

ॐ

સત્પદી

140

વલ્લભ વિપ્તી.

રચિત,

પરબ્રહ્મનીષ્ટ વ્યાસજી વલ્લભરામ સુર્યરામ

કે. અમદાવાદ, રાયપુર પખાલીની પોળ.

છપાવનાર,

નવસારીના નિવાસી.

મોક્ષમારગી, કલ્પજીભાઈ ભુલાભાઈ કે. ગોલવાડ.

મોક્ષમારગી, ઝીજીભાઈ મકનદાસ રાજા ॥

મોક્ષમારગી, પ્રાણજીવન ધનજી રાજા ॥

મોક્ષમારગી, ઝીજીભાઈ લાલભાઈ રાજા ॥

મોક્ષમારગી, ઝીજીભાઈ લીખાભાઈ ગાંધી, કારવાડ.

મોક્ષમારગી, મોતીભાઈ વિકલભાઈ ભાવસાર, પાંચહાટી.

મોક્ષમારગી, સુખાભાઈ કેશવભાઈ પટેલ, કલ્પભદ્રાઈસ.

સરવે હક કર્તાને સ્વાધીન છે.

આવૃત્તિ ૧ લી.

પ્રત ૨૦૦૦.

સંવત ૧૯૭૭—સને ૧૯૨૧.

આ ગોપડી સલાપોસ રોડપર આવેલા ધી "હાયમંડ ન્યુબિલી" પ્રીન્ટિંગ પ્રેસમાં
પરીખ દેવીદાસ છગનલાલે છાપી—અમદાવાદ.

ક્રીંમત.

હાથોહાથ લેનારના ૭ આના.

પોષ્ટમારગે લેનારના ૬ આના.

૮૫૪૮

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાયિટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૫૫૪૮ વર્ગીક

પુસ્તકનું નામ પદ્મનભ વિદિષ્ટ

વિષય ૪ : ૪

ॐ

સત્પદી વલ્લભ વિપ્તી.

રચિત,

પરબ્રહ્મનીષ્ઠ વ્યાસજી વલ્લભરામ સુર્યરામ
દે. અમદાવાદ, રાયપુર પખાલીની પોળ.

છપાવનાર,

નવસારીના નિવાસી.

મોક્ષભારગી, કલાજીભાઈ જીલાભાઈ દે. ગોલવાડ.
મોક્ષભારગી, ઝીજીભાઈ મકનદાસ રાજા ”
મોક્ષભારગી, પ્રાણજીવન ધનજી રાજા ”
મોક્ષભારગી, ઝીજીભાઈ લાલભાઈ રાજા ”
મોક્ષભારગી, ઝીજીભાઈ ભીખાભાઈ ગાંધી, કારવાડ.
મોક્ષભારગી, મોતીભાઈ વિઠ્ઠલભાઈ ભાવસાર, પાંચહાટી.
મોક્ષભારગી, મુખાભાઈ કેશવભાઈ પટેલ, કંદમહાઉસ.

સરવે હક કર્તાને સ્વાધીન છે.

આવૃત્તિ ૧ લી. પ્રત ૨૦૦૦.

સંવત ૧૯૭૭—સને ૧૯૨૧.

ક્રીંમત.

હાથોહાથ લેનારના ૭ આના.

પોષ્ટમારગે લેનારના ૬ આના.

આ ચોપડી સલાપોસ રોડ પર આવેલા ધી "ડાયમંડ જ્યુબિલી" પ્રીન્ટીંગ પ્રેસમાં
પરીખ દેવીદાસ જગનલાલે જાપી—અમદાવાદ.

અનુક્રમણિકા.

પાનું.

પાનું.

સમજણ સુચના
૧ આવો પ્રધાન'દી ૧
૨ સોધ્યો નહીં ધરમનો સાર	૧
૩ મનુશ દેહે શું કરવું ૨
૪ ક્યાંથી આ અવતાર ૩
૫ અવળી ભાવના ચલાવીરે	૩
૬ વધી લાગ્યો ધરમનો નેડોરે	૩
૭ જ્ઞાન વિનાનું ઘેલુ ૪
૮ નકામુ ટીલડું તાણુ'રે ૪
૯ જે જે કહી દોટો કહાડોરે	૫
૧૦ વહે વિષ્ણુ શીવ શક્તીરે.	૫
૧૧ કળીયે મુક્તી ભાગીરે ૬
૧૨ કહે શ્રી કૃષ્ણ પોકારીરે.	૬
૧૩ જુઓ કળીયુગની કતીરે....	૬
૧૪ રૂઢન કરે અ'ખા માડીરે....	૬
૧૫ હળાહળ કળયુગ આવ્યોરે.	૧૦
૧૬ મ'દા માતા વિષ્ણુને કેહેછેરે.	૧૨
૧૭ નવાઈની વારતા ભણીરે....	૧૩
૧૮ ક્યાંથી આવ્યું અજ્ઞાન ૧૪
૧૯ જ્ઞાન વણુ મારે જોયાં ૧૫
૨૦ અનુભવ વિના અ'ધારૂ ૧૫
૨૧ જેને નથી ધરમની ગમ.	૧૬
૨૨ જેને ન હોય આતમ જ્ઞાન.	૧૬
૨૩ જેને જ્ઞાન અલોકીક થાય.	૧૬
૨૪ ગુરૂ વિના નહીં ગમ,	૧૭
૨૫ ગુરૂ કેવો જોઈએ બોધી....	૧૮
૨૬ ક્યાંથી મળે ખરો માલ	૧૮
૨૭ કેમ કરી દરસાય.	૧૮
૨૮ સત્સંગ સર્વથી મોહોટો....	૧૯
૨૯ શાન્તી રેહેવાને સત્સંગ છે.	૧૯

૩૦ સત્સંગ ક્યાં જઈ કરીએ.	૧૯
૩૧ દીનતા ક્યાંથી આવે ૨૦
૩૨ દેવી જીવોને રહ લાગે ૨૦
૩૩ જગત નથી જોવાનું ૨૧
૩૪ માયામાં મહોટાઈ માનીરે.	૨૧
૩૫ શું તું ધુમે છે ગુમાનીરે.	૨૨
૩૬ ભલેને થાઓ અસ્થર ૨૨
૩૭ કાઠ્યા કાઠ્યા બહુ ફરીએરે.	૨૨
૩૮ લક્ષ ચોરાશી માહા ભુ'ડીરે.	૨૩
૩૯ પ્રભુ ભાસ્યો ભુ'ડો ગર્ભવાસ	૨૩
૪૦ ગુમડું ફાટયુને વેઠ બેઠી.	૨૪
૪૧ આગળ તમારી વાત છે બેટમભરજ	૨૪
૪૨ જેણે અનુભવ્યો સંસાર....	૨૫
૪૩ માઠોરે સમો મનવા મરણનો	૨૬
૪૪ જીવને જ્ઞાસા લાગી ૨૬
૪૫ મતલબની છે ચારીરે. ૨૬
૪૬ વારી વારીશું વારીયે ૨૬
૪૭ કેમ નથી લાગતી ચટકી.	૨૭
૪૮ શા સાડૂ આટી છે માળા.	૨૮
૪૯ શા સાડૂ લેઈ બેઠા ભગતી.	૨૮
૫૦ દ્રવ્ય સાડૂ ધર્મ બોધ આપ્યો.	૨૮
૫૧ રાગ રાગણીનું રંગી, જગત છે.	૨૯
૫૨ વિકારી વાજી'ત્રી રાગણીરે.	૨૯
૫૩ વિશ્વંભર સ્થીર મતી મને.	૩૦
૫૪ અરેરે પ્રભુ હવે શું કંઈ....	૩૦
૫૫ અરેરે પ્રભુ મહાં શું થશે.	૩૧
૫૬ અચળવાશી અવિનાશી....	૩૨
૫૭ જેલર જગતના આ ૩૨
૫૮ પ્રેરક પ્રભુ મુને માગુ તે.	૩૩
૫૯ આ પ્રેરક પ્રભુ.... ૩૩

પાનું.		પાનું.	
૬૦ આપુ જ્ઞાન ગોળી	૩૪	૮૧ કોષજ કરમ ચંડાળ છે.	૪૪
૬૧ એક જડી યુદ્ધી	૩૪	૮૨ ખખર તમારી કૈશું	૪૫
૬૨ એક ગેળી ગુટકો	૩૫	૮૩ આયુશ કરવો પુરોરે	૪૫
૬૩ દ્યો દ્યો જો જો	૩૫	૮૪ ભખકાથી સૌ ભુલ્યાં	૪૫
૬૪ રંક તમારો રડતોરે	૩૬	૮૫ મોક્ષમારગ છે અનાદી	૪૬
૬૫ હું છુ ઘણો અપરાધીરે....	૩૬	૮૬ કળયુગના ભગ્નો	૪૬
૬૬ કપા કીંકર પર કીધીરે....	૩૭	૮૭ ઓ ધર્માચાર્યો....	૪૭
૬૭ ઝટપટ દરસણુ દોનેરે	૩૭	૮૮ કળયુગના શીસ્થને	૪૭
૬૮ ભુઓ સેવકના સામુરે	૩૭	૮૯ મુરખજન કેહે છે	૪૮
૬૯ ગર્ભવાસથી જીવ ત્રાસ્યો....	૩૮	૯૦ જો બીન્દુને તો	૪૮
૭૦ વિશ્વંભર વિશ્વના પતી	૩૮	૯૧ ભાગે ભેદ તો વેદ	૪૮
૭૧ બલીહારી બલીહારી	૩૯	૯૨ વસ્તુને શું જાણુ	૪૯
૭૨ રણછોડો રણછોડો	૩૯	૯૩ અખંડાનંદ પદ છે	૫૦
૭૩ દર્શણના અભીલાશી	૪૦	૯૪ આત્માનો એક તાર	૫૦
૭૪ પેટ મીથ્યા વગોવાય છે....	૪૦	૯૫ પ્રભુ પ્રેરક તમારે	૫૧
૭૫ આગળ ખખર અધી	૪૧	૯૬ પ્રભુ બુડતાની આજ્ઞા	૫૧
૭૬ પ્રભુ વ્રદ વયે અતી	૪૧	૯૭ આવો ઉપદેશવાશી	૫૧
૭૭ ત્રણુ કોની ના દુટે	૪૨	૯૮ બેસો ગુણીજન....	૫૨
૭૮ કરપીનું કમારગ જાય	૪૨	૯૯ ધે ધ્યાનમાં ધેધ્યાનમાં.	૫૩
૭૯ છત દેખી શું છાક્યો	૪૩	૧૦૦ જખ મારે જખ મારે	૫૩
૮૦ લેઈ દ્યો લક્ષ્મી તમારી	૪૪		

ॐ

વક્ત્રભ વિષ્ટી.

પદ ૧ લું.

રાગ પુનમ ચાંદનીનો.

આવો બ્રહ્માનંદી બ્રહ્મરસ પીળએરે;
પીતાં પીતાં થાય ત્રીપુટીનું જ્ઞાન, પછી અખંડાનંદનો
લહાવો લીળએરે. ટેક.
સાખી.

અખંડ પદ આનંદનું, નહી હરખ નહી શોક;
માયા તીત છે વસ્તુતા, નહી આલોક પરલોક.
એતો અલૌકિક અલૌતીક આધાર છેરે;
જેણે જાણ્યા તે ઉતરીયા ભવ પાર. આવો. ૧
સાખી.

ૐ માત્રા માયા તણાં, બીન્દુ બાવન બાહાર;
તે જ્ઞાન પ્રાપ્ત થયા વીના, નથી જીવનો ઓદ્ધાર.
કહ્યું કૃષ્ણે ગીતામાં તે વ્યાસે જાણીયુરે;
તેવા જાણી બેઠા મોક્ષ મારગના જીવ. આવો. ૨

પદ ૨ જું.

જેને ઘેર હરીજન હરી જસ ગાય એ રાગ.

સોધ્યો નહી ધરમનો સાર, તેતો નહી મનુશ અવતાર. ટેક.
ખાણું પીણું કીડા કરવી, તે સહુનો વેહેવાર;

પશુ પક્ષીમાં પણ તે રીતી, ત્યારે શો ફેરફાર.	સો. ૧
ન્યાય ન જાણ્યો નિતી ન જાણી, નહીં વિવેક લગાર;	
જે સાંભળ્યું તે માની લીધું, કર્યો નહીં વિચાર.	સો. ૨
નજરે જોયું તે પણ માન્યું, સમજ્યો ચમતકાર;	
લખ્યું વાંચ્યું રૂઢીયે સાંચ્યું, અક્કલનો ગુમાર.	સો. ૩
વેહેપારોમાં નજર ખુખાવે, ધંધે સારો ધાર;	
ધરમ મારગમાં પુરો ધબડકો, ભોમી કીધો ભાર.	સો. ૪
ખરૂં ખોટું કંઈ ન વિચાર્યું, દોરાયો ગુરૂ દ્વાર;	
હવે મુણો તે ન્યાય તોલ કરજો, વક્ષલના ઉચ્ચાર.	સો. ૫

પદ ૩ જી.

રાગ સુરદાસનો.

મનુશ દેહે શું કરવું રે, આ દુનીયામાં મનુશ દેહે શું કરવું. ટેક.	
શાન્તીને સંતોશ રાખી, લોભ લાલચને અળગી નાંખી;	
સત્ય મારગ અનુસરવું રે.	આ દુનીયામાં. ૧
સેહેજે મળે તે લક્ષ્મી માનો, જતી રહે તે ખસા જાણો;	
મુખ દુઃખ મનમાં ન ધરવું રે.	આ દુનીયામાં. ૨
જીભડીને તો રાખવી વશમાં, લોભાવું નહીં સ્વાદીષ્ટ રસમાં;	
જેથી તેથી પેટ ભરવું રે.	આ દુનીયામાં. ૩
વાહન મળે તો વાહન ચઢવું, તે ન મળે તો પગે પગવું;	
દુઃખ પડ્યે ના ડરવું રે.	આ દુનીયામાં. ૪
સેહેજ મળે તો પામરી પટકા, તે ન મળે તો ચુંથરાના કટકા;	
પણ કોને ન કરગરવું રે.	આ દુનીયામાં. ૫
મળે તો મશરૂની પથારી, તે ન મળે તો રેણું સારી;	
પાપે પરધન ના હરવું રે.	આ દુનીયામાં. ૬
સરવે જીવને સામાન્ય દેખતાં, આત્મા પરમાત્માથી એકતા;	
સંસાર સાગરે નીસ્તરવું રે.	આ દુનીયામાં. ૭
માઠક ચૈત્વન મુકી દધને, દેહ છતાં વિદેહ રહીને;	
ફરી ન મરવું અવતરવું રે.	આ દુનીયામાં. ૮

વ્યાસ તે ધ્યાને ખરા નિશાને, હરખ શોક મુરખ માને;
અખંડાનંદે સંચરવુંરે. આ દુનીયામાં. ૬

પદ ૪ થું.

ક્યાંથી આ સંભળાય—એ રાગ.

ક્યાંથી આ અવતાર મનુશનો, ક્યાંથી આ અવતાર. ટેક.
મનુશ દેહી આજ મળી છે, નહી મળે વારમવાર. મનુશનો. ૧
હય હાથીને ઉંટ બળદ છે, તે સહુનો તું સ્વાર. મનુશનો. ૨
અજ પાડાને ગેંડા ગર્ધવ, સર્વ તણા સરદાર. મનુશનો. ૩
સુઠીત સાચાં, મળી મુખ વાચા, કર્યો ઇશ્વર ઉપકાર. મનુશનો. ૪
વદે છે વલ્લભ આ દેહ દુર્લભ, તેથી સોધો સત્ય સાર. મનુશનો. ૫

પદ ૫ મું.

વેચશું ભગ્નીનાં નાણાં—એ રાગ.

અવળી ભાવના ચલાવી, કળયુગે, અવળી ભાવના ચલાવી. ટેક.
મેલા ગંગ ન્હાવું વ્રંદા દળ ખાવું, તેવી હીલચાલ ખતલાવી;
થાળ ધરવામાં તુળશી પેહેલી, એવી કલુદ્ધી ચલાવી. ક. ૧
તુળશી લજ્જને લીલ પરણાવવી, આચાર્યે મતી અલાવી;
વલ્લભ વદે કળયુગ કાળછારે, દુનીયાને મારી હલાવી. ક. ૨

પદ ૬ હું.

રાગ સોહનનો.

નથી લાગ્યો ધર્મનો નેડોરે, હોઢયો અંધાર પછેડોરે. ટેક.
હરી ફરી કરી નામની ભગ્તી, તેથી ન કલ્યાણ થાય;
ભોજન કહ્યે ભુખ ભાગે તો, કાંઈ રાંધીને ન ખાય;
નકામો નામનો કેડોરે, હોઢયો અંધાર પછેડોરે. ૧
અગ્ની અગ્ની લખી ચીઠીયો ઘાલો, રૂના ઢગલા માંય;
તેથી અગ્ની કદી ન પ્રગટે, પ્રકાશ પણ ન થાય,
લાગ્યા વણ ધી શીદ રેડોરે, હોઢયો અંધાર પછેડોરે. ૨

એકલા નામે મોક્ષ મળે તો, યાત્રાએ શીદ જાય;
 ડેરામાં દરસણ કોઈ ન કરે, શીદ નદીમાં નાહાય,
 ભજન કરવા શીદ તેડોરે, હોઢયો અધાર પછેડોરે. ૩
 જ્ઞાની ક્યાની સંત મહાત્માનો, સત્સંગ સીદ સૌ સ્હાય;
 ગુરૂની કંઠી કોઈ ન બાંધે, શીષ્ય થવા કોણ ચાહ્ય,
 જો આવે નામે નીવેડોરે, હોઢયો અધાર પછેડોરે. ૪
 વેદ શાસ્ત્રને શ્રુતી સમરતી, પુરાણ ને કથાય;
 નામે તરે તો ગ્રંથ નકામા, બોળાવો પાણી માંય,
 બધો આવી રહ્યો છેડોરે, ઓઢયો અધાર પછેડોરે. ૫
 વીચાર વણ બુદ્ધી બધાણી, ન જોઈ કોઈ ગીતાય;
 વ્યાસને વેદ વદે જ્ઞાન વિના, દુબી ગઝ દુનીઆય,
 નામે બંબેર્યો ખેડોરે, હોઢયો અધાર પછેડોરે. ૬

પદ ૭ મું.

વેચશું ભગ્નીનાં નાણાં—એ રાગ.

જ્ઞાન વિનાનું ઘેલું ભજન છે, જ્ઞાન વિનાનું ઘેલું. ટેક.
 જડી બુદ્ધીના જટ જેવા લોકો, નામમાં સમજ્યા સેહેલું;
 કુદશું નાચશું ને ટાબોટા પાડશું, આવશે વૈમાન વેહેલું. ભ. ૧
 ઝાંજો વગાડશું ને રાસલીલા રમશું, વૈકુન્ઠ પામશું પેહેલું;
 કેહેતા દીવાનાને સુનતા દીવાના, વ્યાસવદે એતો મન મેલું. ભ. ૨

પદ ૮ મું.

રાગ ઉપરનો.

નકામુ ટીલડુ તાંણ્યુરે ધરમમાં કાંઈ ન જાણ્યુરે. ટેક.
 છપન છાપાંથી અંગ ચીતરીયું, માળાને કંઠી કોટ;
 ટોપીયો ઘાલી મુછ મુડાવી, ડેહેરાં ડેહેરી કાઢી દોટ,
 ભગતમાં નામજ આણ્યુરે, ધરમમાં કાંઈ ન જાણ્યુરે. ૧
 વિંછી વિંછી કહે ઉતરે વિંછી, તો શું મંત્રનું કામ;
 સર્પ કહ્યે સરપો ઉતરે તો, મંત્ર મીથ્યા તમામ,
 આળસથી નામ પ્રમાણ્યુરે, ધરમમાં કાંઈ ન જાણ્યુરે. ૨

એકલાં દર્સણે મોક્ષ મળે તો, શીદ દેવું પડે લક્ષ;
 દુર્યોધને દીઠતા ભેડયાતા, કૃષ્ણ પ્રભુ પરતક્ષ,
 તોયે મળી નહંની ખાણ્યુરે, ધરમમાં કાંઈ ન જાણ્યુરે. ૩
 વૈકુંઠ વાસથી મોક્ષ હોયે તો, ટળે જનમને મર્ણ્ય;
 જે વિજે પોળીયા વૈકુંઠવાશી, કેમ આવી પડયા ધર્ણ્ય,
 વદે વ્યાસ શું ન્યાયે નાણ્યુરે, ધરમમાં કાંઈ ન જાણ્યુરે. ૪

પદ ૯ મું.

રાગ ઉપરનો.

જે જે કહી દોટા કાહોડોરે, નહી વળે દર્સણે દાહોડોરે. ૧૬૬.
 દર્સણથી જે દહોડો વળે તો, વડો કરો વિચાર;
 જે વિજે પોળીયા વૈકુંઠવાશી, ભોમી લીધા અવતાર,
 જગતને સમજણ પાડોરે, નહી વળે દર્સણે દાહોડોરે. ૧
 ત્રેતામાં રામને નીરખ્યા સરવે, પણ ન થયો આધાર;
 દ્વાપર યુગે કૌરવ કુળે, કૃષ્ણને માર્યો તો માર,
 દર્શ પર્શથી શું દેખાડોરે, નહી વળે દર્સણે દાહોડોરે. ૨
 જરાસને જોર કરીને, નસાડયા સત્તર વાર;
 તો પણ તેને મોક્ષ ન મળીયો, અજ્ઞાનનો ભંડાર,
 જ્ઞાન વણ નામ ખરાડોરે, નહી વળે દર્સણે દાહોડોરે. ૩
 સક્ષીલ ભગ્નો સેલુ સમજી, લે દર્સણને નામ;
 જ્ઞાન વૈરાગને ભગ્તી વીના, નહી મોક્ષ મુકામ,
 કળી ઉતર્યો છે આડોરે, નહી વળે દર્સણે દાહોડોરે. ૪

પદ ૧૦ મું.

રાગ ઉપરનો.

વદે વિષ્ણુ શીવ શક્તીરે, આલી જગ્તે અવળ ભગ્તીરે. ૧૬૭.
 એક સમે વિષ્ણુ શીવ શક્તી, બેઠેલાં આનંદ ભેર;
 તેવામાં એવી વારતા આલી, કળયુગે કીધો કેહેર,
 થશે દુનીયાં વા ફકતીરે, આલી જગ્તે અવળ ભગ્તીરે. ૧

વિષ્ણુ વદીયા મોઢા ઉપરથી, સૌ જપે માહારૂં નામ;
 પણ કોઇને નથી જરૂર માહારી, લક્ષ્મીનું છે કામ,
 તેના પર આંખો ચકતીરે, આસી જગતે અવળ ભગતીરે. ૨
 માહારેવ કહે માહારો મહીમા, ગુણહીને કર્યો ગેખ;
 માહારીને પાર્વતી કેરી, વગોવી વિશ્વમાં એખ,
 કીર્તિ કરી સ્વાનને ભગતીરે, આસી જગતે અવળ ભગતીરે.
 અંબીકા કહે હું જગત જનુની, અલબેલી પાડયું નામ;
 ભવે કરીને ભુંડું બેલે, હીંસા કરે મુજ કામ,
 આંતરડી તે ધગ ધગતીરે, આસી જગતે અવળ ભગતીરે. ૪
 ભેગી ભોગી સંતને માહનંત, વિપ્રોને વિદ્વાન;
 વાંચ્યું પણ વિચારી ન ભેયું, કળીયે કર્યા બેલાન,
 વંઠી ગઈ વિશ્વની વ્યક્તીરે, આસી જગતે અવળ ભગતીરે. ૫

પદ ૧૧ મું.

રાગ ઉપરનો.

કળીયે ચુકતી લગાવીરે, પ્રભુ પાસે લીખ મગાવીરે. ટેક.
 વિપ્રના અંગમાં કળયુગ પેઠો, બેઠો બારમો રા;
 મંદિરો બાંધી મુર્તિયો સ્થાપી, બેસાડયા વિઠ્ઠલા,
 બધી દુનીયાને ડગાવીરે, પ્રભુ પાસે લીખ મગાવીરે. ૧
 લક્ષ્મી જેની પટરાણી છે, ત્યાં દ્રવ્ય કોટાણુ કોટ;
 તેને પાછ પાછસા નંખાવ્યા, ખરાને ઘેર શી ખોટ,
 બ્રાહ્મણોએ જુઠ જગાવીરે, પ્રભુ પાસે લીખ મગાવીરે. ૨
 શું પ્રભુ એવા નિરધનીયા છે, શું તે ગરીબ અવતાર;
 શા વેહેપારમાં ખોટજ આવી, ડરાવ્યા લીખાર,
 વઢે વ્યાસ શ્રષ્ટી ડગાવીરે, પ્રભુ પાસે લીખ મગાવીરે. ૩

પદ ૧૨ મું.

રાગ ઉપરનો.

કહે શ્રી કૃષ્ણ પોકારીરે, જાણ્યો મને ભગતે લીખારીરે. ટેક.
 મુજ અવતારોની મુર્તિયો કરી, ઠેર ઠેર થાપી ઠીક;

- લોકોની પાસે ભેડ્યો મુકાવી, મંગાવી મુજ કને લીખ,
કેવી ઇજ્જત વધારીરે, ઇરવ્યો મને ભગ્તે લીખારીરે. ૧
- જેગી ભોગી ભટ્ટીયે ચટ્ટીએ, મપાવ્યું મ્હારું માપ;
લક્ષ્મીપતી છતાં મુજને, લીક્ષ્મી કયો આપ,
ક્ષત્રી વર્ણ લખવી ખારીરે, માન્યો મને ભગ્તે લીખારીરે. ૨
- અયોધ્યાપતી દ્વારીકાપતી, રાઘવ જદવ કુળ;
લીક્ષ્મી ધર્મ નહી અમારો, કુળમાં નાંખી ધુળ.
કેવી કરી આખરૂં માહારીરે, ઇરવ્યો મને ભગ્તે લીખારીરે. ૩
- લક્ષ્મી માહારા ચર્ણની દાશી, વૈકુન્ઠ મારો વાસ;
માહારે ઘેર શું ખાવાનું ખુટયું, શું વળ્યું સત્યાનાશ.
શું ગયો સદ્ગામાં હારીરે, ગણ્યો મને ભગ્તે લીખારીરે. ૪
- ભોળા માણસ ભરમાએલા, નાંખે પૈસો પૈ;
શું તેમના કરતાં છું ગરીબ, અક્લ ક્યાં વેચ્ય.
ભટ્ટે સ્વાર્થ લીધો સારીરે, ઇરવ્યો મને ભગ્તે લીખારીરે. ૫
- સુદામા સરખાની મેં લીટ ભાંગી, છતાં ગણ્યો ગરીબ;
થાળી વાટકા મુજને અરપે, શું મને ના મળી ઠીખ.
માહારી દુરદશા ધારીરે, ઇરવ્યો મને ભગ્તે લીખારીરે. ૬
- પોતાના વસ્ત્રથી કટકો વધે તો, શીવે વાધો થઈ મજ.
શરીર ઢાંકી ઇજ્જત રાખી, હું શું કરતોતો નજ.
જુઓ માહારી વિપત વિચારીરે, ઇરવ્યો મને ભગ્તે લીખારીરે. ૭
- સણગાર મેં સપને ન દીઠેલા, કંગાલ હું કીરતાર;
તેથી લોકે સણગાર કીધા, મુજથી સૌ પૈશાદાર.
હું તો ગરીબ મોરારીરે, માન્યો મને ભગ્તે લીખારીરે. ૮
- અજ્ઞાની ભગ્તે મ્હારા નામને, ચઢાવ્યું ચગડોળ;
માહારી આગળ પાથરે બાજી, પાસાને સોગટાં સોળ.
બરોબર બનાવ્યો જુગારીરે, ગણ્યો મને ભગ્તે લીખારીરે. ૯
- મનુશ આયુશ સોસો વરસનો, તેમને કેટલો હર્ષ.
અલ્પ આયુશનો મુજને ગણીયો, જનમુ વરસો વર્ષ.
નાંખે પારણે બાળ ધારીરે, ઇરવ્યો મને ભગ્તે લીખારીરે. ૧૦

- ગોપીકા સંગે રંગે રમીયો, એવું ચઢવ્યું આળ;
અગીઆર વર્ષને બાવન દનનો, ગોકુળમાં હું બાળ.
છતાં ગણ્યો વિલીઆરીરે, માન્યો મને ભગ્તે ભીખારીરે. ૧૧
- બાલ્યાવસ્થામાં નામજ માહારૂં, પાડ્યુતું નંદકીશોર;
મહી માખણ વિનોદે લીધેલાં, ઈરવ્યો માખણ ચોર.
કેવી કરી આખરૂં નહારીરે, ઈરવ્યો મને ભગ્તે ભીખારીરે. ૧૨
- બાધા આખડીયો રાખે મહારી, લાલચની પડી ટેવ;
સ્વારથ સારૂં પરડણ પરઠે, શું હું લાંચીયો દેવ.
મારૂં માહારે પેટ કટારીરે, ઈરવ્યો મને ભગ્તે ભીખારીરે. ૧૩
- પૈસો માગે પરીવાર માગે, માગે ભલુ ધર મુત્ર;
વૈકુન્ઠ માહારે પરીવાર નથી, તો ક્યાંથી આપુ પુત્ર.
જગ્તે હોદ્દી છે અધારીરે, ઈરવ્યો મને ભગ્તે ભીખારીરે. ૧૪
- કળયુગે કબુધી આલી, અવળા વહ્યા સૌ જીવ;
લક્ષ્મીપતીને ગણ્યા ભીખારી, ભીખારી શકતીને શીવ.
દુનિયા કુબવાની છે ત્યારીરે, ઈરવ્યો મને ભગ્તે ભીખારીરે. ૧૬
- ન્યાય વિનાના અક્કલે ઓછા, તે ન કરે વિચાર;
અજ્ઞાનનો અધાપો અંતર, આવ્યો અપરમપાર.
કર્યાં ત્રણેને લાચારીરે, ઈરવ્યો મને ભગ્તે ભીખારીરે. ૧૭
- ઉંધા ભગ્તો ઉંધા આચાર્યો, ઉંધા સાધુને સંત;
ઉંધા વિગ્રો ઉંધા વિદ્વાન, ઉંધો પકડ્યો પંથ.
કળીની છે બલીહારીરે, ઈરવ્યો મને ભગ્તે ભીખારીરે. ૧૮
- વક્ષલ તુજને સ્વપ્ન દેઉ છું, દે સહુ જીવને બોધ;
ત્રીજો અવતાર વ્યાસનો તાહારો, તું છે ધર્મનો સોધ.
કહુ છું ગીરીવરધારીરે, ઈરવ્યો મને ભગ્તે ભીખારીરે. ૧૯

પદ ૧૩ મું.

રાગ ઉપરનો.

- ભુઓ કળયુગની કતીરે, કહે શીવ મુણે પાર્વતીરે. ૮૬.
કળયુગે કબુદ્ધી આપીને, દુનીયાં કરી અચેત;

- મને ને તમને વગોવી માર્યા, ફેગટ કર્યા ફળેત.
મર્જદા ન રાખી રતીરે, કહે શીવ સુણો પાર્વતીરે. ૧
- સંત મહાનંતને આચાર્યોએ, ભુઠી ચલાવી ડીડં;
સીવાલયમાં નીલડં સ્થાપન, તેને ઠરાવ્યું લીડં.
સાથે તમે ગવાયાં સતીરે, કહે શીવ સુણો પાર્વતીરે. ૨
- ખરું રહસ્ય માહારં તમારું, તે કરી નાંખ્યું ગેખ;
આખું જગ જળાધારી બોલે, વિદ્વાને ઠરાવી એખ.
એવી પેસી ગૈંછે કુમતીરે, કહે શીવ સુણો પાર્વતીરે. ૩
- અજગું આસન ગોખમાં તારું, વચ્ચે હું દેવલ મૈં;
આપણી પાસે સુધ બુધ વહુઓ, આંખ્યો શું પુટી ગૈં;
વળી સાથે સુત ગણપતીરે, કહે શીવ સુણો પાર્વતીરે. ૪
- આપણું કુટુંબ ઠરાવ્યું નિર્લજ, બેઠેલાં સરવે સાથ;
શું મેં લઘુશંકા પુંજવી, શુ મુર્ખ હું ભોળો નાથ.
કેવી કરી માહારી ગતીરે, કહે શીવ સુણો પાર્વતીરે. ૫
- માહારા ઉપર મુખ પહેરાવે, ચંદન કરે કપોળ;
તે છતાં લઘુશંકા ઠરાવી, કેવું ચલવ્યું ગપોળ.
માહારી મહતા રહી જતીરે, કહે શીવ સુણો પાર્વતીરે. ૬
- કેવા વિપ્રો કેવા વિદ્વાન, કેવાં મુકયાં છે આળ;
ઈંદ્રી હોય તો કોની આગળ, જમવા મુકે છે થાળ.
આગળ આ વાત કયાં હતીરે, કહે શીવ સુણો પાર્વતીરે. ૭
- જળાધારીને ચોની કેહે છે, તમને લગાડયો ડાહાગ;
એખ હોયે તો કેમ બેસાડે, પર નર કાળો નાગ.
જ્ઞાનીને તે દુઃખજ અતીરે, કહે શીવ સુણો પાર્વતીરે. ૮
- સવળું કરે છે ને અવળું વદે છે, અક્ષલે પીધું ઝેર;
વલ્લભની ભાવના છે ભુદી, આતો કળીનો કેહેર.
ધર્મ નામ ગયું પતીરે, કહે શીવ સુણો પાર્વતીરે. ૯

પદ ૧૪ મું.

રાગ ઉપરનો.

રૂદન કરે અંબા માડીરે, લોકે માહારી હલકાઇ પાડીરે. ૧૬૬.
મોઢે કહે મને જગત જનુની, આદરે અવળાં કાજ;

- માહારા મંડપમાં લવાઈ ભજવે, રાંખે નહી રતી લાજ.
કેવા નીવડયા છે અનાડીરે, લોકે માહારી હલકાઈ પાડીરે. ૧
લવાઈમાં એક નર બને ને, બીજે બને છે રાંડ;
ઉર હાથ નાંખે ચુમ્બન કરે, મોઢેથી બોલે ભાંડ.
હું તે એની માડી કે લાડીરે, લોકે માહારી હલકાઈ પાડીરે. ૨
પોતાની માની મરીયાદ રાખે, માહારી નહી તલભાર;
પેટ કેહ્યુ ત્યાં કયાં પાટા પાંધું, ધીક માહારો અવતાર.
પ્રતીષ્ઠા મુકી પછાડીરે, લોકે માહારી હલકાઈ પાડીરે. ૩
વામ મારગી ભજત થયા છે, અંતરમાં હરામ;
વ્યસન કરતાં બતાવે માહારં, નામને એમનું કામ.
પીચે દારને તાડીરે, લોકે માહારી હલકાઈ પાડીરે. ૪
માંડિશઆરી મઘપાની ડરાવી, જેમાં નહી મુજ લક્ષ;
હત્યારા કહે પોતાને માટે, માણને દો ભક્ષ.
કહી માર્યા પાડા પાડીરે, લોકે માહારી હલકાઈ પાડીરે. ૫
ગરીબ જતી બકરાંની તે, લાવીને કરે હોમ;
મુજથી દેખી નથી ખમાતું, ઉભાં થાય છે રોમ.
ફર હું મોહો સંતાડીરે, લોકે માહારી હલકાઈ પાડીરે. ૬
દુધ સાકર ગ્રતની ખાનારી, તેને ડરાવી દુષ્ટ;
તે વાત મુરખે સાચી માની, કળયુગે ક્રીધા પુષ્ટ,
બોલું કેટલુંક બરાડીરે, લોકે મારી હલકાઈ પાડીરે. ૭
કળયુગના જીવ કર્મ કુટેલા, ચઢયા છે અવળે પંથ;
વલ્લભ તું શીખામણ દેજે, આવ્યો છે અવનીનો અંત,
નાંખું સત્યાનારા કાહાડીરે, લોકે માહારી હલકાઈ પાડીરે. ૮

પદ ૧૫ મું.

રાગ ઉપરનો.

- હળાહળ કળયુગ આવ્યોરે, પ્રભુએ સંદેસો કહાવ્યોરે. ૧૬૬.
કળયુગના કુઠંગી કવિયો, કથે કપોળ કલપીત;
જીભાં જીભાં આખ્યાનો રચે, મુરખ થાય ચક્રીત;
લક્ષ્મી સાર જીવ લલયાવ્યોરે, પ્રભુએ સંદેસો કહાવ્યોરે. ૧૭૦.

- ગોરા કુંભારનું આખ્યાન કીધું, ધાલ્યું રસાતાળ;
મુજને માટીની ગાર ગુંદાવી, ખનાવ્યો ખર ગોવાળ;
કેવો કવિઓએ ઠરાવ્યો, પ્રભુએ સંદેસો કહાવ્યો. ૨
- અમરીખ રાજનું દૈણું દળવ્યું, પંખો કરવ્યો મુજ પાસ;
મેં માહારે પન્ડે શું એવું કીધું, કયાં ન્હોતા કરનાર દાસ;
છતાં મને પંખો ઝલાવ્યો, પ્રભુએ સંદેસો કહાવ્યો. ૩
- રોઈદાસનાં આમડાં મેં ઘોયાં, શું હું થયો ચમાર;
એવી વાતો સાચી માને, માનનારા ગમાર;
ધુતારાએ ઢોંગ ઉઠાવ્યો, પ્રભુએ સંદેસો કહાવ્યો. ૪
- લગ્નને કામે શેવક મોકલું, ઘણા હતા મુજ દાસ;
નેંમા લગતનું છાપડ છાયું, હું શું હતો ખલાસ;
કેવો મને ચાક ચઢાવ્યો, પ્રભુએ સંદેસો કહાવ્યો. ૫
- એક સ્થળે સુઆવડ કીધી, કેવું મુકયું કલંક;
જ્યાંને ત્યાં નીચી પદવી આપી, વાળ્યો આડો અંક;
પુરણ અગતી પ્રગટાવ્યો, પ્રભુએ સંદેસો કહાવ્યો. ૬
- સેના લગત થઈ કોથળી લીધી, ટપટપીયું ને છોર;
પથરી કાતર ચીમટો લીધો, નરેણી લીધા નોહોર;
જુઓ મને ધાંચળે ખનાવ્યો, પ્રભુએ સંદેસો કહાવ્યો. ૭
- માધવદાસ જગંનાથપુરી, તેનો કર્યો કુતર્ક;
મેં પન્ડે જઈ શેવા કીધી, વાળ્યું અઘેલું નર્ક;
મને ભંગીયામાં ભળાવ્યો, પ્રભુએ સંદેસો કહાવ્યો. ૮
- હેઆના પુટા બુઢીના બુઢા, તેણે માન્યું સત્ય;
અજ્ઞાન અંધે કૈં ન વિચાર્યું, ગુમાવ્યું માહારૂં પત્ય;
પાસે રહી વગોવરાવ્યો, પ્રભુએ સંદેસો કહાવ્યો. ૯
- કુંભાર ઠરવ્યો ચમાર ઠરવ્યો, ઠરવ્યો વળી હજમ;
છેવટ મને ભંગી ઠરવ્યો, દીધા ટાઢા ડાહમ;
લગ્ને કેવો સાર સોધાવ્યો, પ્રભુએ સંદેસો કહાવ્યો. ૧૦
- નીચાં કામને નીચ પદવીથી, હું આત્મા વિરકત;
અળગો રહીને કલ્યાણ કરું, માનું માહારા ભગત;

- તોહો ખોટો ગવરાવ્યોરે, પ્રભુએ સંદેસો કાઢાવ્યોરે. ૧૧
- માહારા હોય તે માહારૂ વગોણુ, કરવા ન દે લગાર;
બેઠા બાપનું વગોણુ મુણે, તે તો કપુત કુંવાર;
- ભુંડા ભગ્તે વેશ ભજવ્યોરે, પ્રભુએ સંદેસો કાઢાવ્યોરે. ૧૨
- નીચાં કામનો હું કરનારો, તો શાનો જગધીસ;
માહારા ભગ્તોને એવું મુણતાં, કેમ ચઢે નહીં રીસ;
- પાસે રહી ફળેત કરાવ્યોરે, પ્રભુએ સંદેસો કાઢાવ્યોરે. ૧૩
- કાયાના બાપને એવું કહે તો, સાંભળતાં ચઢે ક્રોધ;
હું જગ તાતને એવું કહે છે, તેવાનો સાંભળે બોધ;
- કળી માહારો શત્રુ હસાવ્યોરે, પ્રભુએ સંદેસો કાઢાવ્યોરે. ૧૪
- જગત ભગત બણો છો સરવે, હું છું સહુનો નાથ;
થાનક બેઠો ધારૂ તે કરૂં, સૌની દોરી મુજ હાથ;
- છતાં ખોટાં કામે કરાવ્યોરે, પ્રભુએ સંદેસો કાઢાવ્યોરે. ૧૫
- નીચાં કામને નીચાં લાન્છન, વિના ગાવો ચરીત્ર;
આતો મને નીચું જોવરાવ્યું, બનાવ્યા અપવિત્ર;
- કરી અપકિર્તિ દુખાવ્યોરે, પ્રભુએ સંદેશો કાઢાવ્યોરે. ૧૬
- ભણજ શ્રોતા બ્રહ્મજ વકતા, તે નહીં માહારા દાસ;
અંતઃકરણથી ધ્રુવર કહુ છું, નર્ક તમારો વાસ;
- વહ્નલને સાક્ષી રખાવ્યોરે, પ્રભુએ સંદેસો કાઢાવ્યોરે. ૧૭

પદ ૧૬ મું.

રાગ સોહદનો.

- વ્રંદા માતા વિષ્ણુને કહે છે રે, ચોધારે આંસુ વહેછેરે. ૧૮૬.
- તમે મહારૂં સત્ય છોડાવ્યું, બણે જગ પરતક્ષ;
તમને મેં પાશાણ બનાવ્યા, તમે બનાવી વ્રક્ષ;
- તેથી તમ સેવામાં લેછેરે, ચોધારે આંસુ વહેછેરે, ૧
- તમ શેવામાં સારો હેતુ, રેહેતુ તું મન મજ;
કળભુગે કુબુદ્ધી દેવાથી. લોકો કરાવે છે લક્ષ;
- ફરી શું નાતરે દેછે, ચોધારે આંસુ વહેછેરે. ૨

માહારં તમારં સામાસામી, મેળવે વહેવીશાળ;
 તે આપણા વડીલો બને છે, આપણુ એમનાં બાળ;
 લગનનો લહાવો લેછેરે, ચોધારે આંસુ વેહેછેરે. ૩
 મહારી માંજરો તે ગર્ભ માહારો, તેથી વધે મુજ વંશ;
 તે ગર્ભ કાચા ને કાચા તોડે, જેવો મામો કંશ;
 તેમાં પુન્ય માની બેસેછેરે, ચોધારે આંસુ વેહેછેરે, ૪
 માંજરના છોડ પરીવાર મહારો, તેમાં પણ કરે પાપ;
 તે તુળશી પરણાવે તમને, શું બેટી સાથે બાપ;
 તે તો મને બળતી ચેછેરે, ચોધારે આંસુ વેહેછેરે. ૫
 મહારા અંગે માંજર પત્રો, કુમળાં કુમળાં થાય;
 શંખણીના જટીયાં ઉઝરડે, તેમ ઉઝરડી ખાય;
 ખાઠ પેટમાંજ ભરેછેરે, ચોધારે આંસુ વેહે છેરે. ૬
 પેટમાં નાંખી વિષ્ટા ભેગી, કાઢે ગુદા દ્વાર;
 હું પવિત્રને નર્કમાં પાડે, છુટી પડ્યો અવતાર;
 એવું કૃત્ય માહારં કરેછેરે, ચોધારે આંસુ વેહેછેરે. ૭
 ન કરવાનાં કામ કરે છે, ચલવ્યું ચાલ્યું તેમ;
 તમ પાલે પડી તોલે મુજને, લોક કરે એમ કેમ;
 વલ્લભ ઠીક પોકારેછેરે, ચોધારે આંસુ વેહેછેરે. ૮

પદ ૧૭ મું.

રાગ ઉપરનો.

નવાઈની વારતા જાણીરે, થઈ એક આકાશ વાણીરે. ૮૬.
 આકાશ વાણી એવી થઈ છે, તેની નહી કોને ગમ;
 કળયુગે સરવેમાં પ્રવેશી, જીવો કરાવ્યા બ્રહ્મ;
 કુર્યો ધર્મને ધુળધાણીરે, થઈ એક આકાશ વાણીરે. ૧
 કળયુગે સંત મહાનંત થઈને, કરવા માંડ્યો બોધ;
 તે બોધ હાએ હા ન કરીયે તો, ચઢે બ્રહ્મને ક્રોધ;
 તામસ કરે ઘાંટાં તાણીરે, થઈ એક આકાશ વાણીરે. ૨
 ધરમ કરમ કરવાં પડે તે, સદાનો સંતાપ;
 જેમ કરે તેમ કરતાં ફાવે, થૈ બેઠા ઇશ્વર આપ.

- સર્વજ્ઞની શી એધાણીરે, થઈ એક આકાશ વાણીરે. ૩
- આત્માને પરમાત્મા ઠરાવ્યા, જીવ ઠરાવ્યા શીવ;
જીવ ને શીવ જુદા ન હોયે તો, નામ કયાંથી થયું જીવ;
અંતરયામીપણુ દો આણીરે, થઈ એક આકાશ વાણીરે. ૪
- સર્વ શક્તીવાળો સરવેશ્વર, તે સત્તા કોણ પાસ;
તેમાંનું લક્ષણ એક ખતાવો, તો થાય દુનીયા દાસ;
મથો શીદ મુમત તાણીરે, થઈ એક આકાશ વાણીરે. ૫
- કદી કહેશો અજ્ઞાન પેઠું, તેથી ભુલ્યો મુળ ભાન;
મુળ જ્ઞાન સ્વરૂપ એક હતુંને, કયાંથી ઉઠ્યું અજ્ઞાન;
કીયાં ગ્રંથથી વાત આણીરે, થઈ એક આકાશ વાણીરે, ૬
- જ્ઞાનમય ઇશ્વર અને અજ્ઞાન, શું હતાં પ્રથમ બેઉ;
બેઉ હતાં તો અદ્વૈત ખોટું, કેઈ વાત માની લેઉ;
ફેદો પુસ્તક પુરાણીરે, થઈ એક આકાશ વાણીરે. ૭
- પોથાં થોથાંમાં ગોથાં ખાધાં, ન જાણ્યો વડો વેદ;
વેદ વચનનો ભાવ ન સમજ્યા, ન જાણ્યો વેદનો ભેદ;
કર્યા કર્યા ધાંચીની ધાણીરે, થઈ એક આકાશ વાણીરે. ૮
- આત્મા તે પરમાત્મા હોતો, દરસણુ દો માહારાજ;
સર્વજ્ઞપણું જોઈ પાય પડીએ, નહીં ધરીએ મન લાજ;
દેખા દો દયા આણીરે, થઈ એક આકાશ વાણીરે. ૯
- દરસણુ ઇચ્છે તે જન કીયો, દરસણુ દે તે કોણ;
પરમેશ્વર સરવેશ્વર સ્વામી; આતુરતા થઈ હોણ.
કૃપા કરો સાળંગપ્રાણીરે, થઈ એક આકાશ વાણીરે. ૧૦
- ચંદન કરી હાર આરોપી, લેઈએ ચરણામ્રત;
ખીજું તમારું કાંઈ ન જોવું; જોવું છે ઇશ્વર કંત;
વહ્નિભને ઉરમી ભરાણીરે, થઈ એક આકાશવાણીરે. ૧૧

પદ ૧૮ મું.

કયાંથી આ સંભળાય—એ રાગ.

કયાંથી આવ્યું અજ્ઞાન ઇશ્વરમાં, કયાંથી આવ્યું અજ્ઞાન. ટેક.
આત્મા તે પરમાત્મા છે તો, કીયા કારણ ભુલે ભાન. ઇ૦ ૧

સુર્યમાં અધિકાર કઇ પેરે પેઠો, વિચારી હ્યો વિદ્વાન.	૬૦ ૨
સત્ય તે અસત્ય કદી ન સંભવે, ન્યાય રીતે દો ક્યાન.	૬૦ ૩
માયાતીત કેમ સંભવે માયામાં, સમજી હ્યો આ સાન.	૬૦ ૪
જ્ઞાનને અજ્ઞાન વળગી પડયું, એવું કેવું તે બળવાન.	૬૦ ૫
વ્યાસ વલ્લભ વદે અદ્વૈત છે તો, કયાં અજ્ઞાનને જ્ઞાન.	૬૦ ૬

પદ ૧૯ મું.

વેચશું ભગ્નીનાં નાણાં—એ રાગ.

જ્ઞાન વણ મારે ગોથાં, પુસ્તકમાં જ્ઞાન વણ મારે ગોથાં,	ટેક.
પુસ્તકમાં કહેનારે કહ્યું ડીયા ભાવે, ભાવાર્થ ન જડે જોતાં;	
વ્યાકરણ વિભક્તિ વિચારે ધારે, ઉથલાવે પાનાને પોથાં.	પુ. ૧
અનુભવિ સમજાવે ના સમજે, જેમ હઠીલાં બાળ રોતાં;	
મત નવ્ય મુકે જક નવ્ય ચુકે, સદૈવ મેલાં મસોતાં.	પુ. ૨
સત્ય નીત્ય વસ્તુ પ્રાપ્ત ન થાયે, ખલકમાં આયુશ ખોતાં;	
વલ્લભ વદે કાંઈ કહ્યાણુ છઞ્છો, જ્ઞાન વણ પોથાં તે થોથાં.	પુ. ૩

પદ ૨૦ મું.

રાગ આશા ગાડી.

અનુભવ વિના અધાર્, વિદ્વાનોને અનુભવ વિના અધાર્,	ટેક.
ધ્રુવજી પ્રહેલાદજી નળ હરિશ્ચંદ્ર, કયાં ભણ્યાતા વેદ આર.	વિ. ૧
નરસઈ મેતો રોહીદાસ પીપો, કોણ શીખ્યા વિદ્યા વાર.	વિ. ૨
ધ્રુજી વિગેરે મોક્ષપદ પામ્યા, થયાતા નીર વિકાર.	વિ. ૩
શ્રુતિ સ્મરતી પુરાણ કયાં ભણીઆ, જ્ઞાન અનુભવ્યું સાર.	વિ. ૪
સંસ્કૃત વાણી છે એક ભાષા, તે રાખી જીભ્યાએ જ્યાર.	વિ. ૫
વ્યાકરણ વિભક્તીની લડાઈઓ માંડે, જેમ ગાંડે પીપો દાર.	વિ. ૬
આડીને અવળી છલંગો મારે, વસ્તુના નહીં વિચાર.	વિ. ૭
વલ્લભ વદે સોધવાનું સોધો, તે મને પુરણ પ્યાર.	વિ. ૮

પદ ૨૧ મું.

જેને ચર હરીજન હરી જસ ગાય, એ રાગ.	
જેને નથી ધરમની ગમ, તે શું જાણે પુરણ બ્રહ્મ.	ટેક.
વેદાન્ત શાસ્ત્રો વાંચે શોધે, પુરાણપર લે શ્રમ;	
સ્વરૂપ શબ્દનું સમજ્યા વિના, બધુએ બંધે બંધ.	જે. ૧
એક વાતમાં બીજી વાતે, દોડી જાય એકદમ;	
શબ્દ બોલવે બંધ પડે પણ, બક્યા કરે જયમ તમ.	જે. ૨
હરી ફરીને જ્ઞાન પુસ્તકનું, અનુભવ્યામાં કમ;	
વલ્લભ વદે વિદ્યા કરતાં, અનુભવ છે ઉત્તમ.	જે. ૩

પદ ૨૨ મું.

રાગ ઉપરનો.

જેને ન હોય આતમ જ્ઞાન, તે તો પામ્મર પશુ સમાન.	ટેક.
વેદ શાસ્ત્ર પુરણ ભણીને, વધ્યો વિદ્યા અભીમાન;	
પણ પોતે શી વસ્તુ છીએ, તેનું ના થયું ભાન.	જે. ૧
કોઈ વાત કરે તે સુણે, ડાભો જમણો કાન;	
સાંભળ્યા વણ ઉત્તર દે મોઢું, તેમાં કોણ દે ધ્યાન.	જે. ૨
શરીરમાં જે સમજણ વસ્તુ, તેનું કેવું વાન;	
રગદ માંડિશ કે હાડ આંત્ર છે, ના સમજે નાદાન.	જે. ૩
સમજણ છે છોટી કે મોહોટી, ક્યાં કાયામાં સ્થાન;	
આલ અવની અગની કે વાયુ, કેવો રંગ નીધાન.	જે. ૪
કર્મેન્દ્રી કે જ્ઞાન ઇન્દ્રીમાં, ક્યાં એનો મકાન;	
વલ્લભ વદે સોધી કાહોડો, પછી કરો રસપાન.	જે. ૫

પદ ૨૩ મું.

રાગ ઉપરનો.

જેને જ્ઞાન અલૌકિક થાય, તેનું આવાગમન વહી જાય.	ટેક.
સ્થુલ દ્રષ્ટે જેવામાં આવે, તે લૌકિક કહેવાય;	
જોયા વણ જે જણાય છે તે, અલૌકિક લેહેવાય.	જે. ૧

લૌતીક ચીજ આવે જોવામાં, જીવ નહીં જોવાય;	
અમર અખંડ અવિનાશીએ, તેણું અતૌકિક માંય.	જે. ૨
લૌકિક વિના અતૌકિક તે, અવિચળ પદ મનાય;	
સાયુજ મુક્તિ મોક્ષજ એ છે. મહાત્માને જણાય.	જે. ૩
કેવડું છે ને કેણું છે તે, શો ગુણ શો મહીમાય;	
તે અતૌકિક છે કેઈ તરફ, સોધો દશ દીશાય.	જે. ૪
બ્યાપક છે કે ન્યાય છે તે, આકાર કેવો કળાય;	
કરતા છે કે અકરતા છે, જ્ઞાન વણ ન સમજાય.	જે. ૫
શરીરમાં જે સમજણ વસ્તુ, તે આત્મા કહેવાય;	
આત્માનો નીચંતા તેને, પરમાત્મા બોલાય.	જે. ૬
આત્માથી પરમાત્મા ન્યારો, જે કહે છે ગીતાય;	
અજ્ઞાની મતીયા ન જાણે, ન જાણે વિધાય.	જે. ૭
અખંડ પદ જાણે અનુભવિયો, નામી જનો નામ ગાય;	
તેથી સાયુજ મુક્તિ મળે ના, જ્ઞાન વણ નહીં ઉપાય.	જે. ૮
આત્મ જ્ઞાનથી આપને ઓળખે, તો સ્વજાતી આહાય;	
સ્વજાતીને આહ્યા વિના, વૈભવે ભવ ભટકાય.	જે. ૯
આત્મજ્ઞાનથી પરમગતીમાં, આત્મા જઈ પોરવાય;	
પરમાત્માનું ભાન થવાથી, પરમ પદે પળાય.	જે. ૧૦
તત્ત્વ જ્ઞાન ટુંકામાં બતાવ્યું, સત્સંગે સમજાય;	
વેણુ વલ્લભનાં નહીં માનોતો, લક્ષ ચોરાશી માંય.	જે. ૧૧

પદ ૨૪ મું.

ક્યાંથી આ સંભળાય મધુર સ્વર-એ રાગ.

ગુરૂ વિના નહીં ગમ, જીવોને, ગુરૂ વિના નહીં ગમ.	ટક.
ગુરૂ વિનાનો કાંઈ ન જાણે, શું બ્રહ્મને પરબ્રહ્મ.	જી. ૧
સરીત નીરવણુ રાત્રી સરી વણ, સદાય તીમર તમ.	જી. ૨
કરમ ધરમ શું અને પરમ શું, જાણુ વણુ ભીડવે દમ.	જી. ૩
મુધરા આસ્તીક નુંધરા નાસ્તીક, મીઠ્યા લે છે શ્રમ.	જી. ૪
વદે છે વલ્લભ આ દેહ દુલ્લભ, નુધરા જન છે અધમ.	જી. ૫.

૫૬ ૨૫ મું.

વેચશું ભગ્નીનાં નાણાં—એ રાગ.

ગુર કેવો જોઈએ બોધી, મુમુક્ષુને, ગુર કેવો જોઈએ બોધી.	ટેક.
વૈરાગ વાળોને બહેવારે સખદો, ના જોઈએ ક્રીન્ધીત કોધી;	
સરવેશ્વરોને સરખા મનાવે, કોઈનું ન નાંખે ખોદી.	મુ. ૧
સર્વજ્ઞ બુદ્ધી જ્ઞાનની ભરેલી, જેવી માલ ભરવાની ગોદી;	
તેવા માલ વાળો ઉત્તમ જનમનો, વણુ ધને દેનાર મોદી.	મુ. ૨
ક્ષમા શાન્તીને સંતોશવાળો, વળી સર્વ સંગ વિનોદિ;	
વલ્લભ વદે મોક્ષ મારગે ચઢવા, તેવો પુરૂષ લેવો સોધી.	મુ. ૩

૫૬ ૨૬ મું.

કયાંથી આ અવતાર મનુશનો—એ રાગ.

કયાંથી મળે ખરો માલ, ખોળ્યા વણુ, કયાંથી મળે ખરો માલ.	ટેક.
પરસાળમાંથી પટકુળ પામે, તેથી ના ફરે હેવાલ.	ખો. ૧
ઓરડે પેસે તો પાત્ર લાધે, તેથી ન આવે તાલ.	ખો. ૨
પેસે પટારે તો પૈસાની પ્રાપ્તિ, પુરણ થાયે ન્યાલ.	ખો. ૩
વ્યાસ વદે તેમ આઘા પેસો તો, સત્ય વસ્તુ જડે હાલ.	ખો. ૪

૫૬ ૨૭ મું.

રાગ ઉપરનો.

કેમ કરી દરસાય, મનુશથી, કેમ કરી દરસાય.	ટેક.
આધી વ્યાધી ને ઉપાધી લાધી, તેમાંથી ના નીસરાય.	મ. ૧
અભાવ વીના ન છુટે માયા, કાયામાં ગોથાં ખાય.	મ. ૨
સત્સંગ વિના માયાની માયા, કે કાળે ન મુકાય.	મ. ૩
ધુઅડ પક્ષી નેત્ર ઉઘાડે, પણ રવી નવ્ય દેખાય.	મ. ૪
શાનો પ્રકાશ છે તે નવ્ય જાણે, તો સોધન કયાંથી થાય.	મ. ૬
વાસના છે તો પુષ્પ જોઈએ, તેણું જાણે તો સોધાય.	મ. ૬
પ્રકાશ વાસનાને મુળ માંની ખેડે, તો આગળ કયાં જાય.	મ. ૭
વ્યાસ વદે છે આઘા ગયા વણુ, ન આવે કર માંય.	મ. ૮

પદ ૨૮ મું.

વેચશું ભક્તીનાં નાણાં—એ રાગ.

સત્સંગ સર્વથી મોહોટો, સંસારમાં, સત્સંગ સર્વથી મોટો. ટેક.
સત્સંગે સારો ઉપદેશ પામીએ, જ્ઞાનનો ન રહે ટોટો;
અજ્ઞાન હોય ત્યાં મુઘીજ નીરખે, પહેલાંના પ્રભુનો ફોટો. સં. ૧
તપ કરો ત્યાગ કરો યજ્ઞ કરો યાગ કરો, સત્સંગનો નહીં જોટો;
વિંછુ વિંછુ બોલ્યે વિંછુ ન ઉતરે, મંત્ર વણુ મરખડ ગોટો. સં. ૨
જ્ઞાન થાયતો ધ્યાન ધે પર બેસે, સમજે ખલક ખેલ ખોટો;
મોક્ષ ઈછો તો મોક્ષનું જ્ઞાન લ્યો, વલ્લભનો સાચો સોટો. સં. ૩

પદ ૨૯ મું.

રાગ ઉપરનો.

શાન્તિ રહેવાને સત્સંગ છે, સંસારમાં; શાન્તિ રહેવાને સત્સંગ છે. ટેક.
માળા કરો પણ મન રહે ભમતું, એવો તે મનડાનો ઢંગ છે;
ખાવું પીવું પંચ વિશય નીંદ્રા, હરનિરા એજ ઉમંગ છે. સં. ૧
ખાળપણુ જઘને આવે જોખનીયું, જોખન પતંગનો રંગ છે;
સાચા સૌંધન વણુ સાચું નથી મળતું, ઉપરના ખીજ બધા બંગ છે. સં. ૨
જીવ વિના ખોળીયું કીર વિના પાંજરું, તેમ જ્ઞાન વણુ ભગતી ભંગ છે;
વ્યાસ વલ્લભ વદે સંતજન સમજે, જ્ઞાન વણુ ભગતી અર્ધંગ છે. સં. ૩

પદ ૩૦ મું.

રાગ ઉપરનો.

સત્સંગ કયાં જઈ કરીયે સંસારમાં, સત્સંગ કયાં જઈ કરીયે. ટેક.
વકીલ બેરીસ્ટર સોલીસીટરો, અમલદારોથી ડરીયે;
ધનવાનને દ્વાર બેઠા સીપાઈઓ, કેમ કરીને સંચરીયે. સં. ૧
સામાન્ય ગૃહસ્થ ઘેર બહેપારી વાતો, કેઈ રીતે ત્યાં પસરીયે;
મહેનતુ લોક મજૂરીમાં પડેલા, કેને ત્યાં ઉભરા ઓચરીએ. સં. ૨
સંત સાધુ સોડા તાણી સુતેલા, તેના તમોગુણે થર્થરીયે;

ધર્માચાર્યો હોય દ્વંડવના ધાંધલમાં, કયાં જ્ઞાન વાતે પેટ ભરીયે. સં. ૩
 વ્યંઢળના ગામમાં વેશ્યાનું કામ શું અતડા ને અતડા ફરીયે;
 જ્યાંને ત્યાં ઝાંચ્યો ઢોપાર વિતનો, વ્યાસ વદે કયાં જઈ ઠરીયે. સં. ૪

પદ ૩૧ મું.

રાગ ઉપરનો.

દીનતા ક્યાંથી આવે, સત્સંગ વણુ, દીનતા ક્યાંથી આવે. ટેક.
 સત્સંગ વિના સવળું સમજવું, સો ગાઉ છેટે કહાવે;
 કુસંગથી કુબુદ્ધિ ઉપડે, વટલે ને વટલાવે. સ. ૧
 ગૌ બ્રાહ્મણ કે મહાત્મા મંદીરમાં, કુસંગી શીશ ના નમાવે;
 છતથી છાકેલો વિપ્રીત પાકેલો, સૌને ઠૂઠામાં ઉડાવે. સ. ૨
 સવળુ ન સુજે અવળુજ ઉકલે, અવળાં કૃત્ય ખતલાવે;
 વ્રધ્ધોની વાતથી અવળો ઉતરે, ખીજને અવળા લડાવે. સ. ૩
 અધર્મ કરવા થાયે ઉતાવળો, સ્વધર્મ ભંગ પડાવે;
 વ્યાસ વલ્લભ વદે કળયુગરૂપ તે, નેવ પાણી મોભે ચડાવે. સ. ૪

પદ ૩૨ મું.

રાગ આશાગોડી.

દૈવી જીવોને રઠ લાગે, સત્સંગની, દૈવી જીવોને રઠ લાગે. ટેક.
 ગયા જનમનો હોયે હરીજન, તેની રૂદેમાં વેણુ વાગે. સ. ૧
 આસુરી જીવને ઉમિં ઉદોગની, બોધથી બે ગાઉ ભાગે. સ. ૨
 માયાનો જીવડો મહાત્માને દેખી, ઝઘડો કરવાને જાગે. સ. ૩
 દાંત ઠીઠીયા કાઢી કરે મશ્કરીયો, આહો કહી ખસે આધે. સ. ૪
 મન જય ઉથલી કર્યા કરે કુથલી, સદૈવ રહે અનુરાગે. સ. ૫
 સંસારે સંકટ પામેલો જીવડો, અહંપદ મોટાઈ ત્યાગે. સ. ૬
 સત્સંગ વિના અહંકાર વધશે, છેવટ થશે ઘોળે ધાગે. સ. ૭
 વ્યાસ વલ્લભ વદે જરૂર જણુજો, લંપટ લક્ષ્મી માગે. સ. ૮

પદ ૩૩ મું.

રાગ મુરદાસના.

જગત નથી જોવાતુરે, વીકારવાળું, જગત નથીરે જોવાતું. ૧૬૬
 ખોટાને ખરૂં કહેવા જઇયે, તો સંસારના શત્રુ થઇયે;
 કોઈ કને નથી કહેવાતુરે; વિકારવાળું, જગત નથીરે જોવાતું. ૧
 સાચી વાત કોઈ ન મુણે, ઉલટા નીંદા કરે જઈ ખુણે;
 તેથી ધર્મ ધોવાતુરે, વિકારવાળું, જગત નથીરે જોવાતું. ૨
 જગતને રૂડી મુઘ બુઘ આપો, નાસ્તીકિની કુમતી કાપો;
 સત્ય મુકીત જોવાતુરે, વિકારવાળું, જગત નથીરે જોવાતું. ૩
 પાપ પ્રપંચને જુઠું ઝેરથી, કંટાળ્યો છું કાળા કેહેરથી;
 આ વિશ્વ બધું વગોવાતુરે, વિકારવાળું, જગત નથીરે જોવાતું. ૪
 કાંતો કાને બેહેરાશ આપો, કાં મુજ આંખે દો અંધાપો;
 હવે ચીત નથી પોરવાતુરે, વિકારવાળું, જગત નથીરે જોવાતું. ૫
 સર્વની કુમતી નાંખો કાહાડી, કાં વહ્નલને દ્યો ઉપાડી;
 એકાન્તમાં તો રોવાતુરે, વિકારવાળું, જગત નથીરે જોવાતું. ૬

પદ ૩૪ મું.

વેચશું ભગ્નીનાં નાણાં—એ રાગ.

માયામાં મ્હોટાઈ માનીરે, મુરખે, માયામાં મ્હોટાઈ માની. ૧૬૭
 કોઈની વારતા કને ધરે ના, તેજ મ્હોટમની નીશાની;
 કો સામુ જોવું તે સપને દુર્લભ, ગર્વિ માયામાં ગુલતાનીરે. મુ. ૧
 માન્ય મહતામાં ચાલે મલપતો, તેને દયા દીલ શાની;
 ઢોંગી ધર્મોમાં ધર્મ દેખાડે, રાત દીન ધધાનો ધ્યાનીરે. મુ. ૨
 ગોઠડી કરે ગ્રસ્થ ગ્રસ્થની સાથે, ભખકામાં બેલાની;
 હય હાથીની કરે સવારી, ગરીબ સંગ નાદાનીરે. મુ. ૩
 છટ છટ કરીને છટકારી કાઢે, લક્ષ્મી લપટ અજ્ઞાની;
 લક્ષ ચોરાશી એવાને માટે, આખર સુખની હાનીરે. મુ. ૪
 રાવણ દુર્યોધન હીરણ્યાકસ્યપ, માયામાં રેહેતા મસ્તાની;
 છેવટ ખુવારી થઈ ખલકમાં, રહે લખો આ જુખાનીરે. મુ. ૬

આ શીખ મુમુક્ષુજનને દેઉ છું, દુષ્ટોને નહી દેવાની;
વ્યાસ વલ્લભ વદે ગરમ નરમ થા, નથી ખબર તને ત્યાંનીરે. મુ. ૧૦

પદ ૩૫ મું.

રાગ ઉપરનો.

શું તું ધુમે છે ગુમાનીરે, ગર્વમાં, શું તું ધુમે છે ગુમાની. ટેક.
ગર્વ નથી રહ્યો રાજ રાવણનો, તારો ક્યાં રહેશે મસ્તાની;
દુર્યોધન સરખા રોળાયાં રણમાં, જતી રહી ખાનદાનીરે. ગ. ૧
છાંચો ત્યાં તડકો તડકો ત્યાં છાંચો, મીથ્યા હંપદ લેછે માની;
તીતાલીપણાના તરંગ ઉડતા, જોતામાં જશે જવાનીરે. ગ. ૨
છત છાક છાંચાં કુટુંબ કખીલો, સરવેની નાશ થવાની;
કોનું નથી રહ્યું તો તારું ક્યાં રહેશે, ગામ ડામ નામ નિશાનીરે. ગ. ૩
દેખાય છે તેમાંનું કાંઈ નથી તાહાર, છતાં બન્યો બેભાની;
વ્યાસ વલ્લભ વદે અનુભવી જો, સર્વે સ્વાસ્થનાં તોફાનીરે. ગ. ૪

પદ ૩૬ મું.

છાંચોને છલાઈ—એ રાગ.

ભલેને થાઓ અસ્તરે, ભલેને થાઓ અસ્તરે;
અસ્તરે અસ્તરે અસ્તરે, ભલેને થાઓ અસ્તરે. ટેક.
ઘણી અસ્તાઈથી છાકયો દુર્યોધન, ખોયું દીક્ષીને ઈંદ્રિયસ્તરે. ભ. ૧
તેવો છાકયો તો રાવણ રાજ, છેવટ ખોયું સરવસ્તરે. ભ. ૨
ઘણું ખીલેલું ઘણું કરમાશે, ઉદય તેનો થાય અસ્તરે. ભ. ૩
ઘણું ખાશે તે ઘણું અકળાશે, ઘણું જલ્દ પડશે દસ્તરે. ભ. ૪
કોઈની સાથે ન ગૈ અસ્તાઈ, સહુ ગયા કાલે હસ્તરે. ભ. ૫
નહી જ્યાં થવાનું નહી ત્યાં જવાનું, તેતો સદા જખરજસ્તરે. ભ. ૬
વદે છે વલ્લભ નિશ પ્રહાથી, બ્રહ્માનંદમાં રહેશું મસ્તરે. ભ. ૭

પદ ૩૭ મું.

વેચશું ભગ્નીનાં નાણાં—એ રાગ.

ફાટયા ફાટયા બહુ ફરીયેરે, લક્ષ્મીથી, ફાટયા ફાટયા બહુ ફરીયે. ટેક.
હમતા મમતાની ઉરમી ઉઠે, મોહોટમનાં વેણ ઓચરીયે;

રળવાનું રટણ રાત દીન ચાલે, આ કર્યુને આ કરીયેરે. લ. ૧
 નીરધન આગળ પુલી થૈએ ફાળકે, વાત કોની કાને ના ધરીયે;
 સંત પુરૂશને જાણીયે ભીખારી, જ્ઞાન ગમ પેટમાં ન ભરીયેરે. લ. ૨
 ધરમ કરમના કાને પડે શબ્દો, પણ તેને ના અનુસરીયે;
 છેવટ મોઢું ઢીલું કરીને, આઠ્યા એવા સંચરીયેરે. લ. ૩
 બીજા જનમમાં પણ એનું એ, કોઈ કામે ના કરીયે;
 બ્યાસ વક્ત્રલ વદે વિચારો વિરલા, ક્યાં લગી આનુ આ કરીયેરે. લ. ૪

પદ ૩૮ મું.

રાગ સુરદાસનો.

લક્ષ ચોરાશી મ્હા ભુંડીરે, જે જાણે તો, લક્ષ ચોરાશી મ્હા ભુંડી. ૧.
 ચોરમાં રેહેવું ઈન્દિમાં રેહેવું, કોટાણ કોટી કષ્ટજ સેહેવું;
 સ્થેવી મળ મુત્રની કુંડીરે, જે જાણે તો. લક્ષ ચોરાશી મ્હા ભુંડી. ૧
 તે વાતને સમજે તે જાણે, અજ્ઞાની ભુલે આ ટાણે;
 જેને નથી ગમ ઉંડીરે, જે જાણે તો. લક્ષ ચોરાશી મ્હા ભુંડી. ૨
 સૌના દેહમાં મસ્તાન સરવે, ગર્ધવ પણ ધુમે છે ગરવે;
 મનુશ સમજે તે રૂઢીરે, જે જાણે તો. લક્ષ ચોરાશી મ્હા ભુંડી. ૩
 પરના દેહો દુખના ધારે, પોતે પોતાનું ન વિચારે;
 ગયો તો ગરભમાં બુડીરે, જે જાણે તો. લક્ષ ચોરાશી મ્હા ભુંડી. ૪
 તે વારતા ગયા સહુ ભુલી, માયાના ફંદમાં ફરતા પુલી;
 વક્ત્રલ વગાડે કુંડીરે, જે જાણે તો. લક્ષ ચોરાશી મ્હા ભુંડી. ૫

જીવ માત્રને વિચારવા જેવી સ્તુતી.

પદ ૩૯ મું.

સીતાજીના મહીનાનો રાગ.

મહુ ભાશ્યો ભુંડો ગર્ભવાસ, તેનો ત્રાસ પામીયો;
 ઉંધે માથે રેહેવું પંચ માસ, તહી દુઃખની ખામીયો. ૧
 મહુ નરંક મુતરને પીત, ગળક મંદા ગોખરા;

કફને જઠરાની જવાળ, મોઢે દીધા તોખરા.	૨
પ્રભુ સંકેતી નાંખેલું અંગ, ઓરે બાંધી ગાંસડી;	
પાસુ પડખુ ના ફેરવાય, ગળે હંચા ફાંસડી.	૩
ચીકણા બરબોટા ને અધકાર, દુરગંધી મારે ધણી;	
લોહી લાળે લપટેલો દેહ, પીડા શું કહું તે તણી.	૪
ઉંધા રહીને બોલ્યો બોલ, દુખનો તોલ ત્યાં થયો;	
મુક્ત કરો ગ્રહીશ જ્ઞાની ધ્યાન, વચન દે છુટા થયો.	૫
નર્ક રૂડો પણ ભુટો ગર્ભ, શું કથીયે તે વેદના;	
જન્મ થાતાં દારણ દુઃખ, વક્ત્રલ વચન બેદનાં.	૬

પદ ૪૦ મું.

વેચશું ભગતીનાં નાણાં—એ રાગ.

ગુમડુ ફાટયું ને વૈદ બહેરી, આ જગતમાં, ગુમડુ ફાટયું ને વૈદ બહેરી. ટેક.	
ગર્ભમાં હતો ત્યારે ગોવિંદ ગાતો, બાહાર આવીને બન્યો લહેરી;	
ઓરનો હોડો હરી કર્યો આઘો, ફાટયો પછી પોશાક પહેરી. આ. ૧	
જઠરામાં બળતો જીવાડયો ધણીયે, તે ભુલી લાલે ઠેરી;	
વક્ત્રલ વદે ગુણ ચોર ગુમાર તું, શું ફેર છે આંખ ડોહેરી. આ. ૨	

પદ ૪૧ મું.

રાગ ઉપરંગો.

આગળ તમારી વાત છે, બેટમજી, આગળ તમારી વાત છે. ટેક.	
વિશ્વાસ આપીને છુટયા ગરભથી, તે કેવી વિશ્વાસવાત છે;	
કરગરતો હતો કંગાલ થઈને, તે ભુલ્યો માટે ખર જાત છે. બે. ૧	
ભુલ્યો આ ભવમાં દુલ્યો તુ દવમાં, તેં જાણ્યું પૈસા ખરા તાત છે;	
મોહ લાગ્યો ભારે ધશ્વર ઉધારે, માયાને માની માત છે. બે. ૨	
કોણ મને પુછે હાથ નાંખે મુછે, પણ પુછનાર પ્રખ્યાત છે;	
વક્ત્રલ વદે ત્યાં બુબાની આપજે, શીક્ષા કરનાર સાક્ષાત છે. બે. ૩	

પદ ૪૨ મું.

જેને ઘેર હરીજન હરી જસ ગાય-એ રાગ.

- જેણે અનુભવ્યો સંસાર, તે તો ત્રાસ્યો અપરંપાર. જેણે. ૧
- પ્રથમ પહેલો પેઠો ગરલમાં, બહુ દુખ નીકળ્યો બાહાર;
- ઓરી અછબડા બળીયા બાળ્યા, નહી દુખનો સુમાર. જેણે. ૨
- વા વાવળીને વરાધ વળગી, ઉઠાંટીયો અપકાર;
- દંત દાઢ રાક્ષસી પુટતાં, છુટ દસ્તની ધાર. જેણે. ૩
- આંખડી આવે પાંસળી ઉછળે, ઓકારીનો માર;
- કડવાં કટાણાં ઔશધ પાવા, નાંખે ભોમી ઠાર. જેણે. ૪
- હાથ પગ પકડી પગમાં લીડે, ચાલે ન જોર લગાર;
- મોઢામાં વેલણ ઘાલીને, કરાવે પોકાર. જેણે. ૫
- એમ કરતાં મોહોટાં થયા તો, રમવા કાઢયા બાહાર;
- રમતાં રમતાં કેમ રમે છે, કહીને માર્યો માર. જેણે. ૬
- મુરત વિશાળે મુખ્યા નિશાળે, મેહેતા કરે તીછકાર,
- લણી લણી શા પાટલા ફાડયા, વળગાડયો વેહેપાર. જેણે. ૭
- રળ્યા મળ્યા તો મા બાપ બહાળ્યાં, બહાણ ધરની નાર;
- જેને તે માગે માયાને, લેવા ખાવા ત્યાર. જેણે. ૮
- સગાં બહાલાં વાંધા પાડે, કરે કુથલી કુઠાર;
- એમ કરતાં ઉપાધી ઉઠી, પેટ પડયો વસ્તાર. જેણે. ૯
- ઝોરનું લાવી ધાડનું લાવી, કર્યો લગ્ન બહેવાર;
- સહુ સહુની વામાના વરામાં, ગણ્યા પ્રદ્ધ ગુમાર. જેણે. ૧૦
- આવ્યાં પળીયાં ડાચાં મળીયાં, પડયા દંત દસ બાર;
- ચવાય નહી ને ખવાય નહી તે, પચે નહી તલભાર. જેણે. ૧૧
- દુખદુ શું છે ભાવન પુછે, પુછે ભર્યા ભંડાર;
- પુન્ય કરવાની વાત કરે તો, મરડે મુખ કુંઆર. જેણે. ૧૨
- મરણ થયું તવ પુંઝી મુકે, થાય દીવશ દસબાર;
- ખોળે ખજાના શું થાય મહાર, તેનો નહી વિચાર. જેણે. ૧૩
- મહાર નાણું લઈને ખાણું, ખવરાવે બહેવાર;
- વક્ત્રલ વદે જીવની શી ગત્ય, કોણ કરે ઓઢાર. જેણે. ૧૪

પદ ૪૩ મું.

રાગ ભરતુહરીના.

માઠોરે સમો મનવા મરણુનો, જન્મ સમયનો જેમજી;
 જન્મ મરણ ખેડિ જોડનાં, તેનો વિપ્રીત વેહેમજી. માઠોરે. ટેક.
 જીવને બાંધેલા બંધ છુટતાં, નેત્રો દુટતાં તન દુખજી;
 કંક દાટા દેવાશે રૂદીયે, રૂધણુથી સ્વાસ મુખજી. માઠોરે. ૧
 ખેંચાતાણુ નાડી નસો તણી, જીવને થાય નાસાનાસજી;
 કરોડો વિંછી તણી વેદના, કષ્ટ દષ્ટને બેહેરાસજી. માઠોરે. ૨
 એવાં તો અનંત કષ્ટ દેહનાં, રખે તેમાં લક્ષ જયજી;
 તે ભારે ભયથી નીવ્રત કરો, એટલું વલ્લભ ચ્હાયજી. માઠોરે. ૩

પદ ૪૪ મું.

જેને ચર હરીજન હરી જસ ગાય, એ રાગ.

જીવને જાણાસા લાગી, લે છે માયા સુખ માગી. ટેક.
 પેહેલી પાછલી પીડા ભુલી, ભુએ જોખનનું સુખ;
 પણ પ્રજ્ઞાવસ્થામાં જોજે, સુખથી દસ ઘણુ દુખ. જીવને. ૧
 જન્મ મરણનું વિકટ સંકટ, અનુભવાશે જ્યારે;
 પુરણ પસ્તાવો થવાનો, યાદ આવશે ત્યારે. જીવને. ૨
 માયાની કાયા થવાની, રોગ દોગ મહી ભરીયા;
 મરતી વેળા એમ થવાનું, ભોગ લાગ્યા તે અવતરીયા. જીવને. ૩
 આધી વ્યાધીને ઉપાધી, કાયા માયા કેરી;
 ત્રીજી જ્યાની ઉપાધી, નાંખે વ્રત્તી વિખેરી. જીવને. ૪
 ત્રી તાપે તપી રહે જીવડો, સુખ શાન્તી ના લાધે;
 વલ્લભ વારી વારે જીવને, વિપ્રીત વિકાર વાધે. જીવને. ૫

પદ ૪૫ મું.

વેચશું ભગ્તીનાં નાણાં—એ રાગ.

મતલબની છે ચારીરે, દુનીયાં, મતલબની છે ચારી. ટેક.
 સામાનો ગુણ કરેલો જય ભુલી, પોતાનો રાખે સંભાસી;

સ્વારથ હોય ત્યારે મીઠડું બોલે, પછી ઉભોરે લાત મારીરે. દુનીયાં. ૧
કરવું પડે ત્યારે બતાવે બાંતું, કરાવવામાં ત્યારી;
માયાના લોલીને માયાથી મતલબ, નર્ક તણા અધીકારીરે. દુનીયાં. ૨
કાં ગુરૂ ચેલા કાં ભાઈ ભગની, કાં પુત્ર પીતા નર નારી;
કાં ખાનદાન રંક કાં રાય રહીઅત, કાં ચોર ચાડીયા બુગારીરે. દુનીયાં. ૩
સગાં સહોદર સ્નેહી સ્વારથીયાં, જન્મથી વ્રત્તી નકારી;
બ્યાસ વદે શીખ સપુત જનને, ખીબને જેવી કટારીરે. દુનીયાં. ૪

પદ ૪૬ મું.

રાગ ઉપરનો.

વારી વારી શું વારીયે, જગતને, વારી વારી શું વારીયે. ટેક.
દયા ધર્મનું મુળ પાપ મુળ અલીમાન, કેટલી વખત વિસ્તારીયે;
કહી કહી કુચો વળ્યો જલડીએ, કેટલાંક મહેણાં મારીયે. જ. ૧
છત દેખીને જીવ છાકે છકે પણ, તે સદા સત્ય ના ધારીયે;
આટલું કહે કહ્યું માનશો નહીં તો, જશો જમપુરની ખારીયે. જ. ૨
અત્યારે તોરમાં તણાઈ ગયો છે, ચઢ્યો છે કનક કટારીયે;
પણ તે કટારી પેટ વાગવાની, પછી પડીશ પથારીએ. જ. ૩
ઘોડા ગાડીને હાથી અંખાડી, મોટરમાં ખુબ ખુંખારીયે;
પણ પડશો ઢીલુ મોઢુ કરીને, ત્યારે મુળ પાપ સંભારીયે. જ. ૪
મોજ માણવાનો નથી મનુશ દેહ, માટે જ્ઞાન ધ્યાન બે ધારીયે;
વક્ષલ વદે છે પોતે તરીને, ખીજ જીવોને તારીયે. જ. ૫

પદ ૪૭ મું.

રાગ ઉપરનો.

કેમ નથી લાગતી ચટકી, આ ચીતમાં, કેમ નથી લાગતી ચટકી. ટેક.
નફ્ટ નહોર કહી કહીને થાક્યો, ગાળ દેઈ નાખ્યો ઝટકી;
નીરલજ લાજ વીનાના જીવડા, અટકાવ્યે ના રહ્યો અટકી. આ. ૧
વિત વનીતાને વસ્તાર વાલાં, રહ્યાં રદ્યમાં ખટકી;
મરણે તારી કને નહીં રેહેવા દે, સોના રૂપાની કટકી. આ. ૨

જમડા ઝાલશે અન્ય દેહે ધાલશે, તવ જશે કાળજીનું ફટકી.
 પશુ પક્ષીમાં અવતાર આપશે, ભરવાનો ભટકી ભટકી. આ. ૩
 દેહ ગયે દુનીયાં ગઝ જાણજે, લાલચે રહેવાનો ભટકી;
 વ્યાસ વક્ત્રલ વારી વારીને વારે, આ જનમે જ છટકી. આ. ૪

પદ ૪૮ મું.

આશાપોડીનો—એ રાગ.

શા સાડે ઝાલી છે માળા, ઓ ભગ્નો, શા સાડે ઝાલી છે માળા. ટેક.
 દેવકીના જયા ઉછર્યા આહીરમાં, તે કોણ કૃષ્ણજી કાળા. આ. ૧
 દશરથને ઘેર દેહ ધર્યો તે, કોણ રામજી રૂપાળા. આ. ૨
 તે બધું જાણુ વણુ નોમીનલ ભગતિ, વૃક્ષે વામ્નર મારે ફાળા. આ. ૩
 પંદર કળા કોણ સોળ કળા કોણ, કે કે કળાથી નીરાળા. આ. ૪
 વૈકુન્ઠવાશી કોણ અક્ષરધામી કોણ, કોણ આ અવનીવાળા. આ. ૫
 હું આંખ્યા તો ત્યાં ખાલી કે સભર, કોના શેશ પર ઢાળા. આ. ૬
 એવા જાણુ વણુ અજાણુ રહીને, નામનાં શું સોધ્યા ગાળા. આ. ૭
 વ્યાસ વક્ત્રલ વદે સમજ્યા વિના, ભગ્ત ચીનના છે આળા. આ. ૮

પદ ૪૯ મું.

વેચશું ભક્તીના નાણા એ રાગ.

શા સાડે લેઈ બેઠા ભગતી, ઓ ભગ્નો, શા સાડે લેઈ બેઠા ભગતી. ટેક.
 દ્રવ્ય દારા કે દીકરા જોઈએ, શાના ઉપર આ શકતી;
 હવેલી જોઈએ કે આખર જોઈએ; શાપર આંખ્યો ચકતી. આ. ૧
 કાં તો શરીરનો મંદવાડ છોડવા, દ્રષ્ટી રહી છે ટગટગતી;
 વ્યાસ વક્ત્રલ વદે શીખ દેઈએ પણ, વ્રતીયો ડગતી ને ડગતી. આ. ૨

પદ ૫૦ મું.

રાગ ઉપરનો.

દ્રવ્ય સાડે ધર્મ બોધ આલ્યો, મન મગને,
 દ્રવ્ય સાડે ધર્મ બોધ આલ્યો.

ટેક.

ગુરુનું જ્ઞાન લેઈ ગુરુને નંદી, માનુનીયોમાં માહાદ્યો;
સદબોધી પર કરે ઈર્ષ્યા, જાણે હડકવા હાદ્યો. મન. ૧
નહી ધર્મ જ્ઞાનમાં ગાયનના તાનમાં, માયાના ફંદમાં ફાદ્યો;
બાળ ઔરા બાયલાને પટાવી, ધરમાં પેસો ધાદ્યો, મન. ૨
ગુરુ દ્રોહીને મીત્ર દ્રોહી થઈ, વિજ્ઞાન દ્રોહી ગુણુ ઝાદ્યો;
આંધળાને કાણીયો પંથે ચલાવે; દેખતામાં ઢોંગ ન ચાદ્યો. મન. ૩
નથી આ નિંદા, દહિં છું ચેતવણી, પ્રપંચી પંથ તને આદ્યો;
બ્યાસ વલ્લભ વદે જગત હિતાર્થે, આ બોધ સુંસરો સાદ્યો. ૪

પદ ૫૧ મું.

રાગ આશાગાદી.

રાગ રાગણીનું રંગી, જગત છે, રાગણીનું રંગી. ટેક.
પંચ વિશયમાંનો શબ્દ વિષય છે, તેમાં હરણુ ઉમંગી. જ. ૧
તેવા ઉમંગથી મરણુ પામે, એવી અક્ષલ કુદંગી. જ. ૨
રાગ સુર તાલનું રટણુ કરે છે, વિશય ભોગના અંગી. જ. ૩
વાણંત્ર સાથે ભજન ભજવે, તે તો ભગત તુતંગી. જ. ૪
ઢોલકને ઢમકે શબ્દ ન સંભળાય, સમજાય નહી અર્ધંગી. જ. ૫
સમજ્યા વિનાનું કલ્યાણુ કયાંથી, કળીયુગના બહુ બંગી. જ. ૬
લટકા પટકાને ચટકા જોનારા, જગ્યા છે જીવ જંગી. જ. ૭
બ્યાસ વલ્લભ વિચારે વિભાસે, કયાંથી જડે સત્સંગી. જ. ૮

પદ ૫૨ મું.

વેચશું ભગતીનાં નાણાં—એ રાગ.

વીકારી વાણંત્રી રાગણીરે, ભગતને, વિકારી વાણંત્રી રાગણી. ટેક.
વાણંત્ર વિના રાગણી કરશે, તે શબ્દ વિશયની તાગણી;
વાણંત્રે શબ્દો સમજાય નહી તે, જાણુવી રાગણી અભાગણીરે. ભ. ૧
મધુર વાણીયે મીઠા મીઠા શબ્દે, કરો મોક્ષ મારગની માગણી;
સમજ્યા વિનાનું ગાણુ ન ગાણું, તમ મને કરવી લાગણીરે. ભ. ૨

વિશયી વારતા વિહસવરની, જાણે ઝેરીલી કાળી નાગણી;
વૈરાગ વ્રતીથી વીનતી વહ્નિલ છે; સત્ય પદ દે સલાગણી. ભ. ૩

ગદ્ય.

વૈરાગ વૃત્તિથી કેવા પ્રકારે કરગરીને કેવી રીતે પ્રભુની પ્રાર્થના કરવી; તે સમજવા ઇશ્વર સ્તુતીઓનાં ભજનો, આ નીચે લખેલાં વાંચો અને વિચારો.

પદ ૫૩ મું.

રાગ ડીંડી.

વિશ્વંભર સ્થીર મતી મને આપો, મન ડગમગે તે કષ્ટ કાપો;
વિશ્વંભર સ્થીર મતિ મને આપો. ટેક.
મુણુ બોધ તે વેળા સ્થીર થાવું, ઘડી થાય ને પાછો ભમી જવું;
ઉભા થાય છે માઇક ત્રીતાપો, વિશ્વંભર સ્થીર મતી મને આપો. ૧
કાયા માયા જ્યામાં જીવ જતો, જ્ઞાન ભાન ભુલીને ભટકાતો;
વારંવાર આવી પડે અદાપો, વિશ્વંભર સ્થીર મતી મને આપો. ૨
નથી યાદ રહેતી ઉપદેશી વાતો, મળે ગુરૂ ત્યારે કાંક સ્થંભાતો;
પછી કમાણી કેરો કડાપો, વિશ્વંભર સ્થીર મતી મને આપો. ૩
ઘણા દિવસનો માયા પાસ લાગ્યો, થયો ભગ્ત પણ મોહ નથી ભાગ્યો;
વદે વહ્નિલ વૃત્તિ ડામ સ્થાપો. વિશ્વંભર સ્થીર મતી મને આપો. ૪

પદ ૫૪ મું.

રાગ વૈરાવળ

અરેરે પ્રભુ હવે શું કરું, નથી જડતો ઉપાય;
અવની ઉપર ગમતું નથી, ક્યારે મુક્ત થવાય. અરેરે. ટેક.
જેઈલીધો સ્વાદ સંસારનો, થયો અતીશે અભાવ;
હૈયું ભરી આકંઠ કરું, વાગ્યા બહુ ધોર ધાવ. અરેરે. ૧
જેવી છે જાળ માંછલી તણી, તેવી જગત જંજાળ;
તે જાળમાં હું તરફડું, દયા લાવો દયાળ. અરેરે. ૨

તમ વિયોગે રેહેવાતું નથી, થયો ત્રીજો અવતાર;	
વરખ રાશી ત્રણે જન્મમાં, કર્યા અતિ ઉપકાર.	અરેરે. ૩
પેહેલે જનમે પ્રસિધ કર્યા, મોહોટાં ઇશ્વરી ચરિત્ર;	
ખીજે જન્મે ખાળી બહુચરા, મુળ માયા પવિત્ર.	અરેરે. ૪
ત્રીજો જનમ ધારણ કરી, ઓળખાવ્યા અલોપીક;	
ખાકી રાખ્યું નથી બાપજી, હવે દો ઠારણ ઠીક.	અરેરે. ૫
જગજીવ માટે જનમે ધર્યા, કર્યા અતિ ઉપદેશ;	
જેને જે ગમ્યું તેણે તે ગ્રહ્યું, તેનો માહારે શો કલેશ.	અરેરે. ૬
ત્રી જન્મે ત્રી કામ તાગીયો, હવે લાગીયો ખેદ;	
સંત્ય નિત્યમાં જાતું મળી, બનુ અદ્વૈત અભેદ.	અરેરે. ૭
એટલું માગ્યું દેશે તાતજી, રહ્યો તમ આધાર;	
વ્યાસ વક્ત્રલની વિનતી, ઉતારો ભવપાર.	અરેરે. ૮

પદ પપ મું.

રાગ ઉપરનો.

અરેરે પ્રભુ માહારું શું થશે, થાય થણો ગભરાટ;	
હૈથી છુટીને ક્યાં જઈશ હું, વિકટ જમપુર વાટ.	અરેરે. ૧૬.
એ ભય મને ભારે ભાસતો, શુદ્ધ શબ્દ પડ્યા કાન;	
અનુભવથી સિદ્ધ માનીયું, થયો છું શોકવાન.	અરેરે. ૧
ખાળપણે બુદ્ધિ જરા નતી, ત્યારે થયાં હશે પાપ;	
નથી રાખ્યો તેનો આંકડો, કેમ કરું માખાપ.	અરેરે. ૨
માયામાં મગ્ન રેહેતો હતો, લોભ લાલચનો લક્ષ;	
આગળનું કાંઈ જાણ્યું નતું, હવે ઉઘડીયાં ચક્ષ.	અરેરે. ૩
લેખ લખાયા હશે માહારા, તે તો ભુંસો ભગવાન;	
દીન દાસ જાણી દયા કરો, પેહેલો હતો નાદાન.	અરેરે. ૪
માયામાં માન્યું તું મેં સુખડું, પણ તે સ્વમાની તુલ્ય;	
ખોટો આ ખેલ ખલક તણો, માટે માફ કરો ભુલ્ય.	અરેરે. ૬
હું તો છોડું કછોડું થયો, તમે છો દીનાનાથ;	
રડતો રાખો રણછોડજી, ચાંપો રદીયા સાથ.	અરેરે. ૭

વળગ્યો તે અળગ્યો કયાં રહુ, જણ્યા પુરા પ્રતક્ષ;
વજ્રલ વદે ઓ વિહતા, મ્હારે તમારી પક્ષ.

અરેરે. ૮

પદ પ૬ મું.

રાગ દીન્દીના.

અચળવાશી અવિનાશી શીશ નામુ, કઈં અરજી જુઓ જરા સામુ;
અચળવાશી અવિનાશી શીશ નામુ. ટેક.

હવે હાર્યો થાક્યો પાક્યો પુરેપુરો, જણ્યો સંસાર આ જુરામાં જુરો;
જેજે કર્યું તે થયું છે નકામુ, અચળવાશી અવિનાશી શીશ નામુ. ૧
ખેલો જણુતો તો કાયા માયા સાચી, હવે જણી એતો કાયામાં કાચી;
ફરી તેમાં પડી ધુળ શું ઉથામું, અચળવાશી અવિનાશી શીશ નામુ. ૨
હું તો બાપડો બીચારો તમારો, મેં તો પાપનો બાંધ્યો હશે ભારો;
કરો માફ આપ શરણે વિરામું, અચળવાશી અવિનાશી શીશ નામુ. ૩
લક્ષ્યોરાશી જન્મોથી ગયો ધુણ, ઘણું વિતકણુ વિત્યું પ્રભુજ;
થયો વૈરાગ વજ્રલ મોક્ષ પામુ, અચળવાશી અવિનાશી શીશ નામુ. ૪

પદ પ૭ મું.

રાગ ઉપરનો.

જેલર જગતના આ બંધીવાન છોડો, ચોવિસ તત્વની આ દેહ બેડી તોડો;
જેલર જગતના આ બંધીવાન છોડો. ટેક.

મોહ માયાનો થયો હતો અપરાધી, તેથી ઘણા કાળ સુધી સજા બાધી;
હું તો કાલર નથી થયો થોડો, જેલર જગતના આ બંધીવાન છોડો. ૧
ઘણા અપરાધે દેહ બેડી નાંખી, જેવી જાળમાં ગુંથાઈ મદમાંખી;
નોહોતો વશમાં આ મનવેધી ઘોડો, જેલર જગતના આ બંધીવાન છોડો. ૨
હવે અનુલવે આવ્યો ઠેકાણે, તેથી અરજ કઈં છું આ ટાણે;
મરણુ સમે મોક્ષમાં મન જોડો, જેલર જગતના આ બંધીવાન છોડો. ૩
મર્લવાસ ભોગવ્યા ઘણા દુખે, મળ મુત્રમાં રહ્યો માની કુખે;
બાંધી દીધો તો ચોર તણા હોડો, જેલર જગતના આ બંધીવાન છોડો. ૪

દીધું જ્ઞાન તમે ત્યારે ભાન આવ્યું, થાક્યો સંસારમાં હવે નવ્ય કાવ્યુ;
વહે વલ્લભ આવાગમન ફેડો, જેલર જગતના આ બંધીવાન છોડો. ૫

પદ ૫૮ મું.

રાગ ઉપરનો.

પ્રેરક પ્રભુ મુને માગું તે આપો, મોક્ષ મારગીનું આવાગમન કાપો,
પ્રેરક પ્રભુ મુને માગું તે આપો. ટેક.
તમ દાસનો હસ્ત જેણે ઝાલ્યો, તે તો ચોરાશીમાં કેમ જાય ચાલ્યો;
જાય ચાલ્યો તેના છે સંતાપો, પ્રેરક પ્રભુ મુને માગું તે આપો. ૧
મુને લાન્છન લાગે મહા ભારી, તે તો ઇજ્જત જવાની તમારી;
માટે એટલું માપ મહારૂં માપો, પ્રેરક પ્રભુ મુને માગું તે આપો, ૨
સદાના પ્રેમી કેમ મુકારો, સલીલ જીવ અધવચ દુટી જશે;
તેવાનો નથી મુજને કડાપો, પ્રેરક પ્રભુ મુને માગું તે આપો. ૩
સદા સેવા કરી માટે હું માગું, જોળા પાથરી પાવલીએ લાગું;
નહી જોવાય મહારાથી અદાપો, પ્રેરક પ્રભુ મુને માગું તે આપો. ૪
માહારા ધર્મ બંધુઓ મુજ ઠામે, માગી માગ્યું છે વલ્લભરામે;
રખે દુટે આ તંત્રનો ત્રાપો, પ્રેરક પ્રભુ મુને માગું તે આપો. ૫

પદ ૫૯ મું.

અગનાની જીવ; એ રાગ.

ઓ પ્રેરક પ્રભુ, ધર્મ પરિવાર આ દાસનો સુધારજો;
આ એક જનમે, લક્ષ ચોરાશી દયા કરી નિવારજો. ટેક,
મારો ધર્મ પરિવાર નથી બોહોળો, છે ગાંડો ઘેલો ને ભોળો;
તેનો મટાડો હૈયા ચોળોરે. ઓ પ્રેરક પ્રભુ. ૧
તમ દાસ તણા તે દાસ થયા, મોક્ષ મારગને તે વળગી રહ્યા;
માટે કરજો દિનાનાથ દયારે. ઓ પ્રેરક પ્રભુ. ૨
છે ગાંઠના ગરથે ગરીબ જેવા, તેથી ભુલતા હશે તમ સેવા;
તોહો અખંડ પદ મોકલી દેવારે. ઓ પ્રેરક પ્રભુ. ૩

હું જયક એટલું જયું છું, દોશ નહીં જોતાં જય વાંચું છું;
 તેનાં સુકીતનો ભાગ સાચું છું. ઓ ત્રેરક પ્રભુ. ૪
 પડના પરીવારનું ચાહ તે થશે, કરણી પરમાણે તેને હશે;
 મોક્ષમારગી વલ્લભ સંગ વસેરે. ઓ રક પ્રભુ. ૫

પદ ૬૦ મું.

રાગ ઉપરનો.

આપું જ્ઞાન ગોળી, ગશીગશીને પીચો માહારા બંધવા;
 બીજી જપની જોળી, રાખીને મુકો માયાનો ગંધવા. ટેક.
 જોડ્યા માયા કાયા બેઉ પડશે, પછી કર્યા કરમ આવી નડશે;
 કોઈ ભાગ્યશાળી સત્ય શીડી ચડશેરે. આપું. ૧
 નીરભાગીને નાણું ખાણું, એવું ધ્યાન રહે તેને સાંજ બહાણું;
 ફરી ને મળે મુનશા દેહ ટાણુંરે. આપું. ૨
 ગઈ વેળા વાંચે નહીં કોઈ, કેમ રહ્યા છો માયામાં મ્હોઈ;
 વ્યાસ વદે બેશી રહ્યા શું જોઈરે. આપું. ૩

પદ ૬૧ મું.

રાગ ઉપરનો.

એક જડી બુટ્ટી, દ્વાદશ અક્ષરની આપું તે વાટજો.
 રહે ખલમાં ધુંટી, ગુરૂ આશીશે ચિત્ત દેધને ચાટજો. ટેક.
 જોનું જ્ઞાન ને ધ્યાન કથે વિધી, જોનો જપ જપે છે નવનીધી;
 તેમાં અલોકિક અષ્ટમા સીઝીરે. એક. ૧
 જોથી શેશ નરેશના ડંશ દુટે, પીડીત પ્રસુતાનો ગર્ભ છુટે;
 વળી અલોકિક ઉરમાં ઉઠેરે. એક. ૨
 હોયે શત્રુ તેનું નવ્ય ચાલે, શ્રાપ દીધે સત્યાનાશ ધાલે;
 હોયે દાનીતો મન વાન્છીત ચાલેરે. એક. ૩
 શુદ્ધ ચિત્તે શુદ્ધ સંકલ્પ કરી, શુદ્ધ શ્રદ્ધાએ શુદ્ધ ધ્યાન ધરી;
 જો જપે તો મતી ગતી જય ફરીરે. એક. ૪
 પછી વર્તે સંસારમાં અભાવે, વળી માઈકનું સ્વપ્નું નાવે;
 બધી ગતી કુંચી વ્યાસ ખતાવેરે. એક. ૫

પદ ૬૨ મું.

રાગ ઉપરનો.

એક ગેખી ગુટકો, બતરીસો દેઉ તેલ્યો બત્રીશ લક્ષણા;
નહી રહે દુટકો, જેનાથી ત્રાસે જમદુત ને જક્ષણા. ટેક.

જેનું શંકર સરખા તપ કરે, બ્રહ્માને વિષ્ણુ ધ્યાનધરે;
જેની આઘશક્તિ પરકંબા ફરેરે. એક. ૧

કરે પ્રકૃતિ પુરૂષ સમાધિ, તે વસ્તુ તમારે કર લાધી;
મટે મર્વા અવતર્વાની વ્યાધીરે. એક. ૨

ઉદાલક કહે બકદાલવને, કરે દહન દુનીયાના દવને;
દાળી નાંખે તે સાતે ભવનેરે. એક. ૩

સવા લક્ષે સત વર્ષનું તપ છે, પ્રભુ પ્રતીજ્ઞા તે મ્હારો જપ છે;
તે તો કામનું જેને જ્ઞેનો ખપછેરે. એક. ૪

જેનું રૂશી મુની માગણું માખે, જેને સનકાદીક ચરણે લાગે;
વ્યાસ આવામનનો ભય ભાગેરે. એક. ૫

પદ ૬૩ મું.

રાગ ઉપરનો.

લ્યો દૈં જૈં જૈં, ખાશોને થાશો ખુબ ખુશી બાળકો;
મીઠોડો બૈં બૈં, આખી જેવાથી થાશો ખુલી ફાળકો. ટેક.

તે સ્વાદ આખ્યો ઉદાલકે, સાક્ષાતકાર થયો તેજ તકે;
નથી આખ્યો તે આલ્ય તેમ બકેરે. લ્યો. ૧

બકદાલ્યે જેયો આખી, મળી ધુલને પદવિ આખી;
આખ્યો નરસૈં મેહેતે બળ દાખીરે. લ્યો. ૨

વળી જનક વિદેહી એ આખ્યો, શુકદેવલએ પણ તે રાખ્યો;
અનુભવ કરી વલ્લભ ભાંખ્યોરે. લ્યો. ૩

ગઘ.

પ્રભુની સ્તુતિ કેવી વાણીથી કરવિ તે વિચારો.

પદ ૬૪ મું.

રાગ સુરદાસનો.

રંક તમારો રડતોરે; આપલીયા, રંક તમારો રડતો. ટેક.
 રડયા કરે છે રંક તમારો, ક્ષમા કરો અપરાધ અમારો.
 ખોળા પાથરી પાય પડતોરે. આપલીયા. ૧
 આ છોડ કર્યાં કરશે અળગું, અળગું કરશે તો પણ વળગું;
 તમ પણ હું છું રખડતોરે. આપલીયા. ૨
 શુદ્ધ શુદ્ધીમાં બુદ્ધી રહેછે, પણ મન માયા ખેંચી લે છે;
 મધમાંખ્ય તુલ્ય માંહી પડતોરે. આપલીયા. ૩
 આપ વિયોગે વિખીત બુદ્ધી, સાધ્ય નથી રહેતી મન સુધ્ધી;
 તેણે ચોરાશી આથડતોરે. આપલીયા. ૪
 દેહો ધરીને ગયો થાકી, વિષતમાં નથી રહ્યું બાકી;
 માયાર્થી મોક્ષ નથી જડતોરે. આપલીયા. ૫
 તે માયા જીતવા બળ આપો, એટલું કષ્ટ વલ્લભનું કાપો;
 તમ ટેકો સત્ય સીડી ચડતોરે. આપલીયા. ૬

પદ ૬૫ મું.

રાગ ઉપરનો.

હું છું ઘણો અપરાધીરે, આપલીયા, હું છું ઘણો અપરાધી. ટેક.
 અપરાધીની એકજ ભ્રમણાં, તે અળગી કરી દો હમણાં;
 આધી વ્યાધીને ઉપાધીરે. આપલીયા. ૧
 તે ત્રીતાપે તપી રહ્યો છું, માટે મુરખમાં ખપી ગયો છું;
 સાયુજ મુક્તા ન લાધીરે, આપલીયા. ૨
 સત્ય અસત્યને જાણ્યું જ્યારે, અતી ઉર આનંદ ઉપજ્યો ત્યારે;
 જે પદ લીધું સાધીરે. આપલીયા. ૩
 અખંડ આનંદ ઉપજ્યો ઉરમાં, સાચે સાચો ભરાયો સુરમાં;
 ટળી વલ્લભની વ્યાધીરે. આપલીયા. ૪

પદ ૬૬ મું.

રાગ ઉપરનો.

કપા કર્કરપર ક્રીધીરે, કૃષ્ણ પ્રભુએ, કપા કર્કરપર ક્રીધી. ટેક.
 કપા ક્રીધી દીન દાસ જણી, ગીતાજીમાં વદીયા વાણી;
 મોક્ષની સીડી દીધીરે. કૃષ્ણ પ્રભુએ. ૧
 અવિચળ કેરું ભાન કરાવ્યું, ભાન કરાવી ધ્યાન ધરાવ્યું;
 દેખાડી સડક સીધીરે. કૃષ્ણ પ્રભુએ. ૨
 ગીતા પાઠ ભલે જીવ કરતા, કીલ્લે કર દેઈ ભલેને ફરતા;
 પણ તમ સાન નથી લીધીરે. કૃષ્ણ પ્રભુએ. ૩
 વાંચી વાંચી જાણી ખીના, પણ જળમાં તરશી રહી મીના;
 તેમ રહ્યા નવ નીધીરે. કૃષ્ણ પ્રભુએ. ૪
 કૃષ્ણ કપા વણુ કાંઈ વળે ના, જ્ઞાન વિના સત્ય પદ મળે ના;
 વલ્લભે તે ગોળી પીધીરે. કૃષ્ણ પ્રભુએ. ૫

પદ ૬૭ મું.

રાગ ઉપરનો.

ઝટપટ દરસણુ દોનેરે, દાદાજી, ઝટપટ દરસણુ દોને. ટેક.
 હું છું દાસ દરસણુનો ભુખ્યો, વાર કરો તેથી જીવ દુખ્યો;
 આ શેવકની શેવા લ્યોનેરે. દાદાજી. ૧
 શા સાડ કર્કર કલપાવો, દર્સણુ દેઈ મોહું મલપાવો;
 જે કેહેલું હોય તે ક્યોનેરે. દાદાજી. ૨
 પરોક્ષ ભાવે દર્શણુ માગું, અપ્રોક્ષમાં રેહેવાનો લાગું;
 છતાં તરછોડો શોનેરે. દાદાજી. ૩
 વલ્લભ જાળી ચ્હાય તમારી, ટુંકી અરજ એજ અમારી;
 સદા મમ લક્ષમાં રોનેરે. દાદાજી. ૪

પદ ૬૮ મું.

રાગ ઉપરનો.

ભુવો શેવકના સામુરે, અંતરયામી, ભુઓ શેવકના સામું. ટેક,
 આ શેવકના સામુ ભુઓ, માયામાં હું દુખી હુઓ;

- સમજ્યો આ સુખ નકામુરે. અંતરયામી. ૧
 સત્ય અસત્યને જાણ્યું જ્યારે, જ્ઞાન ભાન મુને આવ્યું ત્યારે;
 માયા ધુળ શીદ ઉથામુરે. અંતરયામી. ૨
 જનમો જનમ મેં કીધું એવું, નીરવરતી કીચે કાળ લેવું.
 હવે આપ શણું વિરામુરે. અંતરયામી. ૩
 નમી નમી પાવલીચે લાગુ, માગી માગીને યે માગું;
 પેહેલી લક્ષ ચોરાશી વામુરે. અંતરયામી. ૪
 દેહે દેહે જીવ અહયો ઉકાળે, તમ વણુ તે દુખ કોઈ ન ટાળે;
 વળી ખીન્નુ મોક્ષપદ પામુરે. અંતરયામી. ૫
 તે વણુ ત્રીન્નું ન જોઈએ મ્હારે, સ્થંભી રહ્યો છું તમ આધારે;
 વલ્લભ વદે શીશ નામુરે. અંતરયામી. ૬

પદ ૬૯ મું.

પાવલીએ લાગુ એ રાગ.

- મર્મવાસથી જીવ ત્રાસ્યો, ઓ પ્રેરક પ્રભુ. ટેક.
 જે પદે આનંદ ભાસ્યો, ઓ પ્રેરક પ્રભુ. ટેક.
 આવાગમન છુટી જશું, ઓ. તેવારે નિવ્રત થાશું. ઓ. ૧
 પ્રેમ પુર્વક માગણુ માગું, ઓ. લળી લળી ચરણે લાગું. ઓ. ૨
 હું તો શેવક ગાંડો થેલો, ઓ. છુટવા માગુ બેલો બેલો. ઓ. ૩
 ગરજ અરજ કરું બાપા, ઓ. છોડના સાંભળો અદાપા. ઓ. ૪
 છોડું કછોડું થયું હશે, ઓ. મા બાપ મુકી કયાં જશે. ઓ. ૫
 કેઈ પેરે કીંકર તરશે, ઓ. તમ વણુ ક્ષમા કોણુ કરશે. ઓ. ૬
 મુકો તો અટવાઈ મરશે, ઓ. કોને ખોળે શીશ ધરશે. ઓ. ૭
 નહીં વેઠું ખીજનો તાબો, ઓ. દાસોને રૂદીયામું દાબો. ઓ. ૮

પદ ૭૦ મું.

રાગ ઉપરનો.

- વિશ્વંભર વિશ્વના પતી, મુજ સામુ ભાળો;
 મોક્ષ મારમની દો મતી, ચોરાશી ટાળો. ટેક.

તમ વિના કોને જાયું, મુજ. મેં તો જાણ્યું તમ પદ સાચુ. ચો. ૧
 જોયો મેં જ્ઞાન કાંડ ફેંદી, મુજ. જાણ્યું તમારો છું કેદી. ચો. ૨
 જોતર જગતના તમે, મુજ. દેહ બોડી બંધન અમો. ચો. ૩
 કોણ દેહ ગર્ભથી છુટયો, મુજ. પછી વિશ્વાસઘાતી ઉઠયો. ચો. ૪
 માયાના લોભે અષ્ટાયો, મુજ. હવે સમજ્યો ને પસ્તાયો. ચો. ૫
 તરેહ તરેહનો અપરાધી, મુજ. માયાને સંગે ધાપ ખાંધી. ચો. ૬
 જખ મારી તે ભુલ્યો ચુક્યો, મુજ. મુળ બ્રહ્મ ભજવો મુક્યો. ચો. ૭
 આવાગમનથી છોડો, મુજ. મોક્ષ મારગે જીવ જોડો. ચો. ૮
 હડશેલી આઘા કાડો અમને, મુજ. પણ નથી છોડવાના તમને. ચો. ૯
 માર મારો તો માર ખાશું, મુજ. મુક્ત કરો તો મોક્ષ જાશુ. ચો. ૧૦
 પછી નહીં આવું જોલ પાસે, મુજ. અરજ કરી છે વ્યાસે દાસે. ચો. ૧૧

પદ ૭૧ મું.

વરઘોડો વરઘોડો. એ રાગ.

બલીહારી બલીહારી, પ્રભુની બલીહારીરે. ટેક.
 અમુલ્ય રચના આપે રચી છે, પશુ પક્ષી નર નારી. પ્રભુની. ૧
 જીજ્ઞાસાં ઝાડ પાન જીજ્ઞાસી ખોરાકી, જીજ્ઞાસા ધર્મ અધીકારી. પ્ર. ૨
 રવી સશીને તારા મંડળ તે, પ્રકાશ દે માહા ભારી. પ્ર. ૩
 વાયુ દેવતા વાયુજ ઢાળે, આપે શીતળતા સારી, પ્ર. ૪
 માહા વેદવાળો મેઘ બનાવ્યો, દે જળ મુશળધારી. પ્ર. ૫
 પાકની પ્રકાશની અગ્ની બનાવી, કરે તે ન્હોકરી અમારી. પ્ર. ૬
 તે ઉપકાર કેમ કરીને ભુલીયે, ભુલ્યો તેણે જખમારી. પ્ર. ૭
 જનમતાં પેહેલાં ધાવણ ભરીયાં, અતુલ્ય છો ઉપકારી; પ્ર. ૮
 દાસ ને વ્યાસ વદે ચોરાશી ભટકયા, હવે આવી સુધ્ય દુતમારી. પ્ર. ૯

પદ ૭૨ મું.

રાગ ઉપરનો.

રણછોડો રણછોડો, રણછોડરાય, રણછોડારે. ટેક.
 મેઘનું મક્તીયું પાણી પીધું છે, હોહયો છે સ્વારથનો હોડો. ર. ૧

ભોમી માતાને ભારેજ મારી, મુઝો બેસો ને દોડો.	૨. ૨
રવિ સશીનો પ્રકાશ લીધો, તે લાલ નહી કાંઈ થોડો.	૨. ૩
વણુ પૈશે હવા લીધી વાયુની, તે દેવું ચઢેલું તોડો.	૨. ૪
અગ્નીએ અતી ઉપકાર કીધો, નહી જોનો જગમાં જોડો.	૨. ૫
તે બધો બદલો વળાવો બાપજી, વશ વ્યાસ મન વેધી ઘોડો.	૨. ૬

પદ ૭૩ મું.

રાગ આશાગાદી.

દરસણના અભીલાશી, માઈક જીવ, દરસણના અભિલાશી.	ટેક.
દરસણ કરીને માગતા માગણું, દેજો દામ દાસને દાશી.	માઈક. ૧
છેવટ કાયાનું કલ્યાણ માગે, અજ્ઞાનની એ હાંશી.	માઈક. ૨
જ્યાં ને ત્યાં જેજે કરતા ફરવું, થાવાને વૈકુન્ઠવાસી.	માઈક. ૩
પણ સમજ્યા વણુ સરવે ખોટું, જોને તું ગીતા તપાસી.	માઈક. ૪
દર્શણે ઉધવ ભવ નવ તરીયા, ન તર્યો દુર્યોધન રાશી.	માઈક. ૫
દર્શણે તરે તો ત્રેતા દ્વાપરના, કોઈ જીવ રહે ન વાશી.	માઈક. ૬
સમજ્યા વિના શું થાય દર્શણથી, સત્સંગ વણુ ફંદ ફાંશી.	માઈક. ૭
સત્સંગે વલ્લભ જ્ઞાનની પ્રાપ્તી, તે જ્ઞાને મળે અવિનાશી.	માઈક. ૮

પદ ૭૪ મું.

વેચશું ભક્તીના નાણા એ રાગ.

પેટ મીથ્યા વગોવાય છે, મનુશમાં, પેટ મીથ્યા વગોવાય છે.	ટેક.
પેટ જેટલો ઉધોગ પક્ષીનો, નિત્ય તેનું પેટ ભરાય છે;	
ખીજ દીવસનું લાવી મુકે નહી, પણ કોણ ભુખે મરી જાય છે.	મ. ૧
ઉંદર ખીરકોલાં સંગ્ર નથી કરતાં, પણ તે નીત્યાન ખાય છે;	
તેમ કોઈ ભુખ્યું સુઈ નથી રહેતું, શહેજ પેટનું પુરું થાય છે.	મ. ૨
મનુશ કહે છે પેટને માટે, ઉધોગ કરવા જવાય છે;	
તે બધું બોલવું પ્રપંચનું છે, ઉંચી હવેલીથી ચ્હાય છે.	મ. ૩
ધરેણું ગાંઠાંને ઘોડા ગાડીયો, કરવાની ઉર ધચ્છાય છે;	
અસ્ત કેવરાવવા મ્હોટા ગણાવવા, મ્હોટાઈની મ્હોકણ મંડાય છે.	મ. ૪

પદ લેવું શેઠનું નામ દેવું પેટનું, આરોપ પેટને મુકાય છે;
વ્યાસ વદે જુહુ બોલ્યામાં જોજે, આગળ વલે શી થાય છે. મ. ૫

પદ ૭૫ મું.

રાગ ઉપરનો.

આગળ ખખર બધી પાડશું, ઓ જુહુડા,
આગળ ખખર બધી પાડશું. ૨૬.
જવાનીનો જોગ ધન મદ વૈભોગ; તે સર્વ સોધી કાડશું;
કરેલાં કર્મનાં ઢાંકેલા પોપડા, હશે તેટલા ઉખાડશું, ઓ.
કેવાં કરમથી કેટલું કમાણા, તે સર્વ ઉઘાડું પાડશું;
તે વેળા જોજે શું શું થાય છે, તાડણ કરાવશું ને તાડશું. ઓ. ૨
હાલ કરશો તેમ કરવા દૈશું, રમશો તેમ રમાડશું;
વલ્લભ વદે છે આને આ જનમે, ઘડપણમાં દેખાડશું. ઓ. ૩

પદ ૭૬ મું.

સીતાજીના મહીનાનો રાગ.

પ્રભુ પ્રધ્ધ વયે અતી દુખ, જરા સુખ ના મળે;
અશકતી શરીરની થાય, નેત્રોમાં નીર ગળે. ૧
પડે દંત બોખડું બોલાય, પડે થુંક નિસરી;
દીકરા વહુઓ ને બાળ, બેઠાં કરે ઠીસરી. ૨
વળી કાને પડે બેહેરાશ, કાયા લાશ જાય છે.
તેમા અનંત તરેના રોગ, એ ભોગ ભોગવાય છે. ૩
વસ્ત્ર બગડે ને બબડે સર્વ, ગર્વ ઉતરે ઘણો;
કેઈ કાને ધરે નહી બોલ, કરો તોલ તે તણો. ૪
પછી કફ પીતનું થાય જોર, પેઠા ચોર જાણીએ;
નસો નાડીની તાણા તાણ, અંતર ઓછું આણીએ. ૫
ઘેરે ગળફ છાતીમાં સ્વાસ, પડે ત્રાસ તરફડે;
મુખડે તાણું દેવાય, હૃદયામાં તે બરબડે. ૬

પહેલી આવે મક્ષીકા એક, પુઠે જમ આવશે;
 ભયંકર દેખાવે રૂપ, પછીથી દખાવશે. ૭
 તેવી વેળા તું પસ્તાય, ઉપાય ચાલે નહીં;
 મનના મનસુખા જેહ, રહે તેહ મન મહી. ૮
 પછી બીજે ગરભે સોસાય, એ જીવની રીતડી;
 વદે વલ્લભ માનો શીખ; ખાંધો પ્રભુ પ્રીતડી. ૯

પદ ૭૭ મું.

વેચશું ભક્તીના નાણા એ રાગ.

ત્રણણા કોની ના દુટે; મરતાં લગી, ત્રણણા કોની ના દુટે. ટેક.
 ઘડપણ આવે ને મંદવાડ આવે, પણ માયા મનથી ન છુટે;
 ઘડી સાદ્યત હોય તો પણ પૈસા, સારૂ છાતીયો કુટે. મર્તી. ૧
 સીલીક તપાસવા લે કોઈ કુંચીઓ, તો તેના હાથમાંથી જુટે;
 મુઆ પછીથી ચ્હાય જઓ ગારાં, હાલતો ખજનો ખુટે. મર્તી. ૨
 શું મને મરવો ધાર્યો છે સરવે, એમ કહી લડવા ઉઠે;
 એવા જમ જેને હાથે બેઠેલા, તેને કેમ રામજી ન રૂટે. મર્તી. ૩
 જખનો મારનાર જય જમ હાથે, ત્યારે લુટનાર લુટે;
 વલ્લભ વદે એવા નીરભાગીઓનું, છેવટે કીસમત કુટે. મર્તી. ૪

પદ ૭૮ મું.

જેને ઘેર હરીજન હરીજસગાય એ રાગ.

ઝ્યરપીનું કમારગ જય, ત્યારે પાછળથી પસ્તાય. ટેક.
 હરીનો ભાગ હુખાવે કંબુસ, કુમારગે કુટાય;
 કાં કોઈ જશે છળે છેતરી, કાં રસ્તે લુટાય. ઝ્ય. ૧
 દશાંઉંશ ભાગ છે સૌમાં હરીનો, પણ તે નવ્ય લહેવાય;
 તવ તે બદલો વાળે પ્રભુજી, ખાટલે પડીને ખાય. ઝ્ય. ૨
 ધંધો ચુકે ને પોક મુકે, વેદવાર કમાય;
 ભુઆ ધુણી ભુત ધુણાવે, દાકતર દારૂ પાય. ઝ્ય. ૩

- અણ ચીતવ્યો કાં અગની ઉઠે, મીલકત લાગે દહાય;
 ઘણા દીવસનું લેહેણું થએણું, હરીથી કેમ મુકાય. ક્ય. ૪
- કાંતો ખાતર પડે ખજને, કાંતો જણશ ખોવાય;
 કાં ખોટ ખવરાવે બહેપારે, કાં પઠસા ઘસાય. ક્ય. ૫
- હાકમ દટે રાજ દટે, કાં ખોટો સપડાય;
 આવે આંચો કાં દે લાંચો, જખમારી ખમાય. ક્ય. ૬
- કાં ઘર પડે કાં મરે નારી, કાં વ્યસને દોરવાય;
 કાં ખારમાપર ખારમા આવે, કાં વસ્ત્રો ખેરીખાય. ક્ય. ૭
- ખેતી કરાવે ખી ન ખાવે, જળ વણુ તે સુકાય;
 કાંતો વિશેષ વૃષ્ટી વરસે, બોળાય કે કોહોવાય. ક્ય. ૮
- કાં મરે મૈસી કાં ખળદીયો, કાંતો કપુત પ્રજાય;
 કુમારગે તે વાપરી નાંખે, ત્યારે હાથ ઘસાય. ક્ય. ૯
- કાંતો પેટ પરવારી બેસે, પીત્રુ વારસ થાય;
 કાંતો ભોગ પડે ભાણેજને, કાં જમૈ કર સહાય. ક્ય. ૧૦
- ભોમી હરીની જળ હરીનું, તે દાણ ન દેવાય;
 સવળો દુધ ના ખીએતો અવળો, રાખી પેશાખ પાય. ક્યે. ૧૧
- ઘણા દીવસ લગી વાટડા જુએ, પછી પ્રભુ કોપાય;
 વલ્લભ વદે દસાંકિશ ભાગતો, વસુલ કરે જગરાય. ક્ય. ૧૨

૫૬ ૭૯ મું.

વેચશું ભક્તીના નાણા એ રાગ.

- છત દેખી શું છાકયો, મુરખ જીવ, છત દેખી શું છાકયો. ટેક.
- ઘોડા ગાડીને ખગીયોમાં બેઠો, મોટાઇનો મમત્વ રાખ્યો;
 ફેનોગ્રાફ હારમોનીયા ને નરઘાં, શબ્દ વિષય સ્વાદ આખ્યો. મુ. ૧
- નાટક નાયકા અત્તર પુલેલ વળી, કીરતિ તમાસા તાકયો;
 ઘાંટા કાઢીને ગાજ્યો ગરીબપર, દારૂણ દૈવત દાખ્યો. મુ. ૨
- તુજ જેવા કું થયા ને થાય છે, ઉડી જાય છે જેમ માંખ્યો;
 તારા વડીલોને ઉડતાં તેં જોયા, શું પુટી ગઇ છે આંખ્યો. મુ. ૩

લીંબડે લીંબોળી મિષ્ટ થાય પાકી, પણ પાપી જીવ ના પાકયો;
વલ્લભ વદે એવા ધન મદિયાને, ઇબકો દેઈ દેઈ થાકયો. મુ. ૪

પદ ૮૦ મું.

રાગ ઉપરનો.

લેઈ લ્યો લક્ષ્મી તમારી, સામળીયા, લેઈ લ્યો લક્ષ્મી તમારી. ટેક.
લક્ષ્મી આપો તો સદ બુધ્ધી આપો, નહી તો લક્ષ્મી વિકારી;
પંચ વિશયના ભોગ ભોગવાવે, પછી ઓકાવે ભારી. સા. ૧
ઉંચા ચઢાવી નીચે પછાડે, નાંખે વણ મહોતે મારી;
લક્ષ્મી દેખીને લક્ષ કરી જાય છે, શું કરે બુધ્ધિ બીચારી. સા. ૨
કામ ક્રોધ મોહ લોભ ને મદ મચ્છર વધીને થાય અહંકારી;
ચક્ષુ તો ચોગરદમ રહે ફરતા, પ્રતીતો વિલીચારી. સા. ૩
મારી પાડે માનમાં તોફાની તાનમાં, કરાવે અસર નઠારી;
વ્યસનમાં નાંખે દુઃખ રહે રાખે, ખાન પાનની ખુવારી. સા. ૪
એવી તો લક્ષ્મી દેશો ના દાસને, છોને રહું સદા ભીખારી;
વલ્લભ વદે રહેજે પ્રભુ રહે, વિકારી માયા નહી સારી. સા. ૫

પદ ૮૧ મું.

રાગ ઉપરનો.

ક્રોધજ કરમ ચંડાળ છે, મનુશમાં, ક્રોધજ કરમ ચંડાળ છે. ટેક.
ક્રોધીમાં ના હોય જ્ઞાન અલોકીકનું, ક્રોધીના મુખમાં ગાળ છે;
દ્વેશ કલેશ બ્હેર ઝેર ઉડે અંતર, સોધે સામાનાં શાં આળ છે. મ. ૧
રદયનું રૂધીર તપ્યા કરે તનમાં, આંખમાં અગ્નીની જવાળ છે.
જ્ઞાન ધ્યાન કરે વૈરાગી વેશ ધરે, પણ પાપી વિકરાળ છે. મ. ૨
અંતરમાં કોઈ મોહમાં ભીનું, તે ભીનું ગંદકીની ખાળ છે;
જ્ઞાન વિનાનું બમણું બોલે પણ; અજ્ઞાન રૂપ ન્હાનું ખાળ છે. મ. ૩
ક્રોધે ચઢ્યો તે પડ્યો નરકમાં; ક્રોધ ગબડ્યાનો ઢાળ છે;
વ્યાસ વલ્લભ વદે ક્રોધી જનને, આખા જગતની ફાળ છે. મ. ૪

પદ ૮૨ મું.

રાગ ઉપરનો.

ખખર તમારી લૈશું, ફાટેલ ભાઈ, ખખર તમારી લૈશું. ટેક.
ફાટેલ ફાટેલ હોયે તેટલું, ટગ ટગ ટગ જોડે રૈશું;
જાણશે નહિ છાનું છે અમોથી; કરણી તમારી ત્યાં કૈશું. ફા. ૧
કરને અપરાધ કરવા હોય તેટલા, સહેવાશે ત્યાં લગી સહેશું;
અમકયાની ચરચા જોયા કરવિ છે, છેવટ ત્યાં ચાડી ખૈશું. ફા. ૨
કર કરવું હોય તે બાકી ન રાખતો, જોઈશું ને શત્રુ થૈશું;
ચેતવું હોય તો ચેતતા રહેજે, ચોખી જીભાની ત્યાં દૈશું. ફા. ૩

પદ ૮૩ મું.

રાગ મુરદાસનો.

આયુશ કરવો પુરોરે, જન્મ મળ્યો તો, આયુશ કરવો પુરો. ટેક.
કર્યા કરમનું સુખડું મળશે, કર્યા કરમનું દુખડું દળશે;
આજ કરો કાયાનો ચુરોરે. જન્મ મળ્યો તો. ૧
પંચ વિશય સુખ દસ ઘટીકા, સયન સુખ છે બાર ઘટીકા;
અડત્રીસ ઘટી શોક બુરોરે. જન્મ. ૨
ઉંડા ઉતરી વાત વિચારો, તવ સંસાર સાર જડશે સારો;
સાર શોધ્યા વણુ ઝુરોરે. જન્મ. ૩
પુરણ ત્રમી કોઈ ન પામ્યો, મનુશનો દેહ મીથ્યા વામ્યો;
મુકી ગયા ધંધો અધુરોરે. જન્મ. ૪
કહું સ્વારથ વણુ સમજે શાણા, કાં હો રાજ રહીઅત રાણા;
સત્ય પદ મેળવે તે સુરોરે. જન્મ. ૫

પદ ૮૪ મું.

વેચશું ભક્તીનાં નાણાં-એ રાગ.

ભખકાથી સૌ ભુલ્યા, ધરમમાં, ભખકાથી સૌ ભુલ્યા. ટેક.

ધર્માચાર્યોના ભખકા ભાળી, દર્શણ કરીને દુલ્યા;
કાંતો પ્રસાદમાં પોમૈ ગયેલા, કાંતો આઉકારમાં પુલ્યા. ધ. ૧
કાંતો આચાર્યના હાથી ઘોડા જોઈ, કાંતો જીવ જોઈ જીલ્યા;
બ્યાસ વલ્લભ વદે અજ્ઞાની લોકો, મુનશા દેહથી હુલ્યા. ધ. ૨

પદ ૮૫ મું.

રાગ ઉપરનો.

મોક્ષ મારગ છે અનાદી, વિચાર કરો, મોક્ષ મારગ છે અનાદી. ટેક.
સત્ય ત્રેતાને દ્વાપર યુગમાં, કરતા જપ તપ સમાધી;
ચોરાશી પામવા કે મોક્ષ પામવા, નીસ્યે કરો વિવાદી. વિ. ૧
કળીના જીવને ચોરાશીનું કો'તો ઉપજે અતી ઉપાદી;
મોક્ષની આશીશથી આનંદ પામે, વલ્લભે લીધું તે સાધી. વિ. ૨

પદ ૮૬ મું.

રાગ સીંધુ.

કળજીગના ભગ્નો, કેમ કરી ચઢે જ્ઞાને.
સત્સંગી વાતો સાંભળતાં, આંગળીયો દે કાનેરે. કળ. ટેક.
એક દેશી મન માંની બેઠો, સર્વ દેશી નવ સુણે;
ઘણા દીવસનું ભુત ભરાયું, બેઠો બેઠો ધુણેરે. કળ. ૧
બાળકને ધાવણ બહાણું તે, અન ઉપર અભાવો;
મોહું બગાડે ઓકી કહાડે, ન લે સદનો લહાવોરે. કળ. ૨
અફીણ એળીયો મરચુ માટી, માતા ચોપડે સ્થાને;
પણ મુરખો ધાવણ ના મુકે, કોનું કહું ના માનેરે. કળ. ૩
માહાત્મા માતા રૂપી થઈને, અન પર જો ચઢાવે;
પણ આગળ ચઢવા નીરાશી, આપ ચરિત્ર લઢાવેરે. કળ. ૪
સર્વ દેશીની સમજ કયાંથી, સાંભળ્યા વિના આવે;
લક્ષ ચોરાશીના ભોગદારી, તેને કેમ કરી ફાવેરે. કળ. ૫

સકળ દેશી સુણતાં આવે, જ્ઞાન વૈરાગ્ય ને ભગ્તી;
જ્ઞાને કરી ને છુટે વલ્લભ, વળી જ્ઞેવાર આશકતીરે. કળ. ૬

પદ ૮૭ મું.

રાગ ઉપરના.

ઓ ધર્માચાર્યો, પહેલું કલ્યાણ ઇચ્છો ધરતું;
આપતું કલ્યાણ કરી ન જાણ્યું, તો શું કરશો પરતુરે. ઓ. ટેક.
રામ મંત્ર કે કૃષ્ણ મંત્ર વળી, વાસુદેવનો મંત્ર;
આપી શેવકને હાંકી કાઢ્યો, તે કેમ ચાલે તંત્રરે. ઓ. ૧
કરણ પુંકીને ભેટ્યો લીધી, પેટ પોષણને સાર;
એવું કરવાથી ધરમમાં, વળી ગયું અંધારે. ઓ. ૨
એ લક્ષણ નહિ ગુરૂનાં, નીવડ્યા પૈસા હેર;
મહેતાજની દેખરેખ વીના, બાળ બને વનેરે. ઓ. ૩
પધરામણીમાં પગલાં પાડી, ખુરશી બેસી ઉઠ્યા;
સત્સંગ છાંટો કાને ન પાડ્યો, વદે વલ્લભ રામ રૂંધારે. ઓ. ૪

પદ ૮૮ મું.

રાગ ઉપરના.

કળીયુગના શિષ્યને, એવા ગુરૂથી પડ્યું સેલું;
સત્સંગે સમજવાતું તે, લાગે ગાંડુ ઘેલુરે. ક. ટેક.
જમવું રમવું રળવું મુકી, એ માથાં કોણ ફેડે;
સુસ્ત મહેતાને આવ્યું શવતું, ફરતાં ગાડી ઘોડેરે. ક. ૧
ભણનાર ભણાવનાર બેઉ ભુલ્યા, લેવો પૈસો પરાયો;
ટીલું તણાવી આંકી મુક્યો, જેવો હાંઠ હરાયોરે. ક. ૨
કું જાણે ધરમી છેએ તો, પ્રભુ પૈસા આપે;
પણ પૈસા દધ છાકે છકાવી, પછી ટાંટીઆ કાપેરે. ક. ૩
શિષ્યો ગમ લે જો ગુરૂની, ગુરૂ જ્ઞાનજ દેજો;
જ્ઞાને ધ્યાને ચઢાવીને, વલ્લભે લ્હાવો લેજોરે. ક. ૪

૫૬ ૮૬ મું.

રાગ ઉપરનો.

મુરખજન કહે છે, વિશ્વંભર વાણીમાં નાવે;
 વાણીમાં આવે નહીં તો, કેતુ' નામ ભજવેરે. મુ. ૮૬.
 વાણી વિના જે સમજ્યા તે, સમજણ આવી કયાંથી;
 સમજી શીખીને આવ્યાતા, શુ' માના પેટમાંથીરે. મુ. ૧
 જ્ઞાન ધ્યાન વાણી વડે છે, વાણી વણ શી વસ્તુ;
 તમ વાણીમાં પ્રભુ ન આવો, આશીર્વાદ તથાસ્તુરે. મુ. ૨

૫૬ ૯૦ મું.

રાગ ઉપરનો.

જો બીન્દુને તો, સુન્ય ઠરાવે છે ઠગણા;
 સુન્ય સુન્ય મનાવે ઇશ્વરને, એવા નીવડ્યા નગણારે. જો. ૮૬.
 બીન્દુ એટલે બે વિનાનું, અદ્વેત જેને કહે છે;
 સુન્ય શબ્દ તે સુન્યાકાર જો, અચૈતન્ય નામ દેછેરે. જો. ૧
 સુન્ય એટલે સુને સુતું, મોહોતું ઠોકી માર્યું;
 કળયુગના કાળછારા જીવે, વ્યાસ વહે શુ' ધાર્યુંરે. જો. ૨

૫૬ ૯૧ મું.

નાથ કેસે ગજકો બંધ છુડાવો-એ રાગ.

ભાગે ભેદ તો વેદ લણીયો માનું, પહેલું મુખ વાક્ય કે પહેલું પાતું. ૮૬
 જો પહેલું પુસ્તક પાતું કોહો તો, કોણ પત્રે કોણ લખનારો;
 મુખ વાક્ય કોહો તો તેને બતાવો, કીયું મુખ કોણ બકનારો. ભા. ૧
 અહંબ્રહ્માસ્મી એટલે હું બ્રહ્મ, કોણે કોને કહ્યું એવું;
 કોના પુછ્યાથી કહેવું પડીયું, મુખ સોધન તે લેવું. ભા. ૨
 કોણે પુછ્યું કે હું કોણ છું ત્યારે, તત્ત્વમસી કહેવું પડીયું;
 બ્રહ્મ તે હતો તો શું નહોતો બણતો, શું કાંઈ અજ્ઞાન ચડીયું. ભા. ૩

અયમાત્મા બ્રહ્મ તે વાક્યનો અર્થ, આત્મા બ્રહ્મ ગાયો;	
અન્ય પ્રાણી કીયો બ્રહ્મ નહોતો, શું કારણ શબ્દ ઉઠાયો.	ભા. ૪
જે બીજુ બ્રહ્મ નહોતું કોહોતો, સહુ બ્રહ્મ શ્રુતી ખોટી;	
એ શ્રુતિને ખરી કહોતો, શંકા પડે છે મોહોટી.	ભા. ૫
બ્રહ્મ વિદ બ્રહ્મ લવતી, આ શ્રુતિ પડશે જુઠી;	
આ શ્રુતિને સત્ય કહો તો, ઉપરની જશે ઉઠી.	ભા. ૬
એવા તો વેદના ભેદ છે ભારે, તે તો જ્ઞાની જન જાણે;	
ભેદ ન ભાગે તો વેદ ભણેલો, ભણ્યો પોપટ પ્રમાણે.	ભા. ૭
કદી કહેશે વેદ બ્રહ્માએ ભાંખ્યા, તો બ્રહ્મા બ્રહ્મ કહીયે;	
તે બ્રહ્મ કહીયે તો બ્રહ્મપુરીના, બ્રહ્મા કહો કોને લહીયે.	ભા. ૮
બ્રહ્મ પહેલા કે બ્રહ્મા પહેલા, તે સહુ શંકા સમાવો;	
સંલવિત ભાસે ન્યાય નિતિમાં, વિવેકમાં વરતાવો.	ભા. ૯
એકલાં પુસ્તકોને વળગશે, તે સુકાં કાષ્ટનાં ઠુંઠાં;	
અનુમાન ઉપમાને સીધ્ધ કરી દો, ત્રણ પક્ષ નહીં કહું જુઠાં.	ભા. ૧૦
ચાર પ્રમાણમાં ત્રણ મળે તો, તે માનું સીધાન્ત સાચું;	
વલ્લભ પુછે જ્ઞાન થવાને, પ્રશ્ન કરી કરી રાચું.	ભા. ૧૧

પદ ૯૨ મું.

રાગ હાળીના.

વસ્તુને શું જાણે વ્યાકરણી,	
વ્યાકરણીરે, વસ્તુને શું જાણે વ્યાકરણી.	૧૬.
વસ્તુને ન જાણે મુમત તાણે, બેઠા પુસ્તકને પરણી;	
ન્યાય નિતી વિવેક ન વિચારે, વાતોમાં વાત વદે વરણી.	
ન જાણે નીસ્યેની નીસરણી.	વસ્તુને શું. ૧
જ્ઞાન ગ્રંથે જેમ નાલી કસ્તુરી, પણ ઢુટે હરણાને હરણી;	
રણમાં રડવડે શોધવા સાડ, સુગે તરણાંને તરણી.	
જેમ સોનું ખોળે સાવરણી.	વસ્તુને શું. ૨
અતીશે અગની હોય ભરેલો, જેવી તરવરે અરણી;	
પણ મથન વણ પ્રાપ્ત ન થાયે, વંજ શું સમજે હધરણી.	
હરી ફરી વિદ્યાથી ડરણી.	વસ્તુને શું. ૩

વનસ્પતી હોય અવનીમાં વલ્લભ, તે સ્વાદ જાણે ન ધરણી;
 ગળા સુધી ગ્રત ભર્યું હોયે પણ, આખી શકે નહીં બરણી.
 વિદ્વાનોની વિદ પેટ ભરણી; વસ્તુને શું. ૪

પદ ૯૩ મું.

રાગ ઉપરનો.

અખંડાનંદ પદછે ન્યાર,
 છે ન્યારે, અખંડાનંદ પદછે ન્યાર. ટેક.
 તે પદ જાણે વિજ્ઞાની વિરલા, નહીં ત્યાં અજ્ઞાન અધાર;
 નહીં ત્યાં સ્વપ્ન સુસુપ્તી આ જગત, નહીં હુંતું કે મેં મહાર.
 નહીં ત્યાં તુરીયાનું ખાર. અખંડાનંદ. ૧
 નહીં ગટાકાશ નહીં મહાકાશ, નહીં મહદાકાશ વાર;
 જ્ઞાન મુરતી આકાશે ખીરાજ, જુએ ન જીવ વિકાર.
 જાણ્યું વ્યાસે સારામાં સાર. અખંડાનંદ. ૨

પદ ૯૪ મું.

રાગ ઉપરનો.

આત્માનો એક તાર લગાવો.
 લગાવો, આત્માનો એક તાર લગાવો. ટેક.
 સ્થુળ દૃષ્ટી છોડી સુક્ષ્મ દૃષ્ટી, કરી કારણને જગાવો;
 કારણ છોડી મહાકારણે ચઢવું, ત્યાંથી પણ વ્રત્તી ડગાવો.
 માઇક લક્ષણને ભગાવો. આત્માનો. ૧
 પીન્ડ બ્રહ્માન્ડથી પાર પડીને, પર્મ ગતીને હઠાવો;
 તેને મુકીને આગળ વધવું, પર્મ પદે ચઢી જવો.
 વલ્લભ જ્ઞેમાં એકજ થાવો. આત્માનો. ૨

પદ ૯૫ મું.

રાગ હાસારી.

પ્રભુ પ્રેરક તમારે શર્ણુ છુરે. મોક્ષ જાતાં આહુ' નાવે કાચ,
દીનાનાથ, પ્રેરક તમારે શર્ણુ છુરે.

પંદર તત્વનું સ્થુળ હાંધ મુકશુરે, તવ સુક્ષ્મ શરીર મહારૂં હોય. દી. ૧
પંચ વિષય છુટે મકારમારે, ત્યાં દર્સણ દેવાદીક ચ્હાય. દી. ૨
પછી અકારે જાઉં ઉડતોરે, ત્યાંથી કારણ કાયા કેહેવાય. દી. ૩
ચાર અંતઃકરણ ત્યાં મુકશુરે, પછી વાસના શરીર રહે એક. દી. ૪
ત્યાં દર્સણ કરીને છોડુ વાસનારે, ત્યાંથી મુળ પદે પોહોચું છેક. દી. ૫
શીવ શક્તી વિષ્ણુને વિનવુરે, માયા વ્યસીષ્ટ કરજે રક્ષાય; દી. ૬
કોઈ રોકે નહીં મોક્ષ મારગેરે, કરજે વળાવું વલ્લભ ઈચ્છાય. દી. ૭

પદ ૯૬ મું.

રાગ ઉપરનો.

પ્રભુ પુડતાની ખાંહ ઝાલનાર છોરે, જેવો જળથી ઉગાર્યો ગજરાજ,
મહારાજ, પુડતાની ખાંહ ઝાલનાર છોરે.

પ્રભુ જેણે ખાનુ ગ્રહ્યું આપનુરે, તેનાં સૌનાં સુધરીયાં ઝાજ. મા. ૧
પ્રભુ કૌરવને નીચુ ઘસાવીયુરે, રાખી સભામાં પંચાળીની લાજ. મા. ૨
પ્રભુ પ્રલાદને સ્થંભે વશ્યારે, શંખ લેખથી ના વળી દાજ. મા. ૩
પ્રભુ નરસૈ મેહેતાને રાખ્યા વર્ણુમારે, નાગર નાતે કર્યાંતા તાજ. મા. ૪
પ્રભુ અધમ ઓધારણુ આપ છોરે, તેતો અનુલબ્ધું મેં આજ. મા. ૫
વદે વલ્લભ દુર્લભ છે દાસનેરે, માહારો કાનપર ધરજે અવાજ. મા. ૬

પદ ૯૭ મું.

રાગ પુનમચંદનીના.

આવો ઉપદેશવાસી, મુળ વતન સંભાળીએરે;
નહીં દેશ પ્રદેશને વિદેશનું વતન;
જેણે જણ્યો તેણે ઝાલ્યો મારગ મોક્ષનોરે.

ટેક.

સાખી.

લક્ષ ચોરાશી જ્યાં નહીં, નહીં પંચવિશય ભોગ;
 ક્ષુધા પીપાસા નહીં, નહીં નિંદા નહીં રોગ.
 સદા અખંડ આનંદ પદ આપણુંરે,
 જ્યાંથી થાય નહીં કે કાળે આવાગમન.

આવો. ૨

સાખી.

ક્યાં હતા ક્યાં આવિયા, ક્યાંથી ખાધી ભુલ;
 ગુરૂ ઘર ખતાવીયું પંથ જડ્યો અમુલ્ય.
 તેવા મારગમાં ભુંટારા, કેલુટે નહીંરે;
 રસ્તે ન રોકે બ્રહ્મા વિષ્ણુ મહેશ.

આવો. ૨

સાખી.

ભાગી બ્રાન્ત શાન્તજ થયા, વળ્યો વડો સંતોશ;
 તન ત્રષ્ણા ટુટી ગઈ, મટી ગયો સહુ શોશ.
 શાન્તી શાન્તી શાન્તી શાન્તી વહ્નિલ સાધીએરે;
 સાધ્યે સાધ્યે થાશે અચળ પદ પરવેશ.

આવો. ૩

પદ ૯૮ મું.

રાગ ઉપરનો.

બેસો ગુણીજન ગુરૂગમ લીજીએરે;
 પ્રથમ પેહેલા પડીએ પ્રેમ વડે પાય,
 પછી થાય ખુશી ત્યારે પ્રણેા કીજીએરે.

ટેક.

કાળુ તાળુ રદ્યનું, ચાવી ગુરૂ પાસ;
 શીખવે કળ ઉઘેડતાં, બે થઈએ દીનદાસ.
 બે કળ જડે તો બળ આવે આ જીવમારે;
 તેતો જીવ ટળીને જરૂર થાયે શીવ.

બેસો. ૧

સાખી.

શીવ થયે મટે સોસના, ટળે; જનમને મર્ણુ;
 પ્રતાપ તે ગુરૂ તણાં, તેથી મધ્યે શર્ણુ.

એવા ધર્મ પીતાની પાદુકા ધોઈ પીછએરે;
તેતો ચર્ણામ્રતનો મોહોટો ચમત્કાર.

બેસો. ૩

સાખી.

ઉપાન કરે મમ ચામ્રનાં, તોલે ના વળે પાડ;
ઉગાર્યા આલોકથી, ટળ્યો ગર્ભનો ખાડ.

સદા દુખ નીવરતી અખંડ સુખની પ્રાપ્તિરે.

એવા ગુરુને છે વલ્લભ નમસ્કાર.

બેસો. ૩

પદ ૯૯ મું.

વરચોડા વરચોડા. એ. રાગ.

ધે ધ્યાનમાં ધે ધ્યાનમાં, ધાતાજન, ધે ધ્યાનમાંરે. ટેક.

હરતાં ફરતાં હાલતાં ચાલતાં, ત્રીકમજના તાનમાં. ધાતા. ૧

હસતાં રમતાં જમણુ જમતાં, વિનોદ ગમ્મત જ્ઞાનમાં ધાતા. ૨

અંગ હલવેને સંસાર ચલવે, મુળ માલીકના ભાનમાં. ધાતા. ૩

દેશ જોવો વેશ પણુ ઉપદેશવાળો, સમજે વ્યાસની સાનમાં. ધાતા. ૪

પદ ૧૦૦ મું.

રાગ ઉપરનો.

જખ મારે જખ મારે, નાસ્તીક જીવ, જખ મારેરે. ટેક.

મન હતું નાસ્તીક પણુ થયું આસ્તીક, સત્યા સત્ય ભાસ્યું ત્યારે. ના. ૧

આખ્યા વિના શું સ્વાદ બણે જીભડી, સાકર ન ખાય ખર ક્યારે. ના. ૨

બણ્યું નથી તો જોવાનું ક્યાંથી, સત્સંગ વિના ઉધારે. ના. ૩

ગુરુ વિના તો ગમ શી અગમની, મોક્ષેચ્છુ વાત વિચારે. ના. ૪

વ્યાસ વહે વાચાર્થી વાચામાં, જ્ઞાન વણુ નામ પોકારે. ના. ૫

ખુલાસાની સોરઠા સાખીયો.

૬ઠ્ઠા પદનો ખુલાસો.

જગત ભગત દેખાય છે, પણ તે ટીલવા લોક;
અવળ સવળ સમજે નહી, સમજે વિરસા કોક.

૧

૧૨મા પદનો ખુલાસો.

ભેઠ નહી ભગવાનને, શેવા પુંજ બદલ;
પુંજરી કાજ મુકાય છે, એ ઇનસાફ અદલ.
તે ભાવે ભેઠ મુકવી, તો નાવે કેં બાધ;
દાતાને શું દેઈએ, પુરણ રાખવું યાદ.

૧

૨

૧૩મા પદનો ખુલાસો.

જળાધારી ચોની નહી, જળ ઝીલવા આધાર;
શીવનું શીશ નિસીડ છે, એજ સવળો ઉચ્ચાર.

૧.

૧૪મા પદનો ખુલાસો.

અસખેલી કેહેવી નહી, અપાને કો કાળ;
ભુંડુ ભક્ષને વ્યસન તે, કથે કરમ ચંડાળ.

૧૫મા પદનો ખુલાસો.

અવટીત ઉપમા હરીતણી. સુણે સુણાવે વદન;
લખ્યું કીયા પુરાણમાં, વિચારો હરીજન.

૧૬મા પદનો ખુલાસો.

તુળશી લજ્જને કાચી માંજર, એ છે અવળું કત;
મંદા દળ ખાવું નહી, લેવું ચર્ણમિત.

૧૭મા પદનો ખુલાસો.

ઈશ્વર માને જીવને નહી કરે વીચાર;
પ્રલાદજનો બાપ તે, હીણકશ્વપ અવતાર.
કળીના કી કર જીવતે, શીવમાંની રહે મજ;
તોલ વિના બોલબોલતા, ક્યાં અલ્પજ સર્વજ.

સમાપ્ત.

પ્રસીધ્ધ ખખર.

માહારાજશ્રી વ્યાસજી વલ્લભરામ સુર્યરામના પુત્ર ચીરનજીની રમુજલાલ વલ્લભરામ તે સરવે ધર્મોસ્તીક મનુષ્યભાઈઓને જણાવું છું કે નીચે લખેલાં જ્ઞાનમય પુસ્તકો મંગાવી વાંચો ને વિચારો. હાલ સર્વ અવળી ભક્તી લેઈ બેઠા છે તેથી કળયુગનું બળ વધવા લાગ્યું છે.

જ્ઞાનમય પુસ્તકોની સુચના.

ભાષાર્થ પ્રકાશ	રૂ. ૧૧
મોક્ષમારગી ભગવદગીતા	૦૧૨
વિજ્ઞાન વલ્લભ	૦૧
વલ્લભ વદમાળા	૦૧૧
વચન વલ્લભ વધારા સાથે	૦૧૧
શંકા સમાધાન	૦૧
ન્યાય વલ્લભ	૦૧
આત્મજી શુદ્ધનો સંવાદ	૦૧
બ્રહ્મવાદ ખંડન	૦૧
ત્યાગ તારણ	૦૧
વચ વિચાર	૦૧
ધર્મ ગ્રાન્થ	૦૧
જ્ઞાન ગોષ્ઠી	૦૧
શીવલીલ શંકા	૦૧
શીવલીલ શંકાનું સમાધાન	૦૧
પ્રભુવપત્ત સેવામાં રાખવાને!	૦૧
પ્રભુવપત્ત મહોત્સે	૦૧
ત્યાગીના પત્રો	૦૧
વાણી વલ્લભ તૈયાર થાય છે.				
વલ્લભનિતી તૈયાર થાય છે.				

થઈને, બે છોકરાને નડશે; આપણું. યુદ્ધમાં સંજ લેશે; ત્યાં. વઢવું
 પડશે ॥૪૭॥ તે માટે આપણે કેમ કરવું, ઓરે બીરમ પીતાય; આ-
 પણ છતાં છોકરાને મારે તો અણધરતું દેખાય ॥૪૮॥ બીરમ પીતા કહે
 આપણે સહુની સાથે યુદ્ધમાં જવું; સામા મોરચા બાંધ્યા પછી, આપણે
 અળખા થાવું ॥૪૯॥ આપણે ચારે સત્ય પુરૂશોએ, યુદ્ધથી કોરાણે રહે
 વા; અળદેવ કૃષ્ણને બોલાવિને, આપણી પાસે લેવા ॥ ૫૦ ॥ કહેવું કે
 નાના છોકરા સાથે, આપણું એ નહીં કામ; જહવ કઠિરવ નથી ઓછા
 કરવા દો સંભ્રામ ॥ ૫૧ ॥ એમ સમજવી આપણિ પાસે, રાખવા
 કબજે કરી; છોકરા નથી હારે એવા, વઢવાના સુર ભરી ॥ ૫૨ ॥
 તે કરતા અળદેવને કૃષ્ણ, ઉપડશે જે વારે; છોકરાની પક્ષ આપણે કર
 વી; સામા થવું તે વારે ॥૫૩॥ એમ ચારે જણે સંતલસે ક્રીધી, એવા
 માં દુરિયોધન; પોતાના ચોદાને આજ્ઞા ક્રીધી, તમયાર થયો સહુ જન
 ॥૫૪॥ એમ કરવા માંડી તૈયારી, જહવ કોરવ લોક; ગટોરમછ મંડપ
 લેઈને, મથો બામ અશોક ॥ ૫૫ ॥ ભોંયરા બારણે મંડપ મુકયો, પર
 છાવવાને સાર; ભોજઈને આવકાર દેઈ, બોલાવ્યા ભોંયરા બહાર
 ॥૫૬॥ એક સહસ્ર દઈત્ય બનાવ્યા, વિવેક વાત વીચારી; તેમાંથી પાં-
 ચસે નર ક્રીધા, પાંચસે ક્રીધી નારી ॥૫૭॥ સભા કરિનપુરૂષબેઠા, ગાય
 છે ગીતાં નારી; એવે નારદને બોલાવ્યા; ધરવીશે ગીરધારી ॥૫૮॥ ચુડો
 પાનેતર કંકુપડો; મીઠળ નાડાછડી, જે જોઈએ તે સામજરી આપી, નારદ
 ને તે ઘડી ॥૫૯॥ પછી પ્રભુએ આજ્ઞા આપી, અશોક બામમાં જવો;
 મંજળે મંજળે દાન દેઉં છું, વરકન્યા પરણાવો ॥ ૬૦ ॥ તવ નારદજી
 બામમાં મથા, કન્યાયે ક્રીધા શોર, નારદજીને નજરે દેખી આવ્યું પમમાં
 જોર ॥૬૦॥ ઓરે મારા નારદ કાકા; જઈને કહો આ કરણી, મારા
 તાતને એટલું કહેજ, જય જીનો વર પરણી ॥ ૬૧ ॥ એટલે માયાવી
 રાક્ષસ બોલ્યા, હવે કાળીયો કરીયે; મુરેખા કહે હવે ન બોલું, આવો
 અભીમન્યુ વરીયે ॥૬૩॥ નારદ કહે આ વર સારો, બેશ પરણાવી
 દેઉ; બેઠા નારદ પરણાવવાને, કારણ કૃષ્ણનું દેવું ॥ ૬૪ ॥ વલ્લભ ॥
 કારજ સંધળું કૃષ્ણનું, દે છે કન્યાદાન; વ્યાસ વક્ષભ વાણી વદે,
 છે સાહાય શ્રી ભગવાન.

કડવું ૪૩ મું રાગ રહેણીનો.

ત્યાંતો સમે વરતે સાવધાન, સોભા ધણેરીરે; ત્યાં તે દાન દે છે
ભજવાન, શોભા ધણેરીરે ॥૧॥ એવે રાક્ષણીયો ગીત ગાય, શો, ત્યાં
તો હસ્ત મેળાપક થાય, શો ॥૨॥ ચોરી પહેલું મંજળ વરતાય, શો. તે
માં માથેના દાન અપાય શો. ॥૩॥ પછી બીજું મંજળ વરતાય, શો, તે
માં દાશીનાં દાન અપાય, શો. ॥૪॥ ચોરી ત્રીજું મંજળ વરતાય, શો,
તેમાં ભુખીનાં દાન દેવાય, શો ॥ ૫ ॥ ચોરા ચોથું મંજળવરતાય, શો.
તેમાં ભંડાર સહીત અપાય, શો ॥૬॥ પછી રૂપીયા વીંટીયો રમાય, શો;
લાગ્યાં વરકન્યા ગોત્રજને પાય, શો ॥ ૭ ॥ વલ્લભ ॥ વર કન્યા પરણી
રહ્યાં, પ્રભુએ દીધું દાન; કહે વલ્લભ પછી કખ્ખલ, યુધ્ધે થયા સાવધાન

કડવું ૪૪ રાગ સાંખી.

વેશમપાપન એણીપેર બોલ્યા, મુણ જનમેજે રાય; વીસ્તારીતુજને
સંભળાવું, સુરેખા હરણ મહીમાય ॥૧॥ કખ્ખ પ્રભુ તમયાર થઈને,
હાથ લીધાં હથીયાર, કોધ સ્વરૂપ ધારણ કરીને નીકળીયા ધર બહાર
॥૨॥ એક લક્ષ સાઠ સહસ્ર એકાશી, કુંવર કેરી બેડ; હળધારી હળ
લઈને આવ્યા, બહવ છપનકોડ ॥૩॥ દુરીયોધને અગીઆર ક્ષોણી. સે
ન્યા ક્રીધી ત્યાર; છ કારભારી ને સો ભાઈ, હાથ પ્રહાં હથીઆર ॥૪॥
દીધા ડંકા ઉપડયા બંકા, સતવાદીનર ચાર, તે પક્ષ આયુદ્ધ લેઈને આ
લ્યા, સૌ સાથે તે વાર ॥ ૫ ॥ વરકન્યા પરણી રહ્યા, નારદ બો-
લ્યા વાણ; લાવો કુંવર હવે અમને, આપો દક્ષણા દાન ॥ ૬ ॥ અટાર-
મછ કહે ભોંયરા વીશે, નમદ નાણું ભરીયું; નારીનાં વસને શણગાર
શુદ્ધાં, તમને અરપણ કરીયું ॥૭॥ નારદજીએ આશીશ દીધી, થયા
અંતરધ્યાન; પછી ઉતયાં ભોંયરા વીશે, પાંડવના સંતાન ॥૮॥ કન્યા
ને જઈને બેસાડી; રાક્ષસ ચોકીમાં ચાર, અટારમછ કહે મમ વીરા,
નીકળી યુધ્ધે બહાર ॥૯॥ સુરેખા કહે એકલી હું, રહું કેવે પ્રકાર
એટલે બનાવી માયાવીયે, નાની છોકરીયો ચાર ॥૧૦॥ સુરેખાના જે
વડા તેતો, બેઠ સુરેખાને મમે; પાંચે જણીયો બેગી થઈને, વીવીધ
રૂમત રમે ॥૧૧॥ પછી જે ભાઈ બહાર નીકળીયા, કેવો, કરશે વાંવે-

ક; માયાવી સત્તરદૈત તણો ત્યાં, રથ બનાવ્યો એક ॥ ૧૨ ॥ તેમાં
અભીમન્યુ બીરાજ્યો, સંગ્રામમાં જીવ પેઠો; ઘોડાના અછોડા ઝાલી,
માથાવિ હાકવા બેઠો ॥ ૧૩ ॥ ખરખેર ખરખર રથને હાંક્યો, ચાલી
આવ્યો મેદાન; હીમ્મત રાખી રણમાં ઊભા, યુદ્ધ કરવા બળવાન
॥ ૧૪ ॥ એટલે જાહવ કહિરવ આવ્યા, યુદ્ધ સજ્જ મનસુખા; મેદાન વિશે
જુલેજુલે જથે જઈને ઊભા ॥ ૧૫ ॥ ભીસ્મ કૃપાચાર્ય અશ્વસ્થામાં, દ્રો-
ણ ગુરુ બળવાન; તે ચાર જઈને અળગા ઊભા, માહા મોઢું મેદાન ॥ ૧૬ ॥
એટલે બોલ્યા અંતરયાત્રી, ભીસ્મ પીતાશું એમ; ચાર સત્ય યુદ્ધે
સંપ કરિ, અળગા ઊભા કેમ ॥ ૧૭ ॥ ભીસ્મ પીતા કહે બાળક સાથે,
આપણે વઢવું ન થટે; જો કદી છોકરાં જીતશે તો, તૈયાર છીએ છેવટે
॥ ૧૮ ॥ જાહવ કહિરવ સેન્યા સાથે. શું બેને નહીં જીતે; ચરચા બેચારલા
ઊભા; મોટા મોટાની રીતે ॥ ૧૯ ॥ તમારે પણ ચરચા બેવા, અળગા
રહેવું બેઠાએ; છેવટ સરવે સામા થઈશું, વાંક કાઢે નહીં કાઠાએ ॥ ૨૦ ॥
તવ કૃષ્ણે કહ્યું બળદેવ બંધુ, સમજણની એ વાત; ચાલો એમની
સાથે જઈને, ઊભા રહીએ જ્ઞાત ॥ ૨૧ ॥ એમ વીચારી બન્ને બંધુ, સ-
તીયા પાસે ગયા; ભીસ્મ પીતાના રથની સાથે, રથ રાખીને રહ્યા ॥ ૨૨ ॥
ભીસ્મની જોડે રથ પ્રભુનો, પ્રભુ જોડે બળદેવ; ભીસ્મ પીતાયે સાનકી
ધી, રથ ભીડાવો એવ ॥ ૨૩ ॥ એટલે ગુરુરથ હંકારી, બળદેવ પાસે આ-
વ્યા; તેમની જોડે ગાર કૃપાચાર્ય, રથ પોતાનો લાવ્યા ॥ ૨૪ ॥ ભીસ્મની જો-
ડે અશ્વસ્થામા, રથ રાખીને રહ્યા; ચારે જણની વચમાં બંને, બંધુ ક-
બજે થયા ॥ ૨૫ ॥ ભીસ્મે દ્રોણને સાન કીધી. આપણે કાંઈ ન વડવું,
છોકરાં ઉપર આ ઉપડે તો એપર આપણે પડવું ॥ ૨૬ ॥ વચનમાં ખાલી
નાંખવા કચરી, શું કરે બળ ગોપાળ; આપણાં બેઉ છોકરાનો,
ન થાય વાંકો વાળ ॥ ૨૭ ॥ એવી સંતલસ એમણે કીધી, પ્રભુના
મનમાં કાંઈ, લડવધ્યા બે તરફે ઊભા, મેદાન ભુમીમાં ॥ ૨૮ ॥
અળગા ઊભાછે છોકરા બેઉ, બોલ્યો અભીમન્યુએમ; જો ભાઈ જીતવા
બે જથે ઊભા, કહો કરીશું કેમ ॥ ૨૯ ॥ બટોરમજ કહે વારા મહારા, શો
સારૂ મહારાઓ; તમોને ન ફાવે તે મુને, ફાવે ત્યાં તમે જાઓ ॥ ૩૦ ॥
લડિ વઢિને પક્ષ તમારિ; કરીસ મહારા વીર; જરાએ મહારાશો ન-
હી, રાખજે રૂઢે ધીર ॥ ૩૧ ॥ એટલે બોલ્યો અભીમન્યુ, રથ લઈ તત-
ખર થાઉં; તમે જાવો જાહવ વિશે; હું કહિરવમા જાઉં ॥ ૩૨ ॥ બટોરમજ

તેવ ઉતર્યો હેડો, રથમાંથી તે વારાંચીમન્યુ કહે વારાંચી મુરુ. મુરુ
 નર સરદાર ॥૩૩॥ રથ તમારો આયાવિ છે, વાગે કાઢીની ચોપ; તો ની-
 રધાર થઈને હું ખેસું. થઈ જવાનો લોપ ॥૩૪॥ અંબરમછ કહે હું જ-
 ભુંજું, તે કેમ ભુલી જઈશ; લહીશ વઢિશ પણ તમારિ; ખખર લેતો ર-
 હીશ ॥૩૫॥ એમ કહીને પોતે આલ્યો, બહવ સામો થાય; અલીમન્યુ
 રથ હંકારી, કઊરવ દળમાં બય ॥૩૬॥ જઈને ઉભો દુષ્ટાસામે અરબુન
 છનો તન; આયાવી ગયો બદલમાં, ત્યાં મોખરે પ્રદુમન ॥ ૩૬ ॥ પુત્ર
 પ્રભુનો સહુથી મોટો બોલ્યો મુખ વચન; શું આવ્યો તું અમારા સા-
 મો, એ રાક્ષસીના તન ॥૩૭॥ ક્ષત્રીતું કુળ છે કેવારે, શાધી બે તારાં
 પરિયા; નાત બહાર રહ્યા સંતનું રાજ, માછીની પુત્રી વરિયા
 ॥૩૮॥ તારા આપનો કાકો લાવ્યો, વરેલી નંદીની નારિ, કુન્તલપુરના
 રાજયે દીધી, ફક્ત ફેદ અમારિ ॥૩૯॥ કુંતા કુંવર પાંચે કુંવારા,
 સમજ સામો થાને, તાણીતોશી તુજ તાતવર્યા, રાક્ષસી હેડ'બાનો ॥૪૦॥
 મુજ સામો તું શોભતો નથી; એ રાક્ષસીના પુત્ર, પાંડવ વર્યા એકના
 રિને, ત્યારે થયું ધરસુત્ર ॥૪૧॥ અમારિ કન્યાતું હરણ કીધું, મરણ
 આવ્યું તોડું; આયાવિ કહે પુત્ર પ્રભુના, સાંભળ બોલવું મ્હારું ॥ ૪૨ ॥
 તારા દાદા તો વસુદેવજીને, કંસે કન્યા દીધી; કુળવંતને કેમ છુટા ન મુ-
 કયા; કાળામહે કેદ કીદી ॥ ૪૩ ॥ પુછી બે તુજ તાતને એ, કાળામહે
 માં અવતરિયા; આયો ચારિ છાશ પીને, ગેકુળમાં ઊછરીયા ॥ ૪૪ ॥
 તારા આપને કેને દીધિ, કન્યા સન્મુખ હાથ; અંબાવના ડેહરામાંથી
 લાવ્યા; રક્ષમણી તુજ માત ॥ ૪૫ ॥ નરકાસુરને મારિ નારિ, લાવ્યા
 સોળ હંબર; બંધુવંતી રિંછડી લાવ્યા, શરમ ન આવિ લગાર ॥૪૬॥
 કુળ તારું તું રાખ્ય છાતું, પાતું બધું મુજ હાથ; હલ બીજું સાંભળવું
 હોયતો, બધી લાંબી છે વાત ॥ ૪૭ ॥ એવાં વચન સાંભળીને, બો-
 લ્યો પ્રદુમન; રાત્રે તાતો કોધે બરાયો. શામ તણે સંતાન ॥ ૪૮ ॥
 ॥ વળણ ॥ કોધે બરાયો અતી બણે, કણ્ય પ્રભુનો તંન; કહે વહાલ
 વળી બેલિયો, વહવાનાં વચન.

કડવું ૪૫ મું રાગ પ્રદુમન કહેછે. મનહર છંદ.

ભીમ સુત કીયો, તુત મદંમેં તું બયો ભુત; એબ હાથ આયમયો

કામ મે બેઠારેગો ॥ નમ્રમે તાકાન કીયો, પ્રપંચ લભાય ગીયો; બલીયે
 સું બાય દીની, અબ તું બીચારેગો ॥ જમ જૈશે બહવહે, કાલ જૈસે
 કૌરવ હે, સખે હીલમીલ તેરા, પ્રાનકું નીકારેગો ॥ દેખ મેશ બાન
 સાન, બાન તો બુલાય હઉં, દોતુંકું પકર કર; કરશે સંહારેગો ॥
 ગઠારમછ કહે છે ॥ પાઉંપર પાઉંપર, પ્રભુ કે નંદને તુંહી ભમ બ-
 નહીતો મેરા, દેત લલકારેગો ॥ માયાવી મધેગાજબ, બન નીકારેગા
 તબ; કબ નહી લર એસો, તોબા તું પોકારેગો ॥ આપો આપ બલ
 કર, તબ મેં પીછો નપર; પકરપકર કર ખ્હોત માર મારેગો ॥ કી-
 સનકે સુત સખ, દાવમેં આયાહો અબ; કેસ મહી મહી લેકે, દરીયેમેં
 ડારેગો ॥ રાગ ચૌપાધ ॥ બોલ્યા વૈશમપાયે વચન, સુણ પરીક્ષત રા-
 યના તન; એવું બોલ્યો ગઠારમછ ન્યારે, કોપે ચડીયો પ્રદુમન ત્યારે,
 ॥૧॥ એવે કૌરવમાં શું થાય, મુખ્ય લડવૈયો કરણરાય; સાથે રાખેલા
 બે સંતાન, સામે આંચો ત્યાં અભેમાન ॥૨॥ તેવો ગાળને બોલ્યો
 કરણ, છોકરા આંચું તારું મરણ; તવ બોલ્યો અભીમન્યુ રાય, જવ
 વું હોય તો પડ પાય ॥ ૩ ॥ એવે કરણ તણા બે તન, બોલ્યા પીતા
 પ્રત્યે વચન; તાતજ નવ બોલશે કાંઈ, અમે લલવાના બે ભાઈ ॥૪॥
 બઓ જમ બેસો કોરાણે, એને મારવાના આ ટાણે બંધ્યું કરણે વઢવા
 દેવું, બેવું દીકરા કરેછે કેવું ॥૫॥ એવું સમજને એ ખશીયો, બેઠો
 અળગો બેવા યુદ્ધ રશીયો; એના પ્રશકેતુ ચંદ્રકેતુ, તેને થયો વઢવા-
 નો હેતુ ॥ ૬ ॥ અભીમન્યુ સામા બેઉ ઉભા, કીધા યુદ્ધ તણા મનસુ-
 બા, બોલ્યો પ્રશકેતુ વચન. બેતું ઝપાટો નરના તન ॥ ૭ ॥ વળણ ॥
 બેજે ઝપાટો અમ તણો, કહેછે કરણ કુમાર; વહે વક્ષલ બેઉ બોલ-
 તા, મનમાં ધરી અહંકાર ॥

કડવું ૪૬ રાગ બુલણા સાખી.

તડો વડ બે જણારે, બરોબર બે જણારે ॥૧૬૬॥ પ્રશકેતુ બોલીયો,
 કન્યા દે પડ પાય; અભીમન્યુ કહે વર રાયને, વરે બાનુમતી એ-
 ની માય. તડો ॥૧॥ પ્રશકેતુ બોલીયો, હમણું વધ્યું ધર મુત્ર; બોલ
 વીચારી બાળકા, તુતો મંત્રના પુત્રનો પુત્ર. તડો ॥ ૨ ॥ અભીમન્યુ
 વાળતું વઢો, સાંભળ મુજ વચન; મુજ સામે રોલતો નથી, તુતો કા-
 શીના તનનો તન. તડો ॥૩॥ પ્રશકેતુ બોલીયો; કપટ અમે બે કી-

ધું; તારા આપને બાણ રમાડી, કેવું રાજપાટ ધુતી લીધું. તડોં ॥૪૥॥
અભીમન્યુ કહે કપટી તણું, ખરાબ થાશે ખાણું; મારા ભાઈએ હાથી
આપી, કેવું નમદ લીધું નાણું. તડોં ॥ ૫ ॥ પ્રશંકેતુ બાલીયો, જે
અમે સમસેર કાઢાવ્યાં, ધૃપતી નજા નચાડવા, કેવા ભરી સભામાં લા
વ્યા. તડોં ॥૬॥ અભીમન્યુ કહે મુજ બંધુએ; શણગાર દે રચના ર-
ચાવી; તારી કાકાચોને તારી માને, આખી રાતજ નગ્ન નચાવી. તડોં.
॥૭॥ પ્રશંકેતુ વળતું વધો, શુણ અરજીનના તન; દુઃખ દેવા તુજ તા-
તને, કેવા કાઢાડયા છે અધાર વન. તડોં ॥૮॥ અભીમન્યુ કહે બહોલો
વાળવા, મટોરમછે દાવ ધાથો, શાકભાણ ખવરાવીને, કેવા ઓકાવી
અધાવી માયા. તડોં ॥ ૯ ॥ કરણ કેટલી બાલીયો, આતો જીભ બુધ
થાય; મહેણું મારે તુજથી સવાયું, મ્હારું પેટ પાસુ બળી બય. તડોં
॥૧૦॥ વળણ ॥ મારે મ્હારા દીકરા, ટુંકી કરો જીભ્યાય; કહે વક્ત્રભ
ઉશકેરીયા, વઢવાને એ રાય ॥

કડવું ૪૭ મું રાગ સાખીનો.

વૈશમપાયે એણીપેર બોલ્યા, મુણ જનમેજે રાય; વીસ્તારી તુજને
સંભળાવું, યુદ્ધ તણો મહીમાય ॥ ૧ ॥ કરણરાયે કુંવરોને, ઉશકેર્યા
તે વાર; એટલે પ્રશંકેતુ ચંદ્રકેતુ, બન્ને ગ્રહાં હથીઆર ॥ ૨ ॥ અભી-
મન્યુયે ટંકાર કીધો, હિમ્મત રાખી અપાર; એટલે સધળા કૌરવ લોકે
ઉપાડયા હથીઆર ॥ ૩ ॥ બદવ જીવમાં પ્રદુભને, ઉંચો કીધો હાથ;
એટલે આયુધ લેને કોપ્યો, બદવનો સહુ સાથ ॥ ૪ ॥ રોશો રૂઠ્યા, અ-
ગની ઉઠ્યા, મનમાં અપરમપાર; ગુપતી ગેડી મદાયો લેધ, દેવામાંડયો
માર ॥૫॥ માયાવી એકલો બદવ ઝાઝા, કરતા સોર બકાર; કીડી
ઊપર કટક ચઢે, તેણું કીધું ભેર ॥ ૬ ॥ તોફાન દેખી માયાવીને, પુરણ
પ્રમટી રીસ; કેશ છોડીને પાશાણ વિશે, એણે પછાડયું શીશ ॥ ૭ ॥
મસ્તકમાંથી જીજી જેવા, જીવ ખર્ચા હબાર; પવનને પ્રથવિ એડીકે, દૈત્ય
થયા તે વાર ॥ ૮ ॥ તાડપુર ઉંચા નાકે શુચા, મજ મજ લાંબા
દંત; બદવ ઉપર ભેર જણાવ્યું, લેવા માંડયો અંત ॥ ૯ ॥ મારો માયે
મુખે ભાંખે, નાંખે કારમી ચીસ; કૌરવમાં યુધ શરૂ થયું, સોને વ્યાપી
રીસ ॥૧૦॥ પ્રશંકેતુએ બાણ માયું, અભીમન્યુને અંગ; અરજીન મુતે
સામુ મારી, તે બાણ કીધું ભંગ ॥ ૧૧ ॥ ચંદ્રકેતુએ મંત્ર બણીને,

માયા અગણીત બાણ; અભિમન્યુએ સામા મારિ, સર્વ કયાં જાગેણું
 ॥૧૨॥ પછી પોતે બાણ લેઈને, નામ પાસ મંતરે સાધ્યા; કરણના બે
 દીકરાને, અવળે હાથે બાંધ્યા ॥ ૧૩ ॥ તે દેખીને કરણ ઉઠ્યો, આવી
 ઉભો તે ઠામ; પોતાના પુત્રોને કહ્યું, બેઠ્યું આપનું નામ ॥૧૪॥ એ
 મ કહીને હાથ છોડ્યા, મેઘનાદે મડગડિયો; આયુધ લીધાં હાથમાને,
 યુધ્ધે ટૂટી પડીયો ॥૧૫॥ અગણીત મંત્રથી બાણ છોડે, સુર્ય તણું ક-
 માર; બાણ એનું એક જતામાં થાય છે સાડ હજાર ॥ ૧૬ ॥ મા-
 રે અભિમન્યુ અગણીતું, વાયુ વેગે ભય; બાણ એનું એક જતાજતામાં
 ચાળીસ હજાર થાય ॥૧૭॥ કરણ આગળ કેટલું ગળું, ઘણું પડે છે
 માર; વાળી આસપાસના ચોદાનાં, આવે ઘણાં હથિયાર ॥ ૧૮ ॥ તે
 પણ યુદ્ધ ટકાવિ રહ્યો છે, અરજીનજીનો તન; બદલમાં બહુ ભેર કરે
 છે, બળીયો પ્રદુમન ॥ ૧૯ ॥ શીવ તણું એક બાણ લીધું; મારું કરિ
 ને કોપ; ગરોરગછના દર્શત માયાવી, તેતો ક્રીધા લોપ ॥ ૨૦ ॥ તે
 દેખી માયાવી કોખો, જણવિ ઝાઝી રીસ; પાશાણુ વિશે પોતે પછા-
 ડ્યું, ચાળીસ વેળા શીશ ॥ ૨૧ ॥ ચાળીસ હજાર રાક્ષસ થયા લાંબા
 ત્રણ ત્રણતાડ; બળવંતાને બીહામણા બહુ; લાંબા, પોહોળાં હાડ,
 ॥૨૨॥ પછી પાછું શીશ પછાડ્યું, ફરિથી ચાળીસવાર; સાત તાડવા
 ઉંચી બનાવિ, રાક્ષણી ચાળીસ હજાર ॥૨૩॥ અર્ધવમુખીને ભુંડમુખી,
 સ્વાનમુખીકીરમુખી; વાયસમુખીહરણમુખી, કોસુંવાળીકોલુખા ॥ ૨૪ ॥
 કે પીતવરણી કંઈ રક્તવરણિ, કે શામવરણીકાળિ; સાતસાતઅજના હંત
 લાંબા, કંઈકટુંકા કેશવાળિ ॥૨૫॥ કંઈ રાક્ષણિએ ચણીયોપહેયો કેયે હાં
 કયા કેશ; કંઈયેકછેલંગોટી વાળિ, કેંછેનગનવેશ ॥૨૬॥ અકેકતાડવા
 સ્તનલાંબા, કારમીલડાઈ ધારે; બે ભુજમાં બે સ્થાનમહીને, બદનલો-
 કને મારે ॥૨૭॥ દશ દશ ભેદા દબાય તો, પામેછે બહુ ત્રાસ; રાક્ષ-
 સીનો ભય ભારે ભાસે, કરતા નાસાનાસ ॥ ૨૮ ॥ કંઈ રાક્ષણી પડે ટો-
 નામાં, કંઈ બદલને ઝાલે; મરડામસળિ મોઢામાં ને નસ્કેરામાં પાલે,
 ॥૨૯॥ એ રીતે રાક્ષસીયો લડતી, જખરું હધવત હાખે; રાક્ષસ લોકે
 ખોળાનેખોળા, ભરિને રેણું નાખે ॥ ૩૦ ॥ બદલ ઉભા આંખો ચોળે,
 રોળેરાક્ષણી દોડી; ધુમ થકી અધકાર કીધો, એવિ ભુક્તી ભેડિ ॥ ૩૧ ॥
 હેડબાને દીકરોતે, ચડિયો છે ગગન; યુદ્ધ કરાવે ઉપર રહિને, બી-
 મસેન કેરો તન ॥ ૩૨ ॥ વનમાં જઈ બાડ તાડ લાવે, હાથેઈકાઈકા હાખે;

મ્હેડા મ્હેડા પહાડ ને પરવત, અંત્રીક્ષ રહીને નાંખે ॥૩૩॥ એ રીત
ત્યાં યુધ વ્યાલે, કહિરવમાં શું થાય; અલીમન્યુ ઉખર કોપ્યો, પોતે
કરણ રાય ॥૩૪॥ લહતાં વહતાં, કરણ રાયે, ક્રીધો કારમો કોપ,
શીવ મંત્ર બાણ મારી ક્રીધો, કુંવરનો રથ લોપ ॥૩૫॥ પમ પાળયથો
અભેમન્યુ, વાગે ધણાં હથીઆર, શરીરને ઓથો નવ રહ્યો, ધણેક
પડીથો માર ॥૩૬॥ વેઝા ફટયા આશુશાણુ તુટયાં, ભોંકાઈ મયાં
તીર; રૂંવે રૂંવે ભાલોડા ભેલાં, વહયું ધણું રૂંધીર ॥૩૭॥ ચારણી
જેઝ શરીર થયું, તરી ગયા લોચન, સંભારવા લાગ્યો ગટારમછને,
કયાં ગયા અંધવ જન ॥૩૮॥ લીડ વેળાના ભાઈ મહારા, વીસવાસ
દેધને વહા, અરેરે રણમાં રઝળાવ્યો, હથાલ લુંડા થયા ॥૩૯॥ એ
રીતે ટળવળવા લાગ્યો, ધણીક પામ્યો કપ્પી; એવે સમે ગટારમછની
મનથી મધ દ્રષ્ટી ॥૪૦॥ બહુ દુઃખીયો બંધુને દીઠો, કરોધ હળાહળ
ચલીયો, જયદ્યથ બનેવી દુશીયોધનનો, તેના રથમાં પડીયો ॥૪૧॥ જેઝ
થને હડસેલો માર્યો, માયાવી મહાબળ કાવ્યો; ઘોડાના અછોડા ઝલી,
રથજ હાંકી લાવ્યો ॥૪૨॥ અલીમન્યુને ઉચકીને, બેસાડ્યો રથમાંય;
ગટારમછ કહે કેમ વીર શું તારી ઇછાય ॥૪૩॥ કુંવર કહે વીરા
મહારા, હવે નહિ ચીંતાય; તમે તમારું પુરું કરીને, પક્ષે આવો હાય
॥૪૪॥ માયાવી કહે વાર વીરા, કહી આકાશે ચડીયો, પ્રદુમાનના રથ
ની નીચે, આવી અચાનક પડીયો ॥૪૫॥ ઉપાડી રથ માથે લીધો,
ચલી ગયો ગમન; અંત્રીક્ષ જમ આછને બોલ્યો, પ્રકોદરનો તન ॥૪૬॥
જેર પ્રભુના દીકરા હું, જીવજ તારો લેઉ; રતનાગર સાગરમાં તુને, રથ
સહીત નાંખી દેઉં ॥૪૭॥ તવ પ્રદુમાન ચેતી યથો, મારવા ભાલો લી-
ધો, રથ ઉપાડી ગટારમછે, ગામમાં ફેંકી દીધો ॥૪૮॥ પછી પડ્યો
બદવ વીરો, કરતો સોરબકોર; મોખરાનો વડવધઓ ગથો, ભાગ્યું
સહુતું જેર ॥૪૯॥ એટલે રાક્ષસને રાક્ષણીયો, કોપ કરે મહા માઠા; બદ
વકેરા જખરા ભેખા, પણ જીવ લઇને નાહા ॥૫૦॥ ભંમરાણુ પડીયું,
માયાવી નડીયું; નસોડયા સહુ જન; પછી રાક્ષસ રાક્ષણીયોની; પ્રત્યે
વહ્યો વચન ॥૫૧॥ વલણ ॥ યોદ્ધા પ્રત્યે બોલીયો, રાતાં રાખો રક્ષ;
વહે વક્ષલ આજ્ઞા કરી, કરીયે ભાઈની પક્ષ. ॥

કડવું ૪૮ રાગ સવર્ણયા.

વેશમપાયન એણીપેર બોલ્યા, સુણ જનમેજે રાય; વિસતારી તુ

સહુ આગળ જાય ॥૪૨॥ નારીયોને તવ વિદાય કીધી, કહિરવ ઉભા
 રહ્યા; કન્યા લેવા ચારે જણા દ્વારામતીમાં ગયા ॥ ૪૩ ॥ જઈ બળદેવ
 ની પાસે બેઠા, બોલ્યો કુરોધન આપણા રંગમાં ભંગ કીધા, પાંડવોને
 તન ॥૪૪॥ જ્યારેને તારે અમનેનડે છે, વળી બણાય છે રાંક; હળ-
 ધારિ તમે નજરે બેયું, જુઓ કોનો વાંક ॥૪૫॥ કરમ એમનાએ બો-
 મવશે, કરે અધર્મ અન્યાય; અમે અમારે ઘેરલેજઈયે, લાવો સુરખા ક-
 ન્યાય ॥૪૬॥ બળદેવને તવ કશેધ વ્યાપ્યો, શું તું બોલ્યો હરામી; એ
 કન્યા પરણી ચુકી છે, શું કરે બીજે સ્વામી ॥૪૭॥ વિચાર વીના
 કેમ તું બોલ્યો, હળધરને ચઢી રીસ; લાવો શેવક ખડગ મારું, છેલ્લું
 આતું શીશી ॥૪૮॥ તવ ચારે જણ મુઠીઓ વાળી, નાઠા તેણી વાર;
 રથમાં બેશી નીકળી ગયા, દ્વારીકા નમ્રની બહાર ॥ ૪૯ ॥ મેદાનમાં
 પેલા સત્ય પુરશો છે; પાંચમા છે અવીનાશ; તે પાંચે જણે પાંડવ કેસ
 પુત્રને બોલાવ્યા પાસ ॥ ૫૦ ॥ તવ મટારગછ અભિમન્યુ, આવિને પ-
 ડીયાપાય; આશીશ હંધને હાથ મુક્યો, મુસ્તક લીસ્મ પીતાય ॥૫૧॥
 મંદ હસીને લીસ્મ પીતા; બોલ્યા મુખ વચન; તારી ક્રિયા બેઠું પ્રસન
 થયો ઓ લીમસેનના નન ॥ ૫૨ ॥ ધન તારી માની કુખને ને ધન
 લીમ તારે આપ; મટારગછ કહે દાદા તે સહિ તમારો પરતાપ ॥ ૫૩ ॥
 દાદા કહે કે વેહેવાર વટમાં, ધરવી ન કોઇની ધાક; એવી વધારવીશ
 બાશી, બવા ન દેવું નાક ॥૫૪॥ પછી કહ્યું આભમન્યુને, ઓરે લો
 ડકડા તન; વનમાંથી તુજ તાત આવતા સુધી, રહેજે હેડું આવન ॥૫૫॥
 કહિરવ લોકોએ બહુ કપટી, દમાથી મારે ઠેર; મારે મટારગછ અભિમન્યુ
 ને, રાખજે તારે ઘેર ॥૫૬॥ માયાવી કહે ઓરે દાદા, મા દીકરા બે રહે
 શે, રાખજે સંભાળ કુંતાણની, લીદુરને ઘેર રહેશે ॥૫૭॥ લીસ્મ
 પીતા કહે કુંતાણના, ચીંતા ન ધરસો મન; નીરભયપણે તમે રહેજો
 ઓરે મહારા તન ॥૫૮॥ તવ બે પુત્ર પાચે પડીયા, રાજ થયા જુમ-
 દીશ; સત્ય પુરશો તેને કળ્ણ પ્રભુએ, હાથજ મુક્યા શીશ ॥ ૫૯ ॥
 વળજ; ॥ ૬૦ ॥ શીશ મુઠી બોલીયા, પોતે વિસ્મ પીતાય; જાઓ તમે
 બેઠિ દીકરા, થઈએ અન વિદાય.

કડવું ૪૯ રાગ ચોપાઈ.

બોલ્યા વૈશમપાય વચન; મુજ પારક્ષત કેસ તન; સત્ય પુરશોયે
 રથ હંકાર્યા કળ્ણ પ્રભુ દારીડ પધાર્યા ॥૧॥ સત્ય ચઢી ચારે જણ મ-

ળીયા, જઈ કૌરવદળને મળીયા; એવા પાન્ડવના સુત બળીયા; હેડંબા
વન બવા વળીયા ॥૨॥ ગયા આધા એક બેજન, બોલ્યો મટારમછ વ-
ચન; ભાઈ અહીં રહો થોડીવાર, રસ્તે કરી આવું ખેલ લમાર ॥૩॥ એકું
કહીને તતપર થયો, બચ કૌરવ જીવતી ત્યાં ગયો; એતો બળવંત માયા
વી ભુપ, એણે લીધું દુર્યોધન રૂપ ॥૪॥ બીજ બનાવ્યા નવાણું ભાઈ,
તેતો સરવે ત્યાં આવ્યા ધાઈ; સાથે કીધા છ કારભારી, આવ્યા કૌરવ
કેરી જ્યાં નારી ॥૫॥ એવે ભાનુમતી પુછે એમ; કહો કન્યાનું કયું કેમ;
બોલ્યો દુરીયોધન મુખવાણી, તુતો નીલાંગીણી છે રાણી ॥૬॥ રાંડો
તમારા પમને પ્રતાપ, સહુને ઉપજ્યો સંતાપ; મુણી બોલી સરવે નારી
તમો પન્ડે નીલાંગી ભારી ॥ ૭ ॥ મુણી પુરૂષો કોષભેર આલ્યા, પો-
તાની સ્ત્રીઓના કેશ ઝાલ્યા ॥ ૮ ॥ ગાળો દેતા દેવા માંડ્યો માર; મડ-
દા પાટુ ઢીંચણનો પ્રહાર; કીધો માયાવીએ કાળો કેર; લીધું કંડપતી મા-
તાનું વેર ॥ ૯ ॥ સહુ નારિને હાથ બતાવ્યા, એવે કૌરવ સરવે આ-
વ્યા; બુમો સાંભળી પ્રમટ્યો કોપ; તવ થયો મટારમછ લોપ ॥ ૧૦ ॥
ત્યારે કૌરવો આવીને પુછે, તમો રડો તે કારણ શું છે, વળી પુછવા
લાગ્યો ભુપાળ; કહે રાણી તમારું કપાળ ॥૧૧॥ અમને મારીને થાઓ
અબણ્યા, તમે સપુત છો તે બણ્યા; બેયું સત્ય પુરૂષોએ દુખ, લાગ્યાં
હસવા વક્ષ દેહ મુખ ॥૧૨॥ એવે બોલ્યો દુરીયોધન એમ, કહો મામા
થયેલું આ કેમ; બોલ્યો શકુની મામો તે ઠામા, મટારમછીઆનું આ કામ
॥૧૩॥ જેવો મટારમછ લોપ થયો, તેવો હસ્તીનાપુરમાં ગયો;
જ્યાં બેઠો ધત્રાષ્ટર ભુપ, ત્યાં તો આવ્યો શકુનીને રૂપ ॥ ૧૪ ॥ બોલ્યા
અંધ તણા છડીદાર, આવ્યા શકુની લેબે જીહાર, તવ બોલ્યો આંધળો
એમ; આવો શકુની કોહો થયું કેમ ॥ ૧૫ ॥ કેમ કેડલે રહી છે બન,
કહો ક્યાં ગયા સૌ સંતાન; તવ બોલ્યો માયાવી ભુપ, શુદ્ધ શકુનીને
સ્વરૂપ ॥ ૧૬ ॥ આંસુ પાડા લેલાટ કર દીધા, રડી અશુભ સમાચાર
કીધા; આવ્યા દ્વારીકાં પાન્ડવ તન. એક મટારમછ અમંમન ॥ ૧૭ ॥
એતો બેઉ જણે વાળ્યો ધાણ, લીધા સકળ બનના પ્રાણ; બેઉ બાળકે
વાળ્યો છેક, રાખ્યું નહીં જીવતું કોઈ એક ॥ ૧૮ ॥ બાળબચ્ચાં નર-
ને નારી, એક એકને નાંખ્યા મારી; રહ્યો જીવતો હું એક આપ, તેતો
તમારે પ્રન્ય પ્રતાપ ॥ ૧૯ ॥ બેઉ પાંડવ કેરા તન, એકું બોલ્યા છે
વચન; કરસું હસ્તીનાપુર સેલ, સોયે ભાઈના બેમનસું મહેલ ॥૨૦॥

જને સંભળાવું યુધ તણે મહીમાય ॥૧॥ ગોરગછે આજ્ઞા આપી, ભા
 ધની વાહરે ચડો; કઊરવ કેરી સેન્યા વીશે નેત્ર મીચીને પડો. ॥ ૨ ॥
 એમ કહી હઠત્યો લલકારિ, પોતે ચઢ્યો મગન; રાક્ષસ રાક્ષસીયોનું ટો-
 નું, આવ્યું હસ્તે વદન ॥૩॥ કઊરવે જણ્યું કેર થવાનો, થૈ રહ્યો સો
 રખકોર; તેદેખી અલીમન્યુના પગમાં આવ્યું ભેર ॥ ૪ ॥ હેડંબાનો
 સુત માયાવી, ભેયુ મગનથી ધરણ; જણ્યું કે બહુ ભેર કરે છે, કપરો
 રાજ કરણ ॥૫॥ એવું ધારી ઝડપ મારી, કણ્ઠની નીચે પડીયો રથએ
 નો ઉપાડી લેઈ, પોતે આકાસ ચડીયો ॥૬॥ મગને જઈને કરીઃમરજના
 ભુડી વાત ભંડાવ, કરણ કાકા દરીયામાં નાંખી, કાઢીને રંડાવ ॥ ૭ ॥
 સાંભળી કરણ થરથર ઝૂંચ્યો, યુધ ભલેઈ મચીયું; ખરા રંગમાં ભંગ
 પડાવ્યો, ભૂંડું ગોરમચીયુ ॥૮॥ નીચે નાંખી દેશે મુને નીકળી જ
 શે પ્રાણ; એવું જણી હાથમાંથી, મુકયા ધનુશને બાણ ॥૯॥ વાંકો વળી
 ને મારવા માટે, કરણે ભાલો લીધો; માયાવિએ રથ ઉપાડા, વનમાં ફેંકી
 દીધો ॥૧૦॥ હાડ કુટાયા કરણ કેરાં, ઘાટ ભલેરો થડીયો; મગનથી ગ-
 ટોરમછ પાછો હાથી ઉપર પડીયો ॥૧૧॥ દુર્યોધનનિ અંબાડીમાં આ
 વ્યો ભીમકુમાર; છત્રપતીના બે ભુજ આલી, છીનવી લીધાં હથીયાર
 ॥૧૨॥ ગોરગછે ધોધરો આલી, પાંપીને નાંખ્યો હેઠો, રાતો તાતો થઈ
 માયાવિ, રૂદ્રીયા ઉપર બેઠો ॥ ૧૩ ॥ એટલે બધી રાક્ષસીઓયે, જુ-
 લમ ક્રીધો માઠો; શકુની સઉથી પહેલો સમજ્યો, જીવલઈનેનાઠો ॥૧૪॥
 એટલે નાઠા સકળ યોદ્ધા; ક્રીધા કારમોકેર, ગોરગછ કહે દુષ્ટ કાકા, તુ-
 જને મારું ઠેર ॥૧૫॥ તવ દુર્યોધને હાથ બેડયા, તુજને લાગુ પાય;
 લખમણને પરણવું હશે તો; પરણશે એની માય ॥ ૧૬ ॥ એ ભા-
 ધ જીવતદાન દે મુને, ઉમર તુજ પ્રતાપ; એવો કુમતી મરજ
 વેળા મર્ધવને કહે બાપ ॥ ૧૭ ॥ તે અતુભવ નથી માયાવીને,
 એણે ક્યો વિચાર; કાકો થઈ આવું બોલે છે; મારું તે ધીકાર ॥૧૮॥
 એવું સમજી ઉઠી મયો કે, નહિ દુર્યોધન; રાક્ષસ રાક્ષસી લોપ ક્રીધાં
 ત્રકોદરને તન ॥ ૧૯ ॥ આવી બેઠો રથને વિશે અલીમન્યુના સાથ;
 સારથી પદથી ગ્રહણ ક્રીધા, ગોડાના અછોડા હાથ ॥ ૨૦ ॥ દુરીયોધ-
 ન બહુ ખેદ પામ્યો, બોલ્યો મામા પ્રત્યે; જુઓ મામા કન્યા
 લીધી કપ્ટીયોની પ્રત્યે ॥ ૨૧ ॥ છત ભેઈ બળદેવજીએ, હળમુશળ
 ધણું હાથ એટલે ચક્ર ચડાવ્યું પોતે, કયાણુ દીનાનાથ ॥૨૨॥ એટલે બો-

હયા ભીસ્મખીતા,વિચારી આયુદ્ધ ધરજો; અમારે તમારે લડાઈ થારો,
સમજીને કામ કરજો ॥૨૩॥ બળમદ્ર કહે આશું બોલો, અવળો ઉમ-
મ કેમ ધારો, ભીસ્મ કહે મારવા નવ દઈયે, છે છોકરો અમારો ॥૨૪॥
એમ કહીને આયુદ્ધ લીધાં, બળદેવ બોલયા એમ; કષ્ટ વીરા તમે આ
મને જોજો. કાવે જેમતેમ ॥ ૨૫ ॥ બે છોકરાને હું મારું જીજીવો
તમે અહિંરીસ, પ્રભુ કહે હું તો ચક્ર મુકું, છેલ્લા બદલ શીશ ॥૨૬॥
હળધર કહે કેમ આડુ બોલે, બદલ આપણા રાંક;તેમને તું શા સાડ મા
રે, શો છે એમનો વાંક ॥ ૨૭ ॥ કષ્ટ પ્રભુ કહે વીરા મારા, ન્યાય
તણો પંથ સ્હાવો, શા સાડ છોકરાઓને મારો; એમનો વાંક બતાવો ॥
॥૨૮॥ બળદેવજી કહે નજરે જુઓ છો, ઓરે અસરણા શરણ,આપણે
ઘેર ઉતપાત કરીને કરયું કન્યાનું હરણ ॥ ૨૯ ॥ પ્રભુ કહે કે હરણ
કીધું, તેમાં અનીતી શીક્રીધી, પેહેલો વીવાહશીદ કયો તો, પોતાનીક-
ન્યા લીધી ॥૩૦॥ એમની હતીને એમણે લીધી તેમાં શો એમનો વાંક,
પોતાની કન્યા કેમ જવા દે;સહુને ઠહાલું છે નાક ॥ ૩૧ ॥ ભીસ્મે સાન
કરી ગુરુને;હવે ન ધરશો બીક;આપણે આપણુ જોયા કરો,સળગ્યું ધર
માં ઠીક ॥૩૨॥ કષ્ટના શબ્દો બળદેવે સુણ્યા, બોલ્યો તું બંધવ મ્હા
રો; આ કહેવાથી થાય છે નિસ્ચે, આ બધું તું કરનારો ॥૩૩॥ કષ્ટ
કહે કે હું કરનારો, નહી મારવા દેઉ બાળ, બળદેવ કહે કપટ તાર, મેં
ન જણ્યું ગોપાળ ॥૩૪॥ હળમુશળ હેઠું પછાડી, રથ થકી ઉતરીયા,
અભીમન્યુ પુછવા લાગ્યા, બળદેવજી ક્રોધ ભરીયા ॥ ૩૫ ॥ બતાવ્ય
છોકરા કયાં છે કન્યા, મોકલું નહી તુજઘેર, અભીમન્યુ કહે જોઈતી ન
થી નીસ્ચે ધારી તે પેર ॥૩૬॥ અમારે અમારી કેવરાવવીતી, તે તો
લીધા લાહાવે; અશોક બામના ભોંયરામાંથી, સુખે પાછી લઈ જાઓ
॥ ૩૭ ॥ એટલે ત્યાંથી બળદેવ ચાલ્યા, ભોયરામાં ભડાકે; રાક્ષ
સ માયાવી ગેટારમછનો, લોપ કયાં લવડાકે ॥ ૩૮ ॥ જઈ કન્યાને
ખાંધે લીધી, બળદેવજી બહુ બળીયા; બડ બડતાને કળકળતા એ,
પોતાને ઘેર પળીયા ॥ ૩૯ ॥ કઉરવ હારીને નાડેલા તે એ
ક જગાએ મળીયા, તેમણે જણ્યું બળદેવજી તો કન્યા લઈ
ઘેર પળીયા ॥ ૪૦ ॥ દુર્યોધન કહે મામા તમે હું ત્રીજો દુશા
શન યોથો કરણ આપણુ ચારે, જઈએ બળ ભોવન ॥ ૪૧ ॥ સમ
ભવિને કન્યા લઈયે થઈયે પછી વિદાય;નારિયો માત્રને રજ આપો,તે

એક સાંભળી પ્રગટી રીસ, કુટ્યું ધત્રાષ્ટરે શીશ; અરેરે કાઢ્યો મહાસે
 વંશ, મ્હેલ ભોગવે તે મને દંશ ॥ ૨૧ ॥ આપી આંધળાએ આજ્ઞાય,
 લક્ષ સેવક થાઓ વીદાયે; એક ઝપાટે દૈવત દાખો, સોયે મેહેલ છે તે
 તોડી નાંખો ॥ ૨૨ ॥ તવ ક્રીધું સેવકેયે કેવું, એક સપાટે હાથેળી જેવું;
 શકુની આડો અવળો થયો, લોપ થૈ ભાઈ પાશે મયો ॥ ૨૩ ॥ જઈ
 અભીમન્યુને મળીયો, બેઠો રથ હાકવાને બળીયો; વાતો કરતા આલ્મ
 બે વીર, હસે રમે ગુણ ગંભીર ॥ ૨૪ ॥ એવે હસ્તીનાપુર ગઈ જન,
 તેણે દીઠું મ્હોઢું મેદાન; જણ્યું મેહેલ પાડ્યા તે શું છે, જઈ ધત્રાષ્ટરને
 પુછે ॥ ૨૫ ॥ પુછ્યું ધત્રાષ્ટરને એમ, તાતજી આમ ક્રીધું કેમ, બોલ્યો
 ધત્રાષ્ટર મુખમાંથી, તમે મુએલા આઁયા કયાંથી ॥ ૨૬ ॥ બોલ્યો દુ-
 રીયોધન ઓ તાત, એવી બુરી કોણે કહી વાત; બોલ્યો આંધળો તેણી
 વાર, કહ્યા તુજ મામે સમાચાર ॥ ૨૭ ॥ બોલ્યો શકુની ન જણું વાત,
 હું તો આઁયો જનધયાની સાથ, મારા જેવું ધરીને રૂપ, કહી મયેલો મા-
 યાવી ભુપ ॥ ૨૮ ॥ ભીમના નંદનતું એ કામ; એતું મોટરગછ છે નામ,
 બોલ્યો દુરીયોધન તે વાર, કહ્યા તાતને સહિ સમાચાર ॥ ૨૯ ॥ જણ્યાંડવ
 બહુ સારા, પણ પુત્રો થયા બે નડારા. તેમાં અભીમન્યુ તો ઠીક, મણિ
 મોટરગછની બીક ॥ ૩૦ ॥ એમ વાતો કરીને રહ્યા; પેલા સહિ ભાઈ ઘેર
 મયા; ચાલી આઁયા હેડંબા વન, પઠા સુવર્ણને ભોવન ॥ ૩૧ ॥ જ્યાં બેઠો
 છે હેડંબાય, અભીમન્યુ જઈ પડ્યો પાય; પછી સુભદ્રા માતને નમીયો,
 સહિના મનનો સંતાપ સમીયો ॥ ૩૨ ॥ પુછ્યા સુભદ્રાએ સમાચાર, ક-
 હ્યા અરજીને કુમાર; માતા કન્યાનો રહેત અદાપ, પણ પરણ્યો ભાઈને
 પ્રતાપ ॥ ૩૩ ॥ બોલ્યો માયાવી પ્રભુ પ્રતાપે, ભાઈ પરણ્યો છે એને
 આપે; એક એકનાં ક્રીધાં વખાણુ, રહ્યા હેડંબાવન બળવાન ॥ ૩૪ ॥
 હસ્તીનાપુર વીહુર ઘેર, કહી ભીસ્મે કુન્તાને પર; રહ્યાં સુખે રૂપ ત્યાં
 કુન્તાય; પાંડવો છે દ્રીવીત વનમાંય ॥ ૩૫ ॥ જીત પામ્યા પાન્ડવ તન;
 કરી સહાયતા જીતજીવન; પોતાના ભકતને સુત કાજ, ક્રીધી ખટપટ
 શ્રી મહારાજ ॥ ૩૬ ॥ જેના માત પીતા સેવે હરી, તેનો પરીવાર બેસે
 ઠરી; કરે ભકતના પુત્રને સાહાય, એવો ભજન તણો મહિમાય ॥ ૩૭ ॥
 ॥ વલણ ॥ મહીમા મોટો ભજનનો, પુરે મનના કોડ; કહે વલ્લભ શ્રોતા
 સહુ, બોલો જે જે શ્રી રણછોડ ॥

સુરેખા હરણ સમાપ્ત.

જોડેર ખખર.

માહામારતની કથા.

અઢારે પર્વ સાથે

વ્યાસજી વલ્લભરામ મુરજરામ કથા કહે છે તે ચીત્ર સાથેની છપા-
ધને તૈયાર થઈ છે. તેની કીંમત રૂ. ૧૨-૦-૦ તથા ટપાલ ખર્ચ લુહ
આપણું પડશે. તેના પાનાં ૧૦૩૪ કહ શયત ૮ પેજ છે.

૮-૧૨-૦ મચ્છવેધની કથા વલ્લભ વ્યાસની બનાવેલી ચીત્ર સાથેની
તૈયાર છે બીજા બનાવટી મચ્છવેધ નીકળ્યા છે, માટે
કર્તાનું નામ જોઈ લેશો.

૦-૧૨-૦ મુરખા હરણ વલ્લભ વ્યાસનું બનાવેલું તૈયાર છે.

૦-૧૨-૦ અમેમન્યુનો ચક્રવો વલ્લભ વ્યાસનો બનાવેલો તૈયાર છે.

૨-૦-૦ પાંડવા અશ્વમેધ વલ્લભ વ્યાસનું બનાવેલું તૈયાર છે.

આ ઉપર લખેલા પુસ્તકો અમારા ત્યાંથી મળશે.

બુકસેલર નારણલાલ મોતીલાલ ટે. રીચીરાડ—અમદાવાદ.

બુકસેલર લલુભાઈ અમુલખદાસ ટે. માણેકચોક—અમદાવાદ.

બુકસેલર મનસુખરામ રણછોડદાસ ટે. બજારમાં મુ. કાકોર.

